1

Tirsdag den 23. oktober 2012 (D)

7. møde

Tirsdag den 23. oktober 2012 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortrædere for medlemmer af Folketinget Kirsten Brosbøl (S), Zenia Stampe (RV), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Troels Ravn (S), Leif Lahn Jensen (S), Rasmus Prehn (S), Pia Kjærsgaard (DF), Pernille Vigsø Bagge (SF) og Brian Mikkelsen (KF).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortrædere som midlertidige medlemmer af Folketinget.

3) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

(Vedrørende de grønlandske mandater).

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til justitsministeren om ny offentlighedslov. Af Pia Adelsteen (DF), Pernille Skipper (EL) og Simon Emil Ammitzbøll (LA). (Anmeldelse 10.10.2012).

5) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 4:

Forespørgsel til skatteministeren om grænsehandel. Af Dennis Flydtkjær (DF) m.fl. (Anmeldelse 11.10.2012).

6) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 5:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om brug af løntilskud. Af Bent Bøgsted (DF) m.fl. (Anmeldelse 11.10.2012).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 17:

Forslag til lov om ændring af selskabsloven, årsregnskabsloven og forskellige andre love. (Indførelse af regler om måltal og politikker for den kønsmæssige sammensætning i det øverste ledelsesorgan samt for afrapportering herom).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn). (Fremsættelse 03.10.2012).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd. (Måltal og politik for den kønsmæssige sammensætning i bestyrelser m.v. for statslige institutioner og virksomheder m.v.). Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen). (Fremsættelse 03.10.2012).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om folkekirkens økonomi. (Ændret procedure ved besættelse af provstestillinger, høringsret til provstiudvalget ved besættelse af stillinger som provst, udvidelse af provstiudvalgets sammensætning og ændring af provstiudvalgets valg- og funktionsperiode).

Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen). (Fremsættelse 10.10.2012).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 13:

Forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler. (Gennemførelse af ændringsdirektiv om supplerende antagelser til brug ved beregningen af de årlige omkostninger i procent m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 03.10.2012).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 14:

Forslag til lov om ændring af renteloven, lov om erstatningsansvar og lov om forsikringsaftaler. (Gennemførelse af direktiv om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner samt ændring af rentesatsen i visse formueretlige love).

Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 03.10.2012).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 15:

Forslag til lov om ændring af lov om behandling af personoplysninger, lov om udgivelsen af en Lovtidende og en Ministerialtidende, lov om hittegods og lov om skyldneres ret til at frigøre sig ved deponering. (Overførsel af personoplysninger til tredjelande, afskaffelse af Ministerialtidende, bagatelgrænse for politiets behandling af hittegods m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 03.10.2012).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. og lov om friplejeboliger. (Nedsættelse af den kommunale grundkapital og kapitalindskud i friplejeboliger).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen). (Fremsættelse 03.10.2012).

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om ændring af lov om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB S-tog A/S samt fusionsskatteloven. (Fremgangsmåde ved anskaffelse af rullende materiel, generel garantistillelse, bestyrelsessammensætning, mulighed for DSB og Naviair til at fusionere skattefrit med helejede datterselskaber, konsekvensændringer som følge af selskabsloven m.v.).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsættelse 03.10.2012. (Omtrykt)).

Kl. 13:00

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Fra statsministeren har jeg modtaget følgende brev:

»Efter statsministerens indstilling er det ved kongelig resolution af 16. oktober 2012 besluttet

at afskedige i nåde erhvervs- og vækstminister Ole Christian Liep Sohn fra den ham hidtil betroede ministerstilling,

at afskedige i nåde skatteminister Thor Möger Pedersen fra den ham hidtil betroede ministerstilling,

at udnævne medlem af Folketinget Annette Lilja Vilhelmsen til erhvervs- og vækstminister,

at udnævne medlem af Folketinget Holger Kirkholm Nielsen til skatteminister.

Jeg tillader mig at anmode formanden om at underrette Folketinget herom.

Sign. Helle Thorning-Schmidt /Mohammad Ahsan«.

Det er hermed gjort, hvis der ikke var nogen, der havde hørt det i forvejen.

Medlem af Folketinget Holger K. Nielsen har meddelt mig, at han ønsker at blive fritaget fra hvervet som medlem af Præsidiet efter udnævnelsen til skatteminister. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Til at indtræde i hvervet som medlem af Præsidiet i stedet for hr. Holger K. Nielsen har vedkommende gruppe udpeget fru Anne Baastrup, der herefter er valgt.

Tillykke med valget.

I dag er der følgende anmeldelser:

Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 13 (Forslag til folketingsbeslutning om forberedelse af en dansk sproglov).

Preben Bang Henriksen (V) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 14 (Forslag til folketingsbeslutning om udbud af statens advokatarbejde).

Dennis Flydtkjær (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 15 (Forslag til folketingsbeslutning om udflytning af statslige arbejdspladser).

Tom Behnke og Benedikte Kiær (KF):

Beslutningsforslag nr. B 16 (Forslag til folketingsbeslutning om behandlingsplaner for og lægesamtaler med stofmisbrugere).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortrædere for medlemmer af Folketinget Kirsten Brosbøl (S), Zenia Stampe (RV), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Troels Ravn (S), Leif Lahn Jensen (S), Rasmus Prehn (S), Pia Kjærsgaard (DF), Pernille Vigsø Bagge (SF) og Brian Mikkelsen (KF).

Kl. 13:02

Formanden:

Kirsten Brosbøl (S) har på grund af sygdom, graviditet og fødsel, Zenia Stampe (RV) på grund af graviditet og fødsel og Simon Emil Ammitzbøll (LA) på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv søgt om orlov fra den 23. oktober 2012, mens Troels Ravn (S), Leif Lahn Jensen (S), Rasmus Prehn (S), Pia Kjærsgaard (DF), Pernille Vigsø Bagge (SF) og Brian Mikkelsen (KF) har søgt om orlov fra den 24. oktober 2012 på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderne indkaldes som midlertidige medlemmer af Tinget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortrædere som midlertidige medlemmer af Folketinget.

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden:

Jeg har fra udvalget modtaget indstilling om, at følgende godkendes som midlertidige medlemmer Folketinget fra og med den 23. oktober 2012:

- 2. stedfortræder for Socialdemokratiet i Østjyllands Storkreds, Daniel Toft Jakobsen, i anledning af Kirsten Brosbøls orlov, da 1. stedfortræder har meddelt, at han ikke ønsker at indtræde under denne orlov.
- 1. stedfortræder for Radikale Venstre i Sjællands Storkreds, Linda Kristiansen, i anledning af Zenia Stampes orlov.
- 1. stedfortræder for Liberal Alliance i Københavns Storkreds, Laura Lindahl, i anledning af Simon Emil Ammitzbølls orlov.

Jeg har endvidere modtaget indstilling om, at følgende godkendes som midlertidige medlemmer af Folketinget fra og med den 24. oktober 2012:

1. stedfortræder for Socialdemokratiet i Sydjyllands Storkreds, Anne Sina, i anledning af Troels Ravns orlov,

- 1. stedfortræder for Socialdemokratiet i Østjyllands Storkreds, René Skau Bjørnsson, i anledning af Leif Lahn Jensens orlov,
- 1. stedfortræder for Socialdemokratiet i Nordjyllands Storkreds, Per Husted, i anledning af Rasmus Prehns orlov,
- 1. stedfortræder for Dansk Folkeparti i Sjællands Storkreds, Merete Dea Larsen, i anledning af Pia Kjærsgaards orlov,
- stedfortræder for Socialistisk Folkeparti i Nordjyllands Storkreds, Karl H. Bornhøft, i anledning af Pernille Vigsø Bagges orlov og endelig
- 1. stedfortræder for Det Konservative Folkeparti i Sjællands Storkreds, Helle Sjelle, i anledning af Brian Mikkelsens orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes nu. Vi slutter afstemningen.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget med 107 stemmer.

[For stemte 107 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse. (Vedrørende de grønlandske mandater).

Kl. 13:05

Forhandling

Formanden:

Jeg giver ordet til formanden for udvalget, hr. Peter Juel Jensen fra Venstre.

Kl. 13:05

Peter Juel Jensen (V):

Tak. I forbindelse med den almindelige godkendelse af valgene, der efter folketingsvalget den 15. september 2011 fandt sted den 30. september 2011 her i salen, godkendte Tinget også Sara Olsvig og Doris Jakobsen som valgt i Grønland.

I overensstemmelse med forretningsordenens § 1, stk. 6, fandt denne godkendelse sted på grundlag af en fra Rigsombudsmanden i Grønland modtaget foreløbig opgørelse af valgene, og herefter skal Tinget, når det endeligt opgjorte valgmateriale foreligger, træffe en endelig afgørelse om, hvorvidt godkendelsen kan opretholdes.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har den 12. september 2012 fremsendt den af Rigsombudsmanden i Grønland udarbejdede endelige valgbog og ministeriets redegørelse til Folketinget.

Udvalget til Valgs Prøvelse har behandlet sagen i et møde. Den endelige opgørelse viser, ligesom den foreløbige opgørelse, at Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit, og Doris Jakobsen, Siumut, er valgt som medlemmer af Folketinget for Grønland.

Der er i den endelige opgørelse foretaget enkelte ændringer i forhold til den foreløbige opgørelse. Ændringerne er dog uden betydning for valget af Sara Olsvig og Doris Jakobsen.

Der er endvidere ikke modtaget klager over selve valget eller over de foretagne opgørelser og beregninger, ligesom der heller ikke over for udvalget er rejst tvivl om de udpegedes valgbarhed.

Herefter kan jeg på udvalgets vegne komme med følgende indstilling:

Den godkendelse, der blev foretaget den 30. september 2011 på baggrund af Rigsombudsmanden i Grønlands foreløbige opgørelse af valget, opretholdes. Tak.

Kl. 13:07

Formanden:

Tak til formanden for udvalget. Er der nogen, der ønsker ordet? Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:07

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om udvalgets indstilling.

Er der en afstemningsknap, der ikke virker? Kan vi ikke rent praktisk gøre det sådan, at de pågældende noteres efterfølgende?

Så kan jeg i hvert fald konstatere – hvis ikke jeg modsiges – at udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget.

[For stemte 103 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 3: Forespørgsel til justitsministeren om ny offentlighedslov.

Af Pia Adelsteen (DF), Pernille Skipper (EL) og Simon Emil Ammitzbøll (LA).

(Anmeldelse 10.10.2012).

Sammen med dette punkt foretages:

5) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 4: Forespørgsel til skatteministeren om grænsehandel.

Af Dennis Flydtkjær (DF) m.fl.

(Anmeldelse 11.10.2012).

6) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 5:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om brug af løntilskud.

Af Bent Bøgsted (DF) m.fl.

(Anmeldelse 11.10.2012).

Kl. 13:08

Formanden:

Vi skal lige have lidt mere ro i salen. Jeg forstår godt ønsket om at sige tillykke til de nye ministre.

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 17:

Forslag til lov om ændring af selskabsloven, årsregnskabsloven og forskellige andre love. (Indførelse af regler om måltal og politikker for den kønsmæssige sammensætning i det øverste ledelsesorgan samt for afrapportering herom).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 03.10.2012).

Sammen med dette punkt foretages:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd. (Måltal og politik for den kønsmæssige sammensætning i bestyrelser m.v. for statslige institutioner og virksomheder m.v.). Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen). (Fremsættelse 03.10.2012).

Kl. 13:09

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Fatma Øktem som ordfører for Venstre. Kl. 13:10

(Ordfører)

Fatma Øktem (V):

Tak. Med regeringens to lovforslag er det til debat, om lovregulering skal være midlet til at sikre en mere ligelig kønsfordeling i de danske virksomheder og i institutioners ledelser og bestyrelser. Med L 2 foreslås det, at statslige virksomheder og institutioner skal fastsætte måltal for det underrepræsenterede køn i de ledende organer. Der skal udarbejdes politikker for at øge det underrepræsenterede køn, og status for opfyldelsen af måltallet skal indberettes til ressortministeren.

Med regeringens andet lovforslag, L 17, foreslås det, at disse forpligtelser også pålægges de 1.100 største virksomheder. Her er blot den forskel, at redegørelsen for opfyldelsen af måltal og politik skal ske i virksomhedernes årsrapporter, samt at virksomhederne kan blive pålagt bødestraf, hvis ikke de opstillede måltal udarbejdes i en politik eller man undlader at redegøre for opfyldelsen.

Det er ingen hemmelighed, at vi i Venstre er lettede over, at regeringen har valgt at droppe valgløftet om at indføre kvoter for kvinder i bestyrelser – et valgløfte, der var så centralt, at statsministeren, da hun var leder af oppositionen, valgte at bruge selve Kvindernes internationale kampdag til at tale for forslaget. Det har krævet mod at løbe fra det løfte og dermed hive tæppet væk under statsministeren. Det vil jeg gerne rose de tilstedeværende ministre for. I stedet har vi så fået de lovforslag, vi står med i dag, og som ligestillingsministeren med vanlig ydmyghed har udråbt til at være guldæg.

I Venstre deler vi ikke ligestillingsministerens begejstring, og vi har det sådan, at et forslag ikke bliver godt af, at der har været et værre alternativ på banen. I Venstre mener vi, at vi skal arbejde med, hvordan især kvinder får lettere adgang til ledelsesgange og bestyrelseslokaler, for det vil skabe mangfoldighed og dynamik til gavn for virksomheder og institutioner, og derfor har vi også været optaget af arbejdet med mere ligelig kønsfordeling i bestyrelser og ledelser under den tidligere VK-regering. Forskellen er dog, at de tiltag, vi lavede, tog udgangspunkt i virksomhedernes egen aktive medvirken og frivillige deltagelse.

Jeg tør godt påstå, at vi alle her i salen ser fordelene i mangfoldige ledelser. Jeg tør også påstå, at vi er enige om, at vi generelt anser kvinder for at være lige så kvalificerede og kompetente som mænd. Vores samfund har ændret sig radikalt siden 1960'erne, hvad angår kvinder på arbejdsmarkedet, og det er en glædelig udvikling, men vi kan dog stadig se, at antallet af kvinder i topledelse halter bagefter.

Det kan overordnet set skyldes to ting, nemlig at kvinderne ikke benytter sig af mulighederne for at gøre karriere på topplan, eller at kvinderne bliver valgt fra til fordel for mænd.

I Venstre tror vi, det er en kombination. Kvinder, der ikke benytter sig af muligheden, måske fordi de prioriterer familielivet med børn højere, kan og skal ikke tvinges i bestyrelserne, men kvinder, der bliver valgt fra, fordi virksomheder og institutioner ikke har øje for deres talenter, kan vi gøre noget for at hjælpe. Det er naturligt i et moderne samfund, at kvinder, der kan og vil, ikke afskæres fra de muligheder, mænd har på arbejdsmarkedet. Vi politikere kan dog ikke ændre situationen alene. Det er afgørende, at virksomhederne selv indser, at mangfoldighed i ledelser og bestyrelser er et positivt skridt i den rigtige retning, og at de derfor vælger aktivt at tage del i at fremme den udvikling.

I denne sag adskiller Venstres holdning sig fra regeringens, når det kommer til, hvilke redskaber der skal skabe rammer for mangfoldige ledelser. Vi mener ikke, at lovgivning er den rigtige vej. Vi mener, der skal være grænser for, hvor meget vi politikere skal blande os i private virksomheders drift. Det er særlig vigtigt i disse tider, hvor der kæmpes for at skabe vækst og arbejdspladser.

Kl. 13:15

I 2008 indførte Venstre sammen med det resterende Folketing med undtagelse af Dansk Folkeparti at forpligte de 1.100 største virksomheder til at redegøre for samfundsansvar i deres årsrapport – det såkaldte CSR. Forpligtelsen er fleksibel, så virksomhederne selv vælger, hvilke temaer de vil lægge vægt på. Denne forpligtelse mener vi fortsat er vigtig, og jeg vil derfor bede erhvervs- og vækstministeren bekræfte, at der ikke er noget, der hindrer private virksomheder i at tage hånd om udfordringen med ulige kønsfordeling i bestyrelse og ledelse i deres CSR-rapporteringer allerede i dag.

Nej, sagen er den, at de forslag, vi behandler i dag, alene har til formål at kompensere for det løftebrud, regeringspartierne har begået i forhold til kvoterne. Desværre skal løftebruddet gå ud over virksomhederne i form af et nyt, massivt bureaukrati. Det fremgår af en lang række af høringssvarene, at de danske virksomheder vurderer den arbejdsbyrde, der er i forbindelse med måltal, politikker og redegørelser, til at være betydelig større, end hvad regeringen har regnet sig frem til. Det er en reel bekymring, som jeg synes vi bør lytte til.

Men derudover har den tidligere erhvervs- og vækstminister jo oplyst, at det står en virksomhed frit for at fastsætte et mål om at have 0 pct. kvinder i bestyrelsen, så længe den bare stadig følger formkravene for udarbejdelse af måltal, politikker og redegørelser. Det kan ikke siges at være andet end bureaukrati for bureaukratiets skyld. Det vil Venstre ikke medvirke til, når det kun handler om et slet skjult forsøg på at camouflere et løftebrud fra regeringens side.

Det er ikke nyt, at de ledende organer i statslige virksomheder og institutioner bør have ligelig, afbalanceret kønssammensætning. Det fremgår allerede af den nuværende lov.

For Venstre er det afgørende, at der først og fremmest tages hensyn til kvalifikationer og kompetencer ved ansættelse af ledere og bestyrelsesmedlemmer i statslige virksomheder og institutioner. Det mener vi at den nuværende lov tager hensyn til på en god måde. Derfor ser vi ingen grund til at pålægge krav om måltal, politikker og redegørelser til ressortministeren.

For at opsummere det hele vil jeg sige, at vi mener, at det er fornuftigt, at danske virksomheder og institutioner tager stilling til det ansvar, de har som en del af samfundet, men vi ønsker ikke at pålægge private virksomheder yderligere administrative byrder. Vi tror stadig på, at løsningen findes ad frivillighedens vej. Derfor kan Venstre ikke stemme for de to lovforslag, som de foreligger her i dag.

Kl. 13:18

Formanden:

Der er foreløbig tre medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Først er det hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 13:18 Kl. 13:21

Rasmus Horn Langhoff (S):

Tak for det. Jeg ved ikke helt, hvor jeg skal starte. Jeg ville ønske, jeg havde mere end to spørgsmål, jeg kunne stille her.

Men til at starte med vil jeg sige, at jeg faktisk ikke tror, ministeren sagde, at det var et guldæg, men at det var et columbusæg. Og der er jo den afgørende forskel, at et columbusæg er en simpel løsning på et kompliceret problem, og det synes jeg faktisk beskriver det her forslag rigtig godt. Men lad nu det være det.

Vi har – ikke bare i dag, men også tidligere – hørt ordføreren tale om alle de ting, som Venstre ikke vil gøre på ligestillingsområdet, og det er jo faktisk temmelig mange ting, som Venstre ikke vil gøre for ligestillingen. Det kunne – også fordi jeg kunne forstå, at ordføreren erkender, at der er et problem omkring rekruttering af kvinder – være interessant at høre, hvad ordføreren rent faktisk gerne vil gøre. Vi har jo haft Venstre siddende ved magten i 10 år, og det er jo ikke sådan just imponerende, hvad der er sket på ligestillingsområdet, heller ikke i toppen af dansk erhvervsliv.

Så i modsætning til hvad vi har hørt tidligere, vil jeg gerne høre, hvad Venstre rent faktisk gerne vil gøre.

Kl. 13:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:19

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Det kan undre mig lidt, at hr. Rasmus Horn Langhoff stiller det spørgsmål. Men jeg kan oplyse, at Venstre vil det samme, som vi hele tiden har villet. Vi har ikke lovet en masse, som vi alligevel er løbet fra. Vi mente noget før valget, vi mente det samme under valget, og vi mener det samme i dag – et år efter.

Vi tror på, at det kan rykkes ad frivillighedens vej. Vi tror på, at det virker i det øjeblik, virksomhederne selv vil og ikke får påduttet eller pålagt noget med tvang. Så til hr. Rasmus Horn Langhoff vil jeg sige: Ja, vi mener det samme, som vi mente før valget, under valget og efter valget, hvilket jo ikke lige har været regeringens stil. Tak.

Kl. 13:20

Formanden:

Hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 13:20

Rasmus Horn Langhoff (S):

Det opfatter jeg, som at svaret lige så godt kunne have været ingenting. Og det er jo nemt at mene ingenting den ene dag og også mene ingenting den næste dag og ikke at ville gøre noget. Det mener jeg ikke er særlig ambitiøst, men det er jo så det, der åbenbart er Venstres politik på det her område.

Jeg bemærkede, at ordføreren var ude i sådan en længere omgang motivforskning, altså: Hvad kunne grunden være til, at det her forslag er blevet fremsat? Ordføreren havde alle mulige spændende og farverige bud på, hvad der kunne være grunden til det.

Men jeg er jo nødt til at spørge ordføreren: Anerkender ordføreren ikke, at der kunne være den simple forklaring, at regeringen rent faktisk ønsker at gøre det her, ikke bare fordi vi ønsker at gøre noget godt for ligestillingen, men også fordi vi tror, at det kan være til gavn for dansk erhvervsliv at få hele talentmassen – altså både kvinder og mænd – i spil?

Kl. 13:21

Formanden:

Ordføreren.

Fatma Øktem (V):

Vi ønsker helt klart også, at hele talentmassen kommer i spil. Jeg synes ikke, jeg har siddet og lavet en analyse af, hvad der skulle være motivet. Jeg har i min ordførertale sagt, hvorfor vi er imod det her, og at vi ikke kan forstå det, fordi det virker, som om det her egentlig er en camouflering af det, man egentlig oprindelig havde lovet.

Så jo, jeg anerkender, at der er en udfordring. Jeg anerkender, at vi gerne ser, at hele talentmassen kommer i spil.

Kl. 13:22

Formanden:

Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil for en kort bemærkning. Kl. 13:22

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Jeg kan konstatere, at Venstres ordfører ikke i en eneste sætning svarer på, hvad det er, Venstre gerne vil – ikke en eneste sætning. Vi får kun oplysninger om, hvad Venstre ikke vil, og det synes jeg sådan set er en lille smule beskæmmende.

Jeg vil gerne sige til Venstres ordfører, at for os har målet været det samme – inden valget, under valget og efter valget. Det er jo målet, det handler om, og målet er, at der skal flere kvinder ind på ledelsesgangene i Danmark. Så er det ganske rigtigt, at der er nogle, der blander det sammen. Det er jo en typisk forvirring i de borgerlige partier, at man får blandet mål og midler sammen. Men jeg har altid været af den opfattelse, at kvoter var et nødvendigt onde. Jeg har aldrig opfattet det sådan, at kvoterne i sig selv var noget positivt. Nu er vi så kommet op med et redskab, hvor vi kan komme i retning af det samme mål, det mål, som hele tiden har været vores mål, både før, under og efter valget. Men den buket af midler, der ligger i det her forslag, er anderledes – det er fuldstændig korrekt.

Jeg er rigtig stolt af, at det er lykkedes at finde en model, hvor man forsøger sig med en vej, som erhvervslivet kan se sig selv i, og som vi, der går ind for ligestilling, kan se os selv i. Men vi mangler stadig væk at få det grundlæggende svar fra Venstre: Hvad vil Venstre?

Kl. 13:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:23

Fatma Øktem (V):

Det er sjovt, at det her bliver ved med at komme, for jeg synes faktisk, jeg har svaret på det tidligere, altså at Venstre gerne vil have, at der kommer flere kvinder på ledende poster og i bestyrelseslokalerne. Derfor har vi også sat en række initiativer i gang under VK-regeringen, og jeg kan ikke forstå, at fru Pernille Rosenkrantz-Theil bliver ved med at spørge til det, for vi har jo gjort noget for at sætte noget i gang. Men vi tror ikke på »Operation Kædereaktion« og »Charter for flere kvinder i ledelse«.

Vi tror ikke på, at det er lovgivning og tvang, der er vejen frem, vi tror på, at det er frivillighed.

Kl. 13:24

Formanden:

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 13:24

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Ja, eller i hvert fald er det sådan for nogles vedkommende i Venstre, for jeg kan forstå, at fru Lykke Friis i august måned bakkede op om den linje, der er lagt her. Så hvad er det for en debat i Venstre? Den tidligere ligestillingsminister fra Venstre, fru Lykke Friis, opfatter

det her som liggende i fuldstændig forlængelse af de initiativer, hun så som mulige. Hvad er det så, der er sket siden august måned? Er det, fordi det ikke er Venstre selv, der er underskriver på det her, eller hvorfor er det, at man lige pludselig vælger at sige, at det her bakker man ikke op om?

Jeg vil bare sige, at vi er blevet tudet ørerne fulde af, at Venstre ville alt muligt med hensyn til kønsopdelt lønstatistik, men det første, man så gjorde, da man fik magten i 2001, var at skrinlægge det. På barselområdet vil Venstre ingenting, og på det her område siger den tidligere ligestillingsminister ét i august måned, og nu står Venstres ordfører så på talerstolen og siger noget fuldstændig andet. Altså, undskyld forvirringen, men jeg tror sådan set, man selv har bidraget til den.

Kl. 13:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:25

Fatma Øktem (V):

Tak. Jeg tror bestemt ikke, at jeg er uenig med min kollega fru Lykke Friis. Det skal lige siges, at vi næsten i et år har vidst, at der skulle komme noget på det her område – siden regeringsgrundlaget blev skrevet og man blev bekendt med det. Efterfølgende fik vi i maj måned fremlagt en A4-side med fakta, men ikke noget om, hvordan man ville implementere det. Det er jo først for ikke så længe siden, at vi har fået det her fremlagt.

Med hensyn til linjen vil jeg sige, at jeg også har kvitteret over for ministeren og regeringen for at være gået fra kvoter og være kommet tættere på frivillighedens vej, men lovgivningen har vi sådan set kun kendt til i kort tid. Så jeg vil sige, at fru Lykke Friis har rost linjen, ja, og det har jeg sådan set også, men lovgivning i form af noget, der er fremlagt, har vi jo ikke set før for cirka en måned siden.

Kl. 13:26

Formanden:

Fru Mette Reissmann for en kort bemærkning.

Kl. 13:26

Mette Reissmann (S):

Tak. Ordføreren sagde i sin ordførertale, at virksomhederne skal vælge selv. Ordføreren sagde endvidere, at der skal være grænser for, hvor meget regeringen skal blande sig i virksomhedernes drift. Heri er jeg jo uenig, fordi det kommer jo grundlæggende set an på, hvilket samfund man vil have, hvilken adfærd man ønsker at virksomhederne skal have, og det gælder for så vidt også, når det kommer til mangfoldighed både på bestyrelsesgangen og direktionsgangen. Så det kommer jo an på, hvordan man ønsker at virksomhederne generelt skal opføre sig.

Ordføreren nævnte så også det åbenbart næsten hellige for Venstre, at det alene skal ske ad frivillighedens vej, og det er sjovt nok i Venstres optik blevet fuldstændig analogt til, at det så også er virksomhedernes vej. Sagen er bare, at det jo ingen steder fører hen. Altså, der er ikke sket noget overhovedet, som skulle fremme opfyldelsen af målsætningen om netop at skaffe flere kvinder ind på direktionsgangene eller ledelsesgangene, når det så er, at det skal foregå frivilligt. Så det, som vi i hvert fald kan se, er, at Venstre gerne vil have mangfoldighed og ligestilling på papiret, men i den rigtige verden er man ikke interesseret i det. Så hvorfor tror man nu fra ordførerens side at virksomhederne frivilligt vil begynde at ændre noget, når det ikke er sket igennem de sidste 10 år?

Kl. 13:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:27

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Jeg synes ikke, at det er os politikere, der skal beslutte, hvordan bestyrelserne skal se ud, eller hvordan virksomhedernes ledelsesniveau skal se ud. Det synes jeg bestemt ikke. Det må være virksomhedernes egen sag at finde ud af, hvem det er, der er den bedste og den mest egnede til opgaven. Det vil jeg som politiker ikke blande mig i.

Kl. 13:27

Formanden:

Fru Mette Reissmann.

Kl. 13:28

Mette Reissmann (S):

Jeg er sådan set glad for svaret, for det viser jo så med al tydelighed, at Venstre og måske i særdeleshed ordføreren ikke ønsker at påtage sig det ansvar for at være medvirkende til at forandre verden også i private virksomheder, som trods alt er med til at skulle sætte en dagsorden i et samfund, som vi alle sammen har ansvaret for. Man må nu konstatere, at lige præcis det her fænomen åbenbart ikke er noget, der rykker særlig meget ad frivillighedens vej. At vende ansigtet bort fra musikken og bort fra det ansvar, som man alt andet lige er med til at påtage sig, er det jo kun beskæmmende at høre at Venstre gør. Når nu det er sådan, at Venstre åbenbart ikke kan støtte det her forslag, hvilke andre midler mener man så fra ordførerens side der skal bringes i spil for at kunne fjerne de barrierer? Altså, papir gør det ikke alene, og det gør snak og snak heller ikke.

Kl. 13:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:28

Fatma Øktem (V):

Det er lidt sjovt at skulle stå her i Folketingssalen og debattere, hvad det er, Venstre gerne vil have ændret for at se, at det virker. Det er måske lidt omvendt, at jeg skal stå her, når der er to lovforslag, vi er ved at behandle. Og jeg havde da hellere set, og det havde da været på sin plads, at det var lidt i en anden rækkefølge, og at ministrene, fra da de kendte til den her lovgivning – og den har vi sådan set næsten i et år vidst skulle komme, ikke lige præcis, hvad det var, men at der skulle ske noget på området – indkaldte til en forhandling. Vi var da kommet, hvis det var sådan, at vi var inviteret til en kop kaffe og man gerne ville drøfte det her med os. Men at jeg skal stå her på talerstolen og begynde at sige, hvad det er, jeg vil have ændret ved det her, synes jeg er en meget, meget bagvendt rækkefølge.

Kl. 13:29

Formanden

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 13:29

Merete Riisager (LA):

Tak. Jamen allerførst vil jeg gerne rose ordføreren for at slå et slag for, svinge med den liberale fane. Det er jo ikke ofte, vi ser det fra partiet Venstres side, så det vil vi bare glæde os over her fra Liberal Alliances side. Og sådan, som jeg hører det, slår ordføreren også et slag for kvinderne og det, at kvinder kan selv. Det kan ikke ske ofte nok efter min overbevisning. For det er jo sådan – og det vil ordføreren sikkert give mig ret i – at kvinder kan blive ledere, hvis de vil

Kl. 13:33

7

det, og hvis de går efter det. Og kvinder kan også komme i bestyrelser. Kvinder skal have ret til at vælge deres kvindeliv uden at blive sat for regeringens ligestillingsvogn som en anden Nora Malkeko. Der er jeg bare glad for at Venstre står fast og støtter kvinderne.

Er ordføreren enig med mig i, at hvis vi skal skabe bedre vilkår for kvinderne, skal vi også give mere plads til familierne og til civilsamfundet, sådan at kvinder kan vælge, præcis hvad for et liv de ønsker at leve?

KL 13:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:30

Fatma Øktem (V):

Jeg er enig med taleren i det, hun siger, og jeg er enig i, at der selvfølgelig også skal nogle redskaber til, hvis det er sådan, at kvinderne både vil familieliv og topposter. Jeg synes faktisk, at den tidligere regering indførte et meget effektivt redskab, som man fra den nuværende regerings side har valgt at fjerne, nemlig boligjobordningen. Her har familier mulighed for at købe en del støtte til hjemmet. Det kan være i form af rengøring, børnepasning osv. Det er da et reelt redskab, der kunne bruges til at lette byrden for de familier, hvor kvinden også gerne vil en toppost.

Kl. 13:31

Formanden:

Fru Merete Riisager.

Kl. 13:31

Merete Riisager (LA):

Så vil jeg gerne høre noget. Når nu Venstre, her repræsenteret ved ordføreren, er imod de her forslag fra regeringens side, betyder det så også, at der i det ligger en erkendelse af, at Venstre og Konservatives forgænger for det her lovforslag, nemlig Charter for flere kvinder i ledelse, også faktisk var en bureaukratisering, der ikke førte nogen egentlig ligestilling med sig?

Kl. 13:32

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:32

Fatma Øktem (V):

Der er jeg så til gengæld fuldstændig uenig med taleren, for vi kan se på tallene, at der er alt for få kvinder på bestyrelsesposter og på ledende poster. Så nej, jeg er fuldstændig enig med den tidligere regering i, at der skulle gøres noget; der skulle sættes fokus på det her, måske også i form af en screening og et større kendskab til, hvad udfordringerne er. Hvad er det, der gør, at kvinderne ikke i højere grad har bestyrelsesposter? Så jeg mener ikke, at der ikke findes en udfordring. Lige muligheder til mænd og kvinder skal selvfølgelig være der.

Men når vi kan se, at kvinder uddanner sig i meget høj grad og tager de høje uddannelser, men ikke ser dem længere fremme, så er det da bekymrende. Det er da et eksempel på, at den fulde talentmasse ikke bliver brugt. Så de tiltag, der blev lavet med frivillighed for øje, altså at virksomhederne selv indser det her problem, at de selv lægger en strategi for at løse det, og at de selv eventuelt sætter måltal for, hvordan de vil arbejde med det, er helt klart Venstres linje. Det var det før valget, det var det under valget, og det er det stadig væk den dag i dag. Og lur mig, om det ikke også er det næste år.

Kl. 13:33

Formanden:

Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Når ordføreren siger, at der er alt for få kvinder i ledelse, kan jeg godt blive en lille smule bekymret, for hvor mange kvinder skal der så være? Det må ordføreren jo kunne svare på, for så virker det, som om Venstre også har en målsætning på det område. Det vil jeg bare høre om.

En anden ting er, at man taler om det her med, at hele talentmassen skal i spil, hvilket jeg for så vidt er fuldstændig enig i. Men jeg vil godt spørge ordføreren, om man, uanset hvad man gør som kvinde – hvor høj en uddannelse man tager, hvad man uddanner sig til – så godt må have lov til at foretage sine egne valg. Der er jo ikke nogen, der siger, at man skal vælge, som mænd har gjort i mange, mange år.

Kl. 13:34

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:34

Fatma Øktem (V):

Jeg synes overhovedet ikke, at ordføreren skal bekymre sig så meget som i 10 sekunder om, hvorvidt jeg er i tvivl om, at kvinder skal have lov at vælge selv. Det skal de selvfølgelig. De skal have lov til at vælge selv.

Når jeg siger, at tallene er for lave, er det, fordi vi kan se, hvor mange der tager de her meget høje uddannelser, i forhold til hvor mange der går videre, og det giver da grund til bekymring. Det vil sige, at der er nogle, der står af undervejs, og deres argumenter er, at de vælger at være hjemmegående husmødre, og at det er deres eget valg, og det skal de have lov til, selvfølgelig skal de det. Vi skal hverken tvinge kvinderne ind i bestyrelser eller tvinge virksomhederne til at tage kvinderne ind, fordi de er kvinder.

K1 13:35

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 13:35

Pia Adelsteen (DF):

Jamen det beroliger mig en smule. Det, jeg så godt vil spørge om, er, om det, hvis man som kvinde på et tidspunkt i sit liv vælger at blive hjemmegående husmor, skal være årsag til, at man ikke tager en høj uddannelse.

Jeg ved godt, at vi kan se, at der er rigtig mange kvinder, der tager meget længere uddannelser og bliver bedre uddannet end mændene – faktisk har vi et problem med mændene eller drengene, kan man vel sige – men er det, at man tager en høj uddannelse, så ensbetydende med, at det forventes, at man så også har en ambition om, at man på et tidspunkt vil være direktør og arbejde 70 timer om ugen eller sidde i en bestyrelse? Er det den forventning, der er hos Venstre?

Kl. 13:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:35

Fatma Øktem (V):

Nej, når man tager en uddannelse, er det ikke ensbetydende med, at man *skal* sidde i bestyrelseslokaler eller på topposter. Det er, som jeg sagde tidligere, fuldstændig op til den enkelte kvinde, og jeg har fuld respekt for de beslutninger, de tager.

Det, jeg bare skal være sikker på, er, at der ikke er nogen udfordringer for de kvinder, der har de ønsker. Det er sådan set det, vi

prøver at sætte fokus på. Det gør vi ved at sætte fokus på det her område, ved at sætte fokus på mangfoldighed, ved at tale med virksomhederne, som man gjorde i Charter for flere kvinder i ledelse. Så kvinderne skal selvfølgelig have lov til at vælge selv, og det skal overhovedet ikke stoppe dem i at tage en højere uddannelse.

Kl. 13:36

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 13:36

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg kan forstå på ordføreren, at Venstre mener, at der er for få kvinder på de ledende poster. Det er jeg enig i. Venstre mener altså, at andelen af kvinder i toppen af erhvervslivet er for lav. Men jeg er lidt mere i tvivl om, hvad Venstres mål er. Hvordan skal kønsfordelingen se ud, for at Venstre mener, at der er tale om ligestilling?

Kl. 13:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:36

Fatma Øktem (V):

Jeg har ikke nogen tal på, hvad det skulle være. Det, vi bare kan se, er, at antallet af kvinder er markant lavt. Jeg står ikke her og siger, at det skal være 20 pct. eller 30 pct. Jeg lader andre om at fortælle, hvad det skal være. Det, vi bare kan se, er jo, at dem, der går ud af universiteterne og har uddannelserne, er en del af fødekæden, men at dette ikke afspejles i antallet af kvinder øverst oppe. Men jeg står ikke med nogen tal, og jeg håber på, at man ad frivillighedens vej og ved at have fokus på det kan nå til, at vi ser, at der kommer flere kvinder ind på ledende topposter.

Kl. 13:37

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 13:37

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Men det synes jeg ikke hænger sammen. Det er meget mærkeligt, at man på den ene side fra Venstres side siger, at tallet i dag er for lavt, altså at man siger, at man ud af tallene kan se, at der er for få kvinder i ledelse, men at man på den anden side ikke vil sætte nogen tal på for, hvornår der ikke længere er et problem. Altså, det hænger ikke sammen.

Så siger Venstres ordfører, at det er der nogle andre der må forholde sig til. Undskyld mig, Venstres ordfører sidder da i Folketinget og er ordfører for Venstre på ligestillingsområdet, så vidt jeg ved. Det var da oplagt, at det var Venstres ligestillingsordfører, der kom med et bud på, hvornår Venstre mener at der er ligestilling i toppen af erhvervslivet. Hvordan kan man på den ene side sige, at tallene i dag viser, at der ingen ligestilling er, men på den anden side ikke bruger tallene til at vise, hvornår der så er ligestilling? Hvad er Venstres mål?

Kl. 13:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:38

Fatma Øktem (V):

Når jeg siger det der med at sætte tal på, er det, fordi jeg synes, at der er andre, der har været rimelig aktive med at gøre det. Jeg har ikke noget behov for at sætte 10 pct. eller 20 pct. i bestyrelserne, for at jeg ser, at der er ligestilling. Det, jeg siger, er, at vi kan se, at det

er få kvinder, der er på de her poster. Det kunne være meget interessant at finde ud af, hvad årsagen er til det. Og hvis der er de udfordringer med, at kvinder bliver valgt fra, fordi virksomhederne ikke har øje for deres talenter, så er det et område, vi skal sætte fokus på. Alle de steder, hvor tallene stiger, vil jeg sige at det går i den rigtige retning, men jeg kommer ikke med nogen procentsatser. Dem synes jeg andre har været meget aktive med at komme med, men det er så en helt anden debat.

K1 13:39

Formanden:

Fru Pernille Vigsø Bagge for en kort bemærkning.

Kl. 13:39

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Tak. Vi har i hvert fald fået et svar, der lyder, at tro, håb og frivillighed er Venstres svar på den her udfordring. Men jeg kan samtidig høre, at Venstres ligestillingsordfører anerkender, at der er for få kvinder på ledende poster.

Det er sådan med den frivillighed, at under Schlüterregeringen i 1985 blev der vedtaget en lov i Folketinget om, at offentlige råd, nævn og udvalg skulle have udpeget både mænd og kvinder. Den lovgivning blev skærpet, da Venstre havde ligestillingsministerposten under fru Karen Jespersen for nogle få år siden. Det er jo klart noget, der er sket i en klar erkendelse af, at frivillighedens vej ikke nytter, heller ikke engang i det offentlige system.

Derfor er jeg, når nu Venstre forlader sig på tro, håb og frivillighed, nødt til at høre, om man overhovedet har nogen eksempler på, at der er noget, der har rykket sig ad frivillighedens vej eller gennem håbet eller gennem tro.

Kl. 13:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:40

Fatma Øktem (V):

Det er tre vigtige begreber, som jeg alle synes er fantastiske. Tro skal der til. Håb skal der selvfølgelig også til. Og frivillighedens vej tror jeg på.

Om der er nogle eksempler? Altså, vi har jo lige modtaget evalueringen af »Charter for flere kvinder i ledelse«, og af de virksomheder, der frivilligt har tilmeldt sig det her charter, kan vi se, at 97 pct. selv har sat måltal, selv har lagt en strategi, og mange af dem har endda en tidshorisont. Det har de gjort uden en lovgivning. Så ja, jeg tror på, at vi skal sætte fokus på det og lægge det ud til det frivillige.

Vi kan sådan set også godt se på mange af høringssvarene, at de lovforslag, vi har med at gøre i dag, jo ikke er noget, der kommer til at ændre det markant. Der er rigtig mange, der nævner i høringssvaret, at det her er bureaukrati for bureaukratiets skyld. Nu kan jeg ikke lige finde i høringssvarene, hvem det er. Men i høringssvarene kan man finde en stor bekymring for, om det her kommer til at virke. Og fru Pernille Vigsø Bagge bad om et eksempel: I evalueringen af »Charter for flere kvinder i ledelse« synes jeg godt man kan se, at frivillighedens vej også kan rykke.

Kl. 13:41

Formanden:

Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 13:41

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Man kan ikke se andet i den evaluering af charteret, end at ufattelig få danske virksomheder har tilmeldt sig og er indgået i evalueringen.

9

Og man kan se i lovforslagets bemærkninger her, at det på 3 år er under $\frac{1}{2}$ procentpoints stigning i andelen af kvinder, der er tale om i det her land.

Jeg synes, det er et mærkeligt bagudskuende, reaktionært synspunkt, at frivillighed rykker noget – det er på 20. år, vi har den her diskussion – når vi kan se, at der ikke reelt sker en markant stigning i antallet af kvinder på lederposter, når vi sammenholder med, at både de økonomiske og de juridiske fakulteter på landets universiteter sprøjter kvinder ud i hobetal, og at der inden for de sidste år har siddet flere danske kvinder i udenlandske virksomheders bestyrelser, end der har i danske virksomheders bestyrelser.

Jeg har stadig væk ikke fået nogen dokumentation fra Venstres ordfører for, at man kommer nogen vegne ad frivillighedens vej, fordi der er 35 eller 50 virksomheder i »Charter for kvinder i ledelse«, der har indrapporteret noget. Men jeg giver ordføreren en chance mere: Hvor er eksemplet på, at frivillighed rykker på det her område?

Kl. 13:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:42

Fatma Øktem (V):

Jeg synes, jeg har nævnt, at de virksomheder, der virkelig har en interesse i at gøre noget på området, også har muligheden uden den her lovgivning. Carlsberg er atter et eksempel. De satte deres måltal selv, de satte et tidsperspektiv uden den her lovgivning.

Når det så er sagt, kan det undre mig, at ordføreren ikke har lyttet, for jeg havde noget andet med i min ordførertale. I dag er det jo sådan, også med den her lovgivning, at hvis ikke man vil, så ændrer det ikke noget. Den tidligere erhvervs- og vækstminister har gentagne gange – jeg har det på skrift – udtalt, at man i princippet kan have et måltal, der hedder nul. Så hvad er det lige, det skal ændre for de virksomheder, der ikke vil, hvis de kan have et måltal, der hedder nul, og kan redegøre for, at de egentlig ikke ønsker at gøre noget på området? Så der rykker det jo ikke.

Jeg tror på, i Venstre tror vi på, at de virksomheder, der gerne vil og melder sig til det, også er dem, der er med til at bane vejen. Det håber vi selvfølgelig på kan være med til at trække flere virksomheder med.

Kl. 13:44

Formanden:

En kort bemærkning fra fru Sofie Carsten Nielsen. Det er den sidste, jeg har noteret.

Kl. 13:44

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. Kan Venstres ordfører give mig eksempler på andre politikområder, hvor man gerne vil have mere af noget, men nægter at sætte mål for det?

Kl. 13:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:44

Fatma Øktem (V):

Ikke lige sådan på stående fod, nej.

Kl. 13:44

Formanden:

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 13:44

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Nej, det tænkte jeg nok. Det er da ret exceptionelt, at man ikke anerkender ligestilling som et politikområde på højde med andre politikområder. Man ville aldrig lave miljøpolitik eller klimapolitik uden at sætte mål, for så ved man, at man ikke kommer nogen vegne.

Derfor vil jeg gerne følge op og spørge ordføreren: Hvad er forskellen, fra ordføreren selv, kan jeg forstå på ordførertalen, og fru Lykke Friis i august roste linjen og til nu i oktober, hvor vi behandler lovforslaget? Det stod vel ret klart i august, at der var tale om et lovforslag?

Kl. 13:45

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:45

Fatma Øktem (V):

Både fru Lykke Friis og jeg kvitterede for, at regeringen valgte at gå fra tanken om kvoter. Vi var meget lettede over den danske model, som den blev fremlagt i maj måned. Det skal lige siges, at hvis du kigger på de datoer i de forskellige aviser, hvor fru Lykke Friis også har udtalt sig om det, så ser du, at det er før lovforslaget. Vi ved jo ikke, hvad der kommer til at ligge. Vi har ikke siddet med og forhandlet og været med til at udarbejde de her lovforslag.

Med hensyn til om vi har andre områder, vil jeg sige, at vi kommer med et bud på, hvordan vi løser det her. Det kan godt være, at regeringspartierne og Enhedslisten ikke vil anerkende, at frivillighedens vej er vejen frem, men det er faktisk det, vi tror på. Tak.

Kl. 13:45

Formanden:

Der er kommet endnu en kort bemærkning.

Jeg er nødt til som den, der nu er sat til at forvalte forretningsordenen, at gentage, at vi ikke bruger du i Folketingssalen.

Fru Mai Henriksen for den sidste korte bemærkning.

Kl. 13:46

Mai Henriksen (KF):

Jeg skal da gerne erkende, at jeg er en anelse skræmt ved at skulle stille spørgsmål, efter at alle de her kvinder er kommet på banen med meget skarpe stemmer. Men jeg vil egentlig bare stille et helt enkelt spørgsmål, for hvis man kigger i høringssvarene, ser man, at de deler sig i to: Der er dem, som ikke ønsker de her økonomiske og administrative byrder, og så er der dem, som mener, at det slet, slet ikke er vidtgående nok, og at man overhovedet ikke kan skabe ligestilling ved at have et sådant måltal. Men fælles for de her høringssvar er, at de rent faktisk udtrykker manglende tro på, at det vil have en effekt.

Så vil jeg egentlig bare helt enkelt spørge ordføreren: Tror ordføreren, at det her kommer til at rokke voldsomt ved ligestilling? Tror ordføreren, at man om 3-4 år bare vil se, at ligestillingen er kørt derudaf, og at det her virkelig har været det columbusæg, som ministeren også har været ude at tale om?

Kl. 13:46

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:47

Fatma Øktem (V):

Nej, det gør jeg ikke. Det gør vi ikke i Venstre. Vi tror ikke på, at det her kommer til at rykke. Det her er bureaukrati for bureaukratiets skyld. Jeg går stadig væk stærkt ind for, at det er frivillighedens vej, og at det er virksomhederne, der frivilligt skal arbejde med det her. Men når man kan sætte et måltal på nul, forstår jeg ikke, hvor det her guldæg eller columbusæg, eller hvilket æg det så er, skulle komme fra. Man kan jo sætte et måltal på nul, og så er det jo ikke andet end bureaukrati for bureaukratiets skyld. Jeg deler fuldstændig de bekymringer, der er i høringssvarene.

Kl. 13:47

Formanden:

Fru Mai Henriksen. Ikke mere? Så siger jeg tak til Venstres ordfører. Undskyld, hr. Hans Vestager havde sneget sig ind, undskyld. Værsgo, en kort bemærkning.

Kl. 13:47

Hans Vestager (RV):

Undskyld, at jeg var lidt langsom til at trykke på knappen. Nu hører man ordet bureaukrati nævnt så mange gange, og det kan da godt være, at de folk, der har afgivet høringssvar, synes, at det er besværligt, men det er altid besværligt at blive oplyst om et eller andet. Derudover synes jeg, det er et gode, at man skal oplyse om noget. Det er også et gode at oplyse, at det her har jeg altså ikke lyst til, det gider jeg ikke. Så må ens omgivelser forholde sig til det.

Jeg synes ikke, at man skal give sig til at beskrive oplysning som bureaukrati. Det er i hvert fald ikke sådan, jeg opfatter Venstres tradition de steder, hvor jeg kommer, nemlig at man sådan lukker øjnene og siger, at alting er ligegyldigt. Vi er da interesserede i ny viden hele tiden. Er det ikke også ordførerens synspunkt?

Kl. 13:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:48

Fatma Øktem (V):

Jo, jeg er altid interesseret i mere viden og ny viden. Men når det er sådan, at rigtig mange udtrykker bekymring for den måde, ministeriet har regnet sig frem til, hvor meget tid der skal bruges på det her, en 8-9 timer, mens erfaringerne viser, at det kan man faktisk gange med 8 eller helt op til 11, synes jeg, at det er meget at skulle pålægge virksomhederne det. De virksomheder, der i sidste ende ikke har lyst til det og ikke vil arbejde med det, kan undslippe. Så er det jo bare bureaukrati for bureaukratiets skyld, og det er derfor, jeg siger det.

Kl. 13:49

Formanden:

Hr. Hans Vestager.

Kl. 13:49

Hans Vestager (RV):

Jeg er da glad for, at vi har konstateret en uenighed mellem mig og ordføreren. Hvis noget bare kan anses for at være bureaukrati af nogle andre, skal vi afstå fra det. Det synes jeg er en meget nem måde at komme om ved det på i et samfund, som, hvad enten man ønsker det eller ej, bliver mere og mere kompliceret og kræver mere og mere komplicerede løsninger. Heldigvis er det jo sådan, at det er disse komplicerede løsninger, som vi forhåbentlig skal leve af. Vi eksporterer komplicerede løsninger til alverden. Så jeg håber og har det fromme ønske, at ordføreren fortsat må forstå, at oplysning er en vigtig ting.

Kl. 13:50

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:50

Fatma Øktem (V):

Tak. Jeg tror ikke, at jeg på noget tidspunkt har modsagt, at oplysning er vigtig.

I dag har virksomhederne jo mulighed for at gå ind og fortælle og skrive, hvilke temaer de vil sætte fokus på. Der kan ligestilling også være et af punkterne. Vi har allerede regnskabsloven § 99 a, som omhandler samfundsansvar, efter hvilken de har mulighed for at tage det her tema op. Så jeg synes ikke, at vi udelukker virksomhederne fra at blive klogere eller få mere viden eller berige os andre med den viden, de har. Så den mulighed er der allerede i dag. Så derfor ser jeg den her § 99 b som fuldstændig overflødig.

Kl. 13:51

Formanden:

Jeg kigger en ekstra gang på skærmen. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Jeg siger tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Rasmus Horn Langhoff som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:51

(Ordfører)

Rasmus Horn Langhoff (S):

For Socialdemokraterne er det et klart mål, at vi sikrer ligestilling i Danmark, både i samfundet som helhed og på arbejdsmarkedet. Vi tror nemlig på, at alle er lige meget værd og skal sikres lige gode muligheder. For os er mangfoldighed med til at skabe et bedre samfund.

Efter et forsømt årti er det tid til igen at sætte ambitiøse mål for ligestillingspolitikken. Med Venstre og Konservative ved roret stod ligestillingen i bedste fald stille, og i mange tilfælde gik udviklingen den forkerte vej. Vi vil ikke vente generationer på ligestilling. Ligestilling kommer kun, hvis vi vil det, og hvis vi arbejder for det. Det er tydeligt, når man ser tilbage på milepælene i kampen for lige muligheder for alle i vores samfund, også for mænd og kvinder.

Jeg synes selvfølgelig, det ville være godt, hvis vi i dag kunne konstatere, at der ikke længere er et kønsopdelt arbejdsmarked i Danmark. Virkeligheden er bare en anden. Danmark er måske et af de lande i verden, hvor kvinderne har den højeste erhvervsfrekvens, men vi er stadig et godt stykke fra målet om fuld ligestilling.

Derfor er jeg og Socialdemokraterne også glade for, at vi i dag tager et vigtigt skridt i den rigtige retning for at få flere kvinder i ledelse, både i det offentlige og i det private. Vi skal udnytte den fulde talentmasse, og det gør vi ikke godt nok i dag.

Kvinder er stadig væk en sjældenhed på bestyrelsesgangene, og det er på trods af, at kvinderne stormer frem på de videregående uddannelser. Det seneste tiår er andelen af kvindelige topledere i den private sektor kun steget fra ca. 4 pct. til 6 pct. Den samme tendens gør sig gældende for kvinder i virksomhedsbestyrelser. Ligestilling på ledelsesgangene kommer til at tage årtier med den nuværende udvikling. Det er simpelt hen spild af talent, og det går ud over Danmarks konkurrenceevne.

Vi vil sætte skub i ligestilling på ledelsesgangene med den her model for flere kvinder i ledelse. Det er en model, som er baseret på, at virksomhederne selv tager et ansvar for at udføre og udarbejde egne ambitiøse måltal og politikker. Det er måltal, som i sidste ende skal føre til ligestilling på alle ledelsesniveauer. Vi tror på, at det er den rigtige vej at gå.

Flere virksomheder er allerede så småt i gang. Carlsberg har f.eks. et mål på 40 pct. kvinder i bestyrelsen allerede i år 2015. Det er bare for at give et eksempel. Det offentlige skal naturligvis gå foran med ambitiøse mål om en ligelig fordeling. Det betyder, at vi får styrket rekrutteringsgrundlaget til topposterne, fordi langt flere kvinder kommer i spil på alle niveauer.

Socialdemokraterne tror på, at den danske model for flere kvinder i ledelse både er til gavn for ligestillingen, for virksomhederne og for vores samfund. Jeg er overbevist om, at vi skal udnytte hele vores talentmasse for at stå stærkt på fremtidens globale arbejdsmarked. Vi er derfor begejstrede for forslaget og bakker op om ændringen af ligestillingsloven og lovene på erhvervs- og vækstministerens område.

Kl. 13:54

Formanden:

Der er fire, der har meldt sig med korte bemærkninger. Først fru Merete Riisager.

Kl. 13:54

Merete Riisager (LA):

Tak. Først bliver ordføreren nødt til at hjælpe mig med at definere, hvad ligestilling er, for nu er jeg søreme forvirret: Betyder ligestilling for ordføreren, at vi skal gøre det samme? Når ordføreren er så meget imod det kønsopdelte arbejdsmarked, skal vi så tvangsudskrive kvinderne til at blive kranførere og tvangsudskrive mændene til at blive vuggestuepædagoger for at sørge for, at der bliver en ligelig fordeling alle steder?

Ordføreren siger, vi skal have ligestilling på alle niveauer. Hvad i alverden mener han med det? Mener han så også, at vi, de steder, hvor kvinderne er overrepræsenteret, skal sørge for, at der er 40 pct. mænd i ledelserne?

Kl. 13:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:55

$\textbf{Rasmus Horn Langhoff} \ (S):$

Jeg synes, der er gået lidt inflation i ordet tvang. Hver eneste gang man vil et eller andet, hver eneste gang man foreslår et eller andet, hver eneste gang der kommer en eller en form for politisk tilkendegivelse, er det , som om man bliver skudt i skoene, at det er tvang, at det er frygteligt: Nej, hvor er det forfærdeligt, og vi må for guds skyld ikke noget overhovedet, det hele skal bare ligesom komme af sig selv.

Men prøv at høre en gang: Der er bare lige det ved ligestilling, at det altså ikke kommer af sig selv. Så hvis vi vil noget på det område, kræver det altså politikere, som gerne vil handle.

For at svare på det andet spørgsmål, det mere filosofiske spørgsmål om, hvad ligestilling egentlig er, hvornår vi så er i mål, og hvad det egentlig drejer sig om, kan jeg sige, at for mig drejer det sig ikke om, at vi skal være ens. Jeg tror, det ville blive frygtelig kedeligt, hvis mænd og kvinder skulle være ens. Det ville være en kedeligere verden at leve i; det er ikke det, jeg ønsker.

Det, jeg ønsker, er, at mænd og kvinder har lige gode muligheder også på arbejdsmarkedet, også i familien – altså lige gode muligheder for at kunne kombinere et aktivt arbejdsliv med et aktivt familieliv. Det er det, det handler om. Det er derfor, jeg vil gøre op med det kønsopdelte arbejdsmarked. Det er ikke, for at verden skal blive tidligere; det er for at give mænd og kvinder lige gode muligheder for at kunne begge dele.

Kl. 13:56

Formanden:

Fru Merete Riisager.

Kl. 13:56

Merete Riisager (LA):

Se, det med de lige gode muligheder kan vi jo hurtigt blive enige om, men når der går inflation i ordet tvang, er det jo, fordi det er et af regeringens mest foretrukne værktøjer. Det er jo ikke noget, vi finder på. Det er, fordi regeringen fremturer med at hive ordet tvang op af posen hele tiden i stedet for at have en lille smule tillid til, at også borgerne kan tage initiativ.

Så jeg bliver også nødt til at spørge igen: Når nu vi er enige om, at det handler om bedre muligheder, hvorfor skal vi så gå ind med sådan et værktøj? Og når nu ordføreren ønsker mangfoldighed, hvorfor vil han så ikke give plads til, at kvinder kan vælge noget forskelligt i deres liv, og at ikke alle kvinder har lyst til at vælge at sidde i en ledelse eller en bestyrelse?

Kl. 13:57

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:57

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg tror ikke, der er noget i kvinders dna, der gør, at de er mindre ambitiøse, eller at der skulle være noget i mænds dna, der gør, at de ikke kan tage sig af børn eller ikke kan indkøbe bleer eller ikke kan deltage aktivt i familielivet. Men vi kan se, at der er en meget, meget skæv fordeling i forhold til, hvem det er, der gør karriere, og hvem det er, der ender med at tage sig af familielivet.

Jeg mener, man skal være blind for de strukturer, der er i samfundet, eller også skal bare være ligeglad med dem, hvis ikke man tør gå ind og tage den her debat, hvis ikke man tør gå ind og blande sig i nogle af de ting, som vi ser på det kønsopdelte arbejdsmarked. Så jeg *vil* blande mig, jeg tør godt blande mig. Det har vi en lang tradition for i Danmark: at deltage i ligestillingsdiskussionen og ikke bare se det som et udtryk for, at sådan er det, og sådan har altid været, og det må vi for guds skyld ikke gøre noget ved. Verden ændrer sig heldigvis, og som oftest også til det bedre.

Kl. 13:58

Formanden:

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 13:58

Mai Henriksen (KF):

»Bland jer uden om, hvem vi ansætter. Det er beskeden til regeringen fra en af landets største virksomheder, som gerne havde undgået den nye lovgivning.

»Jeg skal passe lidt på, når jeg udtaler mig om det her. For man kommer let til at lyde som en gammel sur mand. Men lovforslaget har den klare ulempe, at det sætter kvinderne i en svær situationen. De kan blive mødt med mistanken om, at de bare fik jobbet eller bestyrelsesposten, fordi virksomheden skulle leve op til regeringens ønsker««.

Det siger altså bestyrelsesformanden for DSV. Jeg har bare et enkelt spørgsmål: Hvorfor ønsker regeringen at stille kvinderne i en så diskriminerende og så fordomsfuld situation?

Kl. 13:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:59

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg håber, at ordføreren fra Det Konservative Folkeparti hørte min tale eller i det mindste har læst lovforslaget. Det er jo ikke det, der er tilfældet; det, der er tilfældet, er, at vi får de 1.100 største virksomheder til at lave en politik på området, hvor de tænker lidt over, hvem de rekrutterer, at de rekrutterer lidt bredere, end de almindeligvis er vant til, og også at de begynder at kigge lidt på den anden halvdel af befolkningen, nemlig kvinderne. Så virksomhederne be-

stemmer selv, hvem de ansætter, eller hvem de vælger ind i bestyrelsen.

Det her lovforslag handler om, at de skal lave en ligestillingspolitik og få styr på fødekæden op igennem virksomheden, som jo skal sikre, at der både er talentfulde mænd og kvinder, og den politik skal de redegøre for. Hvad de sætter af måltal, må de sådan set selv bestemme, og om de så kan leve op til dem eller ikke kan leve op til dem, er heller ikke noget, vi ønsker at genere dem med.

K1 14:00

Formanden:

Fru Mai Henriksen.

Kl. 14:00

Mai Henriksen (KF):

Man kan sige, at det, der jo er essensen i det her, er hele nervøsiteten for at blive valgt på baggrund af køn frem for at blive valgt på baggrund af kompetencer. Vi har jo diskuteret det rigtig meget, da det handlede om kvoter, men hele essensen er jo altså, at diskussionen fortsætter nu, hvor det handler om måltal. Og man kan ikke benægte, at der vil være kvinder, som siger til sig selv: Er jeg alene blevet spurgt, om jeg vil sidde i den bestyrelse, eller varetager jeg alene dette job, fordi jeg er kvinde, og fordi der skulle opfyldes en kvote?

Jeg har et andet spørgsmål til ordføreren. Ministeriet estimerer, at det her vil medføre en række udgifter for virksomhederne. Ministeriet siger 18 mio. kr., men i nogle af høringssvarene er man faktisk helt oppe at pege på 198 mio. kr. I stedet for at virksomhederne bruger tid på rent faktisk at drive deres forretning og tjene penge, skal de nu bruge tid på at sidde og komme med de her måltal og rapportere, og der er blevet talt om dette øgede bureaukrati.

Jeg vil bare spørge: Er det ikke regeringens plan at skabe arbejdspladser og skabe vækst frem for at skabe bureaukrati, rapportering og rigide regler? For jeg tror, at der står en række dagpengemodtagere, som rigtig godt kunne tænke sig, at virksomhederne fremover koncentrerer sig om at tjene penge frem for at rapportere om måltal, hvor man bare kan skrive et stort, fedt, rundt nul.

Kl. 14:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:01

Kl. 14:02

$\textbf{Rasmus Horn Langhoff} \ (S):$

Det skal altid være den bedste, der bliver udvalgt til en bestyrelsespost – altså ikke kun den bedste mand, men den bedste, uanset om vedkommende er mand eller kvinde.

Som jeg gjorde opmærksom på i min ordførertale, kan vi se, at kvinderne klarer sig rigtig godt, at de nu får de lange uddannelser, men alligevel kan vi se en meget, meget skæv fordeling i, hvem der så ender med at komme til tops i dansk erhvervsliv. Det handler ikke kun om rekruttering – det handler også om andre ting, bl.a. forældreorlov og den måde, man fordeler den på – men det handler *også* om rekruttering.

Vi er overbeviste om, og jeg er overbevist om, at det her ikke kun vil være til gavn for ligestillingen, men også vil være til gavn for virksomhederne. Vi lever i en globaliseret verden. Vi skal konkurrere med vækstøkonomier, som bare buldrer derudad. Jeg mener ikke, at vi har råd til kun at bruge den ene halvdel af den danske talentmasse; vi er nødt til at have hele talentmassen i spil, også kvinderne.

Formanden:

Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 14:02

Pia Adelsteen (DF):

Jeg ved næsten ikke, hvor jeg skal begynde. Jeg kunne godt tænke mig at spørge om dette: Når man nu, som ordføreren er det, er så interesseret i, at der kommer flere kvinder, at vi får mangfoldighed, at vi bruger alle talenter – der er alle de her gode floskler, som man bruger – hvordan kan det så være, at man ikke starter i bunden?

Hvorfor starter man ikke med at sørge for, at de børn, der er i børnehaver, vuggestuer osv., bliver påvirket på en måde, så der er lige mange mænd og kvinder, som bliver børnehavepædagoger? Hvorfor starter man ikke dernede? Det ville da være – hvad kan man sige? – forbilledligt. Hvordan kan det være, at man starter på det øverste ledelsesniveau? Hvis man synes, at det er så godt, at der er nogenlunde lige mange af hvert køn i ledelser, må det jo også gælde i andre situationer, at der bør være nogenlunde lige mange af hvert køn

Ordføreren sagde det selv. Ordføreren var helt indstillet på at gå ind og gøre noget ved det kønsopdelte arbejdsmarked – det kan man så være uenig eller enig i – og hvorfor så ikke starte der?

Kl. 14:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:03

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jamen det står da Dansk Folkeparti frit for at mene, at det er en fuldstændig ligegyldig floskel, når man siger, at man gerne vil give folk fuldstændig lige gode muligheder for at deltage aktivt i samfundet, uanset om man er mand eller kvinde. Det står også Dansk Folkeparti frit for at synes, at det er en åndssvag floskel, at vi gerne skulle være konkurrencedygtige i fremtiden.

Det mener jeg sådan set ikke det er. Jeg mener, at det er pinedød nødvendigt, at vi både sikrer ligestilling og sikrer vores konkurrencedygtighed i fremtiden. Så det må stå for Dansk Folkepartis regning.

Det her lovforslag handler ikke kun om det øverste ledelseslag; det handler ikke kun om bestyrelser. Det handler sådan set om bl.a. at få sikret fødekæden op igennem virksomhederne, sådan så vi ikke kun i bestyrelserne, ikke kun på direktionsgangene, men også i ledelseslagene under sikrer, at man har en ligestillingspolitik. For et af de problemer, vi kan se, en af de årsager til, at der ikke er særlig mange kvinder på bestyrelsesgangene, er jo, at der heller ikke er særlig mange kvinder i laget nedenunder.

Så det er ikke nok bare at kigge på det øverste lag eller på det nederste lag, vi skal sådan set kigge på hele fødekæden.

Kl. 14:04

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 14:04

Pia Adelsteen (DF):

Nu ved jeg godt, hvad der står i lovforslaget. Men ordføreren svarer overhovedet ikke på mit spørgsmål, overhovedet ikke.

Hvorfor ikke starte i børnehaverne? Hvorfor ikke starte dernede, hvor børnene så ligesom kan se det her meget, meget gode eksempel med, at der er nogenlunde lige mange kvinder og mænd til at varetage nogle opgaver, altså, at vi gør oprør mod det kønsopdelte arbejdsmarked – der skal ikke kun være kvinder i børnehaverne, og der skal ikke kun være kvindelige social- og sundhedsassistenter osv.

Lad os gøre noget dér, hvor børnene kan se, at det rykker, sådan at de bliver åbne for at vælge anderledes, end deres forældre måske lige har gjort. Hvorfor vil man ikke starte der?

Jeg er jo godt klar over, at det ikke kun er bestyrelsesposter, men også hele ledelsesgangen og fødekæden, det drejer sig om. Altså, det her forslag er jo for en stor dels vedkommende en fortsættelse af den politik, der har været ført de sidste 10 år – dengang var det bare på frivillighedens basis. Men svar på spørgsmålet, vil jeg sige til ordføreren.

Så har jeg et yderligere spørgsmål: Hvor er det helt præcis, mulighederne er forskellige for kvinder og mænd? Hvor er det, mulighederne er forskellige?

Kl. 14:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:05

Rasmus Horn Langhoff (S):

Det er svært at blive klog på højrefløjen i dansk politik. Den ene dag er forslaget her bare en videreførelse af det, regeringen selv gjorde, det er bare en videreførelse af "Charter for flere kvinder i ledelse". Den næste dag er det en fuldstændig urimelig byrde, og det nytter ikke noget, og det er helt forfærdeligt, og det ene, og det andet. Altså, jeg tror ligesom, at højrefløjen har behov for at sætte sig sammen og blive enig om, hvad det er, der er galt med det her forslag, for man skyder i lidt forskellige retninger, og det kan godt forvirre en ordfører som jeg, at man er så uenige om, hvad det er, der er galt med det her.

Jeg mener, at det er fuldstændig afgørende, at det her bliver en indsats, som sker på flere forskellige niveauer. Vi får ikke ligestilling ved kun at kigge på bestyrelsesniveauerne. Der skal sådan set mange forskellige initiativer i gang.

Det er bl.a. også derfor, at jeg er så glad for, at der står i regeringsgrundlaget, at vi også vil sikre forældreorlov til fædre. For jeg tror, at det kan være med til ikke bare at give fædre nogle rettigheder og sikre barnet noget fartid, som også er godt for børn, men også til at give kvinder en stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet.

Alle de forskellige indsatser hænger sammen. Derfor er det jo ikke noget, der står alene, der er også mange andre tiltag, som hænger sammen med det her.

Kl. 14:07

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen, en kort bemærkning.

Kl. 14:07

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvornår Socialdemokraterne mener, at man har opnået succes. Altså, hvordan skal vi måle effekten af det her lovforslag? Hvilken procentdel af kvinder, hvilken kønsfordeling skal vi være nået op på, før man fra Socialdemokraternes side mener, at der er ligestilling i toppen af erhvervslivet? Og hvornår skal det mål være nået?

Kl. 14:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:07

$\pmb{Rasmus\ Horn\ Langhoff\ (S):}$

Det er to forskellige spørgsmål. Jeg vil i hvert fald give to forskellige svar.

For hvornår har den her lov været en succes? Det kan jeg ikke sætte tal på, men jeg vil have, at det skal rykke sig. Det er også derfor, at det giver god mening at følge med og evaluere og sikre, at det her kommer til at rykke sig. Hvor hurtigt det sker, og hvor meget det

sker, kan jeg ikke sige, men jeg tror på, at det kommer til at ske. Og det skal rykke sig.

Den anden del af spørgsmålet drejer sig om, hvornår Socialdemokratiet læner sig tilbage. Det gør vi aldrig. Men hvornår tænker vi ligesom: Nu ser det sådan set fornuftigt ud.

Jamen jeg vil sige, at det gør vi, når fordelingen ligger på 60-40, altså når det underrepræsenterede køn har en andel på omkring 40 pct., vil jeg sige, at det synes jeg faktisk er rigtig fornuftigt. Og så vil jeg betragte det, som om man nu kan tale om, at der faktisk er ligestilling i de øverste ledelseslag. Men tingene kan godt være en succes, før man når slutmålet.

Kl. 14:08

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 14:08

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det svar er jeg er faktisk meget glad for, altså at Socialdemokraternes ordfører i dag siger, at man i Socialdemokraterne mener, at målet er en fordeling på omkring 60-40. Det er væsentlig mere, end jeg har kunnet få ligestillingsministeren til at sige, så det er jeg rigtig glad for.

Men jeg vil også gerne have svar på det andet spørgsmål, nemlig hvornår det mål skal være nået. Altså, er man fra Socialdemokraternes side villig til at vente 5 år, 10 år, 15 år, før det mål nået? Altså, hvis der går 15 år, eller hvis der går 10 år og man stadig væk ikke er kommet dertil, kunne det være, at man skulle se på nogle andre redskaber. Altså, hvornår skal målet være nået?

Kl. 14:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:09

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg mener, at det vil give mest mening, hvis vi implementerer det her, følger op på det og så kigger på det om, lad os sige en 3-4 år. Der kigger vi på det, og så må vil vi evaluere ud fra det, om det har været godt nok.

Til det med at sætte et færdigt mål vil jeg sige, at der sådan set kan være mange ting, der spiller ind der. Det mener jeg ikke vil være gavnligt at gøre. Det har jeg ikke noget behov for at gøre, jeg har ikke behov for at sætte et konkret mål for, hvad tallet så skal være på, og hvad deadline er.

Jeg vil have, at det her skal rykke sig. Og jeg ville slet ikke synes, at det var interessant at bruge tid på, hvis ikke jeg troede på, at det her kunne få tingene til at rykke sig.

Kl. 14:10

Formanden:

Fru Fatma Øktem for en kort bemærkning.

Kl. 14:10

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Ordføreren var inde på, at det her ikke skal tage generationer, så jeg synes, ordføreren også er med til at sætte et tidsperspektiv på det. Men hvis ikke det skal tage generationer og man stadig væk kan skrive nul som måltal – for de virksomheder, der ikke ønsker at arbejde med det her, kan skrive nul som måltal – hvad siger ordføreren så? For det kommer jo ikke til at rykke for dem, hvor der måske er behov for at det skal rykke. Så jeg vil spørge: Hvad er ordførerens holdning til, at der kan stå nul som måltal?

Så vil jeg stille ordføreren et spørgsmål, for han sagde, at der skulle være en evaluering om 3-4 år. Hvis det nu ikke nået op på det

måltal, som ordføreren gerne vil se – selv om der ikke er noget tal – vil der så blive grebet yderligere ind fra Socialdemokratiets side? Og er drømmen om at indføre kvoter der stadig væk?

Kl. 14:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:11

Rasmus Horn Langhoff (S):

Det er godt, jeg stadig er ung, for så har jeg jo lidt mere tid at løbe på, hvis det ligesom skal ske inden for den her generation.

Vi har 1.100 virksomheder, som er med i det her, plus de statslige, og der kan jo sagtens være en enkelt virksomhed derude, som tænker: Det gider vi ikke bruge tid på. Jeg ved ikke, om det er det, ordføreren mener med, at der vil være nogle, der fastsætter, at deres måltal skal være 0 pct. Det har de jo lov til, den mulighed har de. Og det må de jo så selv stå til ansvar for. Jeg synes ikke, det er særlig ambitiøst. Jeg tror sådan set ikke, det er noget, der styrker virksomhedernes brand, da de fleste virksomheder sådan set også er afhængige af, at der er nogle kvinder, der køber deres varer.

Det her er jo de 1.100 allerstørste virksomheder i landet, vi snakker om, og at tro, at der skulle være mange af dem, som har en målsætning om, at de overhovedet ikke vil have nogen kvinder i deres øverste ledelseslag, er i hvert fald at tro dårligt om de her virksomheder. Jeg tror simpelt hen ikke på, at der er nogen, der er så uambitiøse. Men hvis der er nogen, der har lyst til det, står det dem frit for, og så skal de jo bare stå til ansvar over for deres forbrugere og aktionærer og over for offentligheden, som de skal forklare, hvorfor de ikke mener, der er behov for kvinder i deres ledelse.

Kl. 14:12

Formanden:

Fru Fatma Øktem.

Kl. 14:12

Fatma Øktem (V):

Det vil altså sige, at der ikke er en drøm om at sætte måltal på, hvis det om 2-3 år er sådan, at det her ikke er med til at rykke?

Kl. 14:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:13

Rasmus Horn Langhoff (S):

Undskyld, at jeg ikke svarede på det før, men der var så mange spørgsmål, og man skal lige huske det hele.

Nej. Jeg har mange drømme, men det er ikke en af dem.

Kl. 14:13

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby for en kort bemærkning.

Kl. 14:13

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen altså, en ting er jo, at ordføreren og Socialdemokraterne har lavet en kæmpestor kovending på hele kvoteområdet. Hvor man jo tidligere havde våde drømme om kvoter og også havde beslutningsforslag om det, har man jo nu lagt op til et ret stort bureaukrati. Og så kan jeg forstå på ordføreren, at det sådan set er ligegyldigt, om virksomhederne har et måltal på 0 pct., 40 pct. eller 100 pct.

Altså, kunne ordføreren ikke svare sådan lidt mere konkret på det, som fru Johanne Schmidt-Nielsen også spurgte til: Hvad er ordførerens mål for det her? For hvis det er ligegyldigt, om måltallet er 0 eller 100 pct., hvorfor i alverden så indføre den her bureaukratiske lovgivning for virksomhederne?

K1 14:14

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:14

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg tror ikke, du hørte mig sige, at det er ligegyldigt. Jeg tror, du hørte mig sige, at det er der en teoretisk mulighed i den her lov for at man kan gøre, men jeg tror ikke, du hørte mig sige, at det er ligegyldigt. Jeg mener bestemt ikke, det er ligegyldigt. Jeg mener, det er fuldstændig afgørende, at de her virksomheder fastsætter deres egne ambitiøse måltal.

I forhold til den her debat eller det, du henviser til med hensyn til tidligere udmeldinger osv., tror jeg det er vigtigt at sige – det var der også en spørger før der gjorde opmærksom på – at der altså er forskel på mål og middel. Målet har aldrig nogen sinde været kvoter. Målet har været at få ligestilling og få hele talentmassen i spil, og så har vi diskuteret middel, og vi er kommet frem til det her og tror på det her.

Kl. 14:15

Formanden:

Det er en kedsommelig rolle at skulle påpege, at forretningsordenen ikke tillader brug af duformen, men jeg er alligevel pålagt at gøre det.

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 14:15

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Jeg ville egentlig bare gerne følge op på den del, for det, der altid har været Venstres mål, og som Socialdemokraterne, altså hr. Rasmus Horn Langhoffs parti, kritiserede alle de år, vi sad i regering, var, at vi havde et klart ønske om at skabe bedre ligestilling, skabe bedre muligheder, bringe alle talenter i spil, sikre, at både virksomheder og offentlige institutioner tog et ansvar på det her område. Det er det, som Socialdemokraterne har kritiseret igennem 10 år.

Derfor er det jo meget upræcist, når Socialdemokraternes ordfører nu står på talerstolen og ikke på nogen som helst måde kan sige noget som helst konkret om, hvad der er Socialdemokraternes mål. Set i lyset af at Socialdemokraterne tidligere havde et kvoteforslag, som handlede om minimum 40 pct., kunne det jo være interessant at vide, hvad der er Socialdemokraternes mål på nuværende tidspunkt. Vi taler ikke om midler. Vi har konstateret, at Socialdemokraterne har opgivet det middel, der hedder kvoter, og det har vi hilst velkommen. Men vi taler om, hvad der er Socialdemokraternes mål, og det har ordføreren ikke svaret på, på trods af at ordføreren har fået mange spørgsmål i den retning, altså om, hvad der er målet.

Så kunne vi ikke få at vide, hvad det er, der skal opnås – ikke gennem generationer, som hr. Rasmus Horn Langhoff taler om, men lige her og nu? Hvor mange procent skal der være om 2 år?

Kl. 14:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:16

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg vil godt svare på, hvad målet er, men jeg kan ikke svare på det sidste. Målet er at sikre ligestilling. Målet er at sikre, at mænd og kvinder har lige gode muligheder for at gøre karriere, har lige gode muligheder for at deltage aktivt i arbejdslivet, har lige gode mulighe-

der for at deltage aktivt på arbejdsmarkedet. Det er målet, og så er vi lidt uenige om, hvordan tingene skal foregå.

Hvis fru Ellen Trane Nørby har oplevet Socialdemokrater kritisere Venstres ligestillingspolitik eller måske rettere sagt mangel på samme, tror jeg sådan set ikke, det har været en kritik af Venstres forhåbning om, at der kom en øget ligestilling; det har nok ikke været det, som Socialdemokrater har været ude at kritisere. Det har nok nærmere været, at man troede, at det ville komme af sig selv, og at det hele skulle komme ad frivillighedens vej og af, at man ønskede, håbede og drømte sig til bedre tider.

Kl. 14:17

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:17

Joachim B. Olsen (LA):

Ordføreren siger, at virksomhederne skal sætte sig ambitiøse mål. Det gør de fleste virksomheder. Altså, de er i en benhård konkurrence med andre virksomheder i Danmark og i udlandet.

Derfor har de en klar interesse i at få de absolut bedste medarbejdere, og de er også villige til at betale en høj løn til de medarbejdere.

Tror ordføreren oprigtigt, at virksomhederne i en sådan konkurrencesituation skeler til, om de ansætter kvinder eller mænd? Tror ordføreren ikke, at virksomhederne går efter de absolut bedst kvalificerede medarbejdere?

Kl. 14:18

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:18

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jo, enhver virksomhed vil så vidt muligt forsøge at få den bedst mulige kandidat. Vi kan bare se en skævhed, og der er flere årsager til den skævhed, og årsagen er ikke, at kvinder i deres dna eller sådan pr. natur skulle være mindre ambitiøse end mænd. Den køber jeg simpelt hen ikke, altså at det skulle være det, der gør det.

Men der er nogle strukturer i samfundet – bl.a. omkring, hvem der tager forældreorloven og andre ting – som gør, at vi kan se, at kvinder ikke er med, når det virkelig gælder i toppen af dansk erhvervsliv. Og det handler ikke kun om den øverste top, det handler ikke kun om bestyrelsesarbejde, for vi kan jo også se, at kvinderne mangler i niveauet under, altså på direktionsgangene, hvor det ofte kan være relevant at rekruttere fra. Så det er jo bl.a. også, fordi der simpelt hen mangler kvinder – eller er færre kvinder end mænd – der, hvor man gerne vil rekruttere fra.

Derfor synes jeg, at det her lovforslag er mere interessant end tidligere lovforslag, og det er også derfor, jeg synes, at det er den bedste model for at få flere kvinder i ledelse på europæisk plan, fordi vi så netop får gang i fødekæden. Altså vi graver et spadestik dybere for at sikre, at der rent faktisk også er en masse talentfulde kvinder at rekruttere iblandt.

Kl. 14:19

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 14:19

Joachim B. Olsen (LA):

Så ordføreren vil ikke anerkende, at mænd og kvinder helt frivilligt tager forskellige valg, altså at vi gennemsnitligt set har forskellige værdier, og at vi går efter forskellige ting i livet og prioriterer forskellige ting? Er det noget, som ordføreren ikke vil anerkende? Det kan så afspejle sig i, hvor mange af hvilket køn der sidder i en bestyrelse og i, hvilken løn mænd og kvinder sådan gennemsnitligt får.

Nu bragte ordføreren selv det her med mindre ambitioner op. Jeg ved ikke, om han henviser til den artikel, som jeg var med til at skrive, hvor jeg udtalte om lønforskelle:

»De store forskelle har bare ikke noget med ligeløn at gøre, mener Joachim B. Olsen. Det skyldes kvindernes valg af uddannelse og arbejde, samt at mænd oftere end kvinder går efter lederjob og karriere«

Er ordføreren uenig i, at det er sådan, det forholder sig?

Kl. 14:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:20

Rasmus Horn Langhoff (S):

Der er ikke noget i kvinders dna, der peger i retning af, at kvinder skulle tjene 18 pct. mindre end mænd. Der er heller ikke noget i mænds dna, der peger i retning af, at de kun skulle kunne magte at tage 26 dages forældreorlov.

Der er andre ting, men selvfølgelig har vi det frie valg, og det er jo også en lidt større filosofisk diskussion, hr. Joachim B. Olsen lægger op til. Selvfølgelig har vi alle sammen grundlæggende i et frit valg, men jeg tror, man skal være godt og grundigt blind, hvis ikke man kan se, at der altså også er ting, der påvirker vores valg.

Kl. 14:21

Formanden:

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 14:21

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jeg må jo sige, at man næsten ikke ved, om man skal grine eller græde over, at vi her i Folketinget skal tage stilling til lovforslag af den her slags. Ja, vi kan jo sige, at intentionerne er ganske fine, for man ønsker ligestilling, og man ønsker, at kvinderne skal have fremtrædende positioner i erhvervslivet og i det politiske liv og alle mulige andre steder; det synes jeg nu egentlig også de har, og jeg tror også, det er noget, der i årene fremover vil få endnu større betydning.

Men det helt dybsindige spørgsmål er jo, hvor meget de her to lovforslag overhovedet hjælper. I min og Dansk Folkepartis optik vil det eneste, som det hjælper på, i hvert fald være, at vi øger udgifterne for landets virksomheder til bureaukrati, og at vi også øger arbejdsbyrden for rigtig mange offentlige virksomheder.

Der står jo alene i lovforslaget L 17, at man skønner, at den budgetmæssige virkning for virksomhederne samlet set vil være på godt 18 mio. kr. i øgede administrative byrder, fordi de nu skal til at redegøre for dit og dat.

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om Socialdemokraterne vitterlig mener, at det her er noget, der vil give nogen som helst positiv effekt set i forhold til, at folk finder en naturlig plads på det danske arbejdsmarked.

Kl. 14:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:22

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jamen hr. Hans Kristian Skibby må selv afgøre, om han har lyst til at grine eller græde; det vil jeg slet ikke blande mig i. Det her er noget, vi gør, fordi vi er fuldstændig overbeviste om, at det vil være til

gavn for Danmarks konkurrenceevne. Vi mener, at det vil være til gavn for de danske virksomheder, hvis man får hele talentmassen i spil, ikke kun den mandlige del af talentmassen, men at man rent faktisk dobler talentmassen op og får mange flere kvalificerede kræfter i spil. Vi er fuldstændig overbevist om, at man i et dejligt lille land som Danmark bliver nødt til at have hele talentmassen i spil, hvis man skal være konkurrencedygtig.

Kl. 14:23

Formanden:

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 14:23

Hans Kristian Skibby (DF):

Med hensyn til det der med, om man skal grine eller græde, vil jeg sige, at det kan man jo altid diskutere, men det er da lidt af et kuriosum, at det ser ud til, at det her lovforslag skal træde i kraft den 1. april; allerede der kan man da se, at vi er kommet godt i gang med det morsomme

Men der er noget, jeg gerne vil spørge om endnu en gang. Der er jo nu fra de danske erhvervsledere og de forskellige brancheorganisationers side osv. blevet lavet beregninger, der viser, hvad det her reelt vil medføre af nye økonomiske byrder for de danske virksomheder, altså de her 1.100 danske virksomheder, som set i forhold til L 17 står for skud. Der vurderer man jo, at der ikke kun vil være de 18 mio. kr. ekstra i økonomiske byrder, nej, der vil det være noget, der er i størrelsesordenen 9-11 gange mere end de 18 mio. kr. Der må man jo have lov til at sige, at det virker en smule komisk – det gør det i hvert fald på mange af os – at Socialdemokraternes ordfører så står hernede i dag og siger, at det er noget, der er til gavn for den danske konkurrenceevne. For det var det, som ordføreren sagde.

Der vil jeg da gerne spørge ordføreren, for lige at få det helt på plads: Til hvilken gavn er det for den danske konkurrenceevne, at det nu ser ud til, at vi med denne lovgivning vil pålægge de danske selskaber endnu flere administrative byrder og endnu flere administrative udgifter? Det har jeg meget svært ved at se logikken i.

Kl. 14:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:24

$\textbf{Rasmus Horn Langhoff} \ (S):$

Det er til stor gavn for Danmarks konkurrenceevne, at vi bruger hele talentmassen, og at vi – det er jo ønsket – fordobler rekrutteringsgrundlaget i toppen af dansk erhvervsliv og i toppen af de danske bestyrelser. Det er til stor gavn for Danmarks konkurrenceevne og dansk erhvervsliv, og det er målet, at vi skal nå et sted hen, så der er dobbelt så meget at rekruttere ud fra. Det er da fuldstændig spild af penge, spild af gode kroner og spild af timer på universiteterne, at vi, når kvinderne er så godt uddannet, som de er i dag, så ikke magter at benytte os af deres kompetencer i toppen af dansk erhvervsliv. Det er da bare spild af kroner; det er da bare kroner lige ud ad vinduet.

Kl. 14:25

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Pia Adelsteen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:25

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Hvis jeg kniber øjnene lidt sammen, når jeg skal kigge ud i salen, er det ikke, fordi jeg er ond i sulet, men fordi jeg har glemt brillerne derhjemme, og jeg er meget nærsynet og kan ikke se længere end halvanden meter frem, men jeg kan da om ikke andet høre.

Jeg må ærligt indrømme, at der er mange ting i forslaget, som er en fortsættelse af den tidligere regerings politik. Den forskel, der så er, er, at det nu bliver gjort pligtigt, hvor det før var frivilligt. Det er jo egentlig det, det hele drejer sig om. Der er så kommet noget ekstra, for virksomhederne skal sætte et måltal, og virksomhederne skal have en politik. Og jeg går ud fra, at de, selv om måltallet er nul, stadig væk skal have en politik, selv om det er spild af tid. Og virksomhederne skal indberette, hvordan det så er gået. Og det skal de vel også, selv om måltallet er nul – går jeg ud fra: Vi har sat et mål på nul, vi laver en politik, der er fuldstændig ligegyldig, for vi regner ikke med at få flere kvinder ind, og vi indberetter, at der ikke er sket noget, fordi vi ikke har villet noget. Altså, det er vel egentlig det, der står.

I Dansk Folkeparti er det altså helt klart vores holdning, at når man ejer en virksomhed, hvad enten man er aktionær eller har fuldt ejerskab, eller hvordan det nu er, har man til enhver tid ret til at beslutte, hvordan bestyrelsen skal se ud. Man har nemlig også nogle pligter, i og med at man er ejer af en virksomhed, og man løber nogle risici, i og med at man ejer en virksomhed. Og det kan ikke på nogen måde være i orden, at staten går ind og siger: Nu skal din bestyrelse altså bestå af x antal af det køn og x antal af et andet køn. Det er under ingen omstændigheder i orden. Det må til enhver tid være op til ejeren.

Så er det noget i lovforslaget, som jeg egentlig godt lige vil fremhæve, for jeg synes, at det har forputtet sig lidt, og det er i hvert fald ikke noget, vi har haft oppe i diskussionen i dag. Det bliver nemlig også foreslået, at den forskel, der er på mænd og kvinders forsikringspræmier og ydelser, ikke længere må være der. Der er ikke nogen andre, der har nævnt det, men jeg synes, at jeg vil nævne det, for det er jo et forslag, der er kommet direkte nede fra EU, om, at man ikke længere må gøre forskel. Man må godt bruge det i den beregning af den risici, der er, men der må ikke være forskel på præmien og ydelsen for mænd og kvinder. Det må der ikke. Det synes jeg er en lille smule underligt, for må der så heller ikke være forskel på en husforsikring, afhængigt af hvor man bor, og afhængigt af hvor mange indbrud der bliver begået? Altså, hvis der skal være ligestilling her, må det også gælde det andet. Så skal alle husforsikringspræmierne i Danmark være ens. Jeg synes, at det er meget mærkeligt, men det har altså lige sneget sig ind i det her forslag. Man har ikke fremsat det for sig selv. Det er så, hvad det er. Jeg vil sige, at Dansk Folkeparti er imod også det.

Så jeg synes, at hele diskussionen er præget af, at man vil fratage ejerne ret til selv at sætte bestyrelserne. Her kan man jo spørge ministeren, om fagforeningerne også skal have kvoter. Nu kalder jeg det her kvoter, og jeg ved godt, at man ikke ønsker at bruge ordet kvote og siger, at man er imod kvoter, men jeg mener stadig væk, at det her er en kvoteordning. Skal fagforeningerne også have det? Hører de med ind under det her? Det kunne være interessant at se omkring 40 pct. kvinder i Dansk Metals ledelse. Det synes jeg da. Jeg synes, at man skal starte et sted, måske.

Så er der den administrative byrde, som man pålægger virksomhederne. Nu har vi lige hørt Socialdemokraternes ordfører stå og fortælle, at det at få alle talenter i spil vil gavne vækst, økonomi og konkurrenceevne. Det er klart, at talenter hjælper, hvis talenter vel at mærke vælger det samme. Jeg synes, at præmissen for diskussionen er, at når man er kvinde og har taget en høj uddannelse, vil man pr. automatik vælge det, som mænd ville have gjort. Det synes jeg er en forkert præmis, simpelt hen, og det har ikke noget med dna eller noget som helst at gøre. Det har noget at gøre med, at man faktisk nedgør de valg, som kvinder træffer. Det er også derfor, at et af mine tidligere spørgsmål gik ud på, om det, at der er mange kvinder, der

tager en høj uddannelse, betyder, at de partout skal vælge på samme måde, som mænd gør. Det mener jeg nemlig ikke. Jeg mener faktisk, at vi er selvstændige individer. Vi kan sagtens tænke selv. Vi vælger anderledes. Nogle gange er det godt, nogle gange er det skidt. Sådan er det også for mænd. Der er nogle, der har ambitioner, og der er nogle, der ikke har.

Men jeg mener, at det, der er vigtigt, når vi taler om ligestilling, er, at mulighederne rent faktisk er lige. Og ja, der er nogle problemer. Det er der nogle steder. Men lad os da i stedet for bare at indføre love, regler og bureaukrati se på, hvor problemerne er, og på, om vi kan gøre noget for at løse dem. Men man løser det altså ikke, set med Dansk Folkepartis øjne, ved tvang.

Kl. 14:30

Det er jo lidt besynderligt, for i L 17 står der rent faktisk på side 6 – og det synes jeg er en herlig bemærkning:

»Nogle erhvervsgrene er mere attraktive for kvinder end andre, hvorfor det kan være uhensigtsmæssigt, hvis måltallet skal være ens for alle.«

Nu har vi hørt den konservative ordfører sige lidt om en bestyrelsesformand fra en bestemt organisation, og jeg kunne da forestille mig, at nogle af de store virksomheder, vi har i Danmark, som er rimelig mandeprægede, vil have problemer med at få kvinder. Vi har haft diskussioner hernede i salen før, hvor jeg har sagt: Jeg kan tydeligt huske 1970'erne, da jeg gik i skole, og hvor vi fik at vide, at vi skulle være murere og tømrere og malere. Det skulle vi kvinder vælge, for det var rigtig godt. Og jeg tænkte: Uh nej, det ødelægger mit hår. Jeg ved ikke, om det er noget, mænd tænker, men det gjorde jeg. Altså, sådan er det. Vi er forskellige, og det synes jeg da er o.k. Det skal vi da også respektere, og dér skal vi respektere de forskellige valg, vi tager, i stedet for at klæbe en mærkat på kvinder, hvilket man gør med sådan nogle forslag. Det er nemlig en mærkat, der siger: I kan ikke selv, I vælger jo helt forkert, på trods af at I har taget høje uddannelser, så nu må vi sørge for, at I kommer ind nogle steder. Sådan er det. Det er jo det, man gør med sådan nogle forslag. Det kan vi under ingen omstændigheder støtte i Dansk Folkeparti.

Som en sidste bemærkning vil jeg bare sige, at jeg jo også synes, det er herligt at have første behandling i dag, samme dag som EUkommissær Viviane Reding kommer med et kvoteforslag nede i EU. Altså, jeg har længe været bekymret, for vi ved, at de nuværende regeringspartier med Enhedslistens støtte i 2010 fremsatte et beslutningsforslag om kvindekvoter. Det blev stemt ned dengang, fordi der var et andet forslag. Og en ting er, at man indfører sådan noget her i det danske Folketing, for så kan et nyt flertal jo altid ændre det. Det er jo det betryggende her. Men noget andet er, når det kommer nede fra EU. Så bliver jeg straks noget mere bekymret. Jeg er bekymret, for nu er der kommet et forslag om, at der i 2020 skal være 40 pct. kvindelige bestyrelsesmedlemmer i virksomhederne i EU. Det er det, man har foreslået. Der er ni lande, der mener, at nærhedsprincippet ikke er overholdt. Danmark har selv valgt at skrive et brev. Man vil ikke forholde sig til nærhedsprincippet, men man er ikke enig i, at $% \left(1\right) =\left(1\right) \left(1\right)$ man skal have kvoter. Og så kan man jo håbe på, at det er nok.

Men jeg vil i hvert fald stille et direkte spørgsmål til ligestillingsministeren: Er man indstillet på at vifte med det gule kort i forhold til EU? For ellers risikerer vi at få kvoter i Danmark. De bliver bare indført via EU.

Kl. 14:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 14:33

Rasmus Horn Langhoff (S):

Det, jeg ligesom er kommet frem til, er: Venstre tror på frivillighed, Dansk Folkeparti tror ikke på frivillighed; Venstre mener, at forslaget her er en videreførelse af deres gamle politik, Dansk Folkeparti mener, at det er kvoter, og at det er tvang. Det er i hvert fald spændende, at det går i så forskellige retninger. Det virker, som om Dansk Folkeparti ikke har den store tiltro til vores danske virksomheder, siden fru Pia Adelsteen mener, at virksomhederne ikke gider at have kvinderne med og bare vil sætte et måltal på 0 pct. Hvis man følger den logik hos Dansk Folkeparti, må det jo betyde, at den eneste måde, man overhovedet kan gøre noget for at få kvinder med, er via kvoter. Jeg er ikke enig, men jeg synes da, at det er en lidt ærgerlig konklusion fra Dansk Folkepartis side.

Mit spørgsmål er, hvor mange virksomheder fru Pia Adelsteen tror vil sætte 0 som et måltal. Altså, hvor mange af de 1.100 virksomheder tror fru Pia Adelsteen så vil have 0 som et måltal?

Kl. 14:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:34

Pia Adelsteen (DF):

Må jeg ikke starte med at sige, at det irriterer mig grænseløst, at jeg bliver lagt ord i munden, jeg ikke har sagt. Det vil jeg godt starte med at sige. Jeg har under ingen omstændigheder sagt, at jeg syntes, frivillighed var noget forfærdeligt noget, at jeg går ind for kvoter og tvang, og at virksomhederne ikke gider at have kvinderne med. Det har jeg aldrig nogen sinde sagt, men det, jeg har sagt, er, at virksomhedsejerne skal have lov til selv at bestemme, og det mener jeg fortsat. Sådan er det

Hvor mange der så vil vælge 0 som måltal, har jeg ikke den fjerneste idé om. Men om ikke andet så kan man da som en protest mod dette forslag opfordre til, at alle 1.100 gør det. Det tvivler jeg nu på. Der vil sikkert altid være nogle, som synes, at de skal være ambitiøse, eller hvad det nu hedder af fine ord. Men taget i betragtning, at man som ejer skal have selvbestemmelse over sin virksomhed, så vil jeg da godt herfra opfordre alle 1.100 virksomheder til at sætte måltallet til 0. Det, der bare bekymrer mig, er, om der, når vi laver en evaluering om en 3-4 år, som der står i forslaget, så bliver indført kvoter af den nuværende regering. Eller kan vi håbe på, at der er sket noget andet?

Kl. 14:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 14:36

$\textbf{Rasmus Horn Langhoff} \ (S):$

Hvis fru Pia Adelsteen ikke tror, at det her virker, hvad vil så virke? I forbindelse med mit tidligere spørgsmål ville fru Pia Adelsteen ikke svare på, hvor mange virksomheder hun tror vil gøre det, men har ordføreren kendskab til nogen virksomhed, som har sagt, at de vil sætte et måltal på 0?

Kl. 14:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:36

Pia Adelsteen (DF):

Nej, jeg har ikke kendskab til, at nogen af de 1.100 virksomheder har sagt, at de vil sætte et måltal på 0. Det har jeg ikke. Det har jeg heller ikke behov for. Der kommer en lov nu, og ifølge den skal de opsætte et måltal; de skal bruge tid og kræfter på at sætte et mål, lave en politik og en indberetning – i øvrigt uanset hvad måltallet er. Hvor mange der så sætter det til 0, har jeg ikke den fjerneste idé om. Det har ordføreren helt sikkert heller ikke, og det tror jeg heller ikke at ministeren har.

Hvad virker? Jeg mener jo, at det bedste vil være at stole på, at kvinderne godt selv kan. Så ved jeg godt, at der sidder en flok ordførere her fra venstrefløjen, der mener, at det går alt for langsomt med at få flere kvinder i bestyrelser, men det mener jeg sådan set ikke. Det kunne jo være, at kvinderne ønskede noget andet. Det er, som om man totalt negligerer den mulighed. Det kan godt være, at der er nogle kvinder, der gerne vil i bestyrelser, og som endnu ikke er kommet det, men hvem siger, at de er egnede?

Ikke for noget, men jeg mener faktisk, at virksomhederne sagtens selv kan vurdere, om de kvinder skal sidde i deres bestyrelser, om de kvinder er egnet til det eller ej, og om de mænd, der sidder der, er egnet til det eller ej. Det mener jeg faktisk godt at virksomhederne selv kan vurdere, og jeg synes, det er så nedgørende over for os kvinder, at vi nu skal ind nogle steder. Jeg kan stadig væk ikke forstå, hvorfor man ikke siger, at der skal flere mænd i børnehaver. Lad os prøve at se, hvilket ramaskrig det ville udløse.

Kl. 14:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så giver jeg ordet til Det Radikale Venstres ordfører, fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:38

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Regeringen har fremsat de her to lovforslag, L 2 og L 17, som vi behandler i dag, for at fremme andelen af kvinder i ledelser og bestyrelser i den offentlige såvel som i den private sektor. Det er altså vores mål, og med forslaget forpligtiges de 1.100 største virksomheder i Danmark til at fastsætte selvvalgte måltal for antallet af det underrepræsenterede køn i bestyrelserne, typisk kvinder. Både offentlige og private virksomheder forpligtes derudover til at have en politik for generelt at øge andelen af kvinder i virksomhedernes ledelsesniveauer. På den måde sikrer vi, at der er fokus på hele fødekæden i erhvervslivet, at der bliver rekrutteret talenter hele vejen op, og at der kommer flere kvalificerede bud på fremtidens kvindelige topledere og bestyrelsesmedlemmer.

Det her er et ligestillingsforslag. Det er et fleksibelt forslag. Det er netop ikke et rigidt kvoteforslag, for vi ønsker, at virksomhederne skal fokusere på kvalifikationer såvel som bundlinje. Vi behandler ikke symptomer på ligestilling. Vi behandler årsager.

Med de her to lovforslag vil vi hjælpe virksomhederne til at komme videre med at få rekrutteret flere kvinder til ledelse, ligesom de skal gøre sig mere umage for at få øje på de kvinder, der allerede er kvalificerede. Vi lytter nemlig til forskningen, den, der handler om både økonomi, innovation og ligestilling. Mange undersøgelser viser, at rekrutteringsmønstrene i virksomhederne er meget traditionelle med få og gode undtagelser, og nej, der er selvfølgelig ikke en 1:1-årsagssammenhæng mellem en kvinde mere i bestyrelsen og flere kroner på bundlinjen. Men de virksomheder, der formår at rekruttere bredere både til ledelse og generelt er bedre til at skabe innovation og vækst. Det er så anerkendt, at man ikke kan finde en erhvervsorganisation i Danmark, der ikke reklamerer for det, gerne med store bannere og på paradedage. Men fra reklame til reel vilje og til handling er der altid et stykke vej.

Vi vil ligestilling i den her regering og i Det Radikale Venstre, og vi tror på, at bedre ligestilling giver et bedre samfund med større livskvalitet for alle. Det er i øvrigt også dokumenteret af både UNDP, Europa-Kommissionen og World Economic Forum. Vi mener ikke, at kvinder og mænd skal være ens, og vi tror på, at mennesker bliver mere frie og får flere muligheder, når vi smider forældede kønsstereotyper over bord. Det kræver, at vi har en ligestillingspolitik og handler på den, og det gør den her regering. Gennemførelse af L 2 og L 17 om at fremme andelen af kvinder i bestyrelser og offentlige ledelse er en lille, men en vigtig del af den politik. Tak for ordet.

Kl. 14:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er fire, der gerne vil spørge. Den første er fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 14:41

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

De Radikales ordfører sagde i sin egen korte bemærkning til Venstres ordfører: Man vil gerne have mere, men man nægter at sætte mål. Bagefter sagde den radikale ordfører: Så kommer man ingen vegne.

Det er jeg fuldstændig enig i. Problemet er bare, at det lovforslag, som den regering, De Radikale er med i, har fremsat, er et lovforslag, hvor man ikke sætter sig nogen mål. Der er ikke noget mål for, hvad der skal til, for at der er ligestilling i toppen af erhvervslivet. Der er ikke nogen målsætning for, hvornår man skal være nået dertil.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge De Radikales ordfører: Hvordan skal fordelingen være i toppen af erhvervslivet, før man fra De Radikales side mener, at der er ligestilling, og hvornår kan vi med rimelighed sige, at det mål skal være nået, hvis vi ikke skal finde på noget andet end det her?

Kl. 14:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Sofie Carsten Nielsen (RV):

I den offentlige sektor er der et mål om en 40/60-fordeling og om en tredjedel i offentlig-private selskaber. Så der er helt konkrete mål, fordi vi mener, at det offentlige skal gå foran.

I den private sektor handler det her forslag netop om, at virksomhederne selv skal sætte mål, fordi der er meget forskellige rekrutteringsgrundlag i de forskellige virksomheder. Vi ønsker, at brancherne, virksomhederne, sætter mål, der viser fremskridt. Selvfølgelig er der ingen af os, der ønsker, at en virksomhed skal sætte et mål på 0 pct. Det tror jeg heller ikke kommer til at ske. Så der skal være fremskridt i de enkelte mål.

Det er klart, at når vi siger, at den offentlige sektor skal gå foran, og har sat meget konkrete mål for fordelingen her, er det også et mål, som vi håber at man kan nå i den private sektor på flere områder. Men det skal netop ikke være sådan, og det er derfor, vi har lavet et fleksibelt forslag, at der kommer en rigid kvote ind om et eller andet antal år. Der er forskellige rekrutteringsgrundlag i de forskellige brancher, og det er det, vi tager hensyn til. Men der skal ske fremskridt.

Kl. 14:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 14:43

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg er helt med på, at man på det offentlige område godt har turdet sige højt: Her er målet 60/40 – som minimum, går jeg ud fra. Man har så ikke sagt noget om, hvornår det mål skal være nået. Men på det private område har man altså ikke turdet sætte sådan en målsætning, altså hverken en målsætning, der hedder f.eks. 60/40, eller at der skal gå så og så lang tid, før det mål er nået. Det synes jeg ikke er ambitiøst.

Jeg ved simpelt hen ikke, hvordan man skal måle den her regering. Jeg ved ikke, hvad der skal til, for at regeringen har opnået succes på det her område. Altså, Venstres ordførers udlægning var, at

det bare skulle gå i den rigtige retning. O.k., er det også regeringens holdning? Altså, hvad skal der til?

Jeg synes egentlig, at den socialdemokratiske ordfører kom med et sådan forholdsvis konkret bud sammenlignet med, hvad jeg tidligere har fået ligestillingsministeren til at sige, nemlig at målet også for det private område er 60/40, og at hvis der ikke er sket noget der inden for de 4 år, når man skal lave en evaluering, må man gøre noget andet. Er den radikale ordfører enig i det?

K1 14:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:44

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. Jeg er med på det. Men den offentlige sektor går foran, og der har vi sat konkrete mål, fordi vi mener, rekrutteringsgrundlaget her er i orden.

I den private sektor – jamen det er ikke, fordi jeg ikke ønsker at svare – men i den private sektor er der forskellige rekrutteringsgrundlag. Så beder vi nu virksomhederne om at sætte nogle mål. Så måler vi virksomhederne på, om de når de her mål, og om der sker fremskridt. Det skal fru Johanne Schmidt-Nielsen også kunne måle regeringen på: Sker der fremskridt i de her brancher?

Der er jeg fuldstændig enig med den socialdemokratiske ordfører. Der skal vi kunne sætte os ned om 3-4 år og sige: Er der sket fremskridt, har virksomhederne arbejdet for at nå de her mål, de har sat sig?

Det endelige mål for mig må også være en fordeling, der er nogenlunde lige, i retning af 60/40, men jeg vil ikke sige, at alle brancher skal nå det mål samtidig, for det er netop her, det her forslag er fleksibelt. Der er forskellige rekrutteringsgrundlag i de forskellige brancher

Kl. 14:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Fatma Øktem for en kort bemærkning.

Kl. 14:45

Fatma Øktem (V):

Tak. Jeg vil spørge til det med, at virksomhederne skal sætte ambitiøse mål. Jeg stiller det samme spørgsmål til ordføreren, som jeg stillede tidligere ordførere. Hvis målet kan være 0, så er det jo ikke med til at rykke. Hvad synes ordføreren om det?

Kl. 14:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:46

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Hvis der er virksomheder, der sætter sig mål om 0 pct., og som ikke i forvejen har en pæn fordeling af kvinder og mænd på bestyrelsesog ledelsesposter, så er det ikke med til at rykke noget, og så kan vi jo være med til at udstille eller vise, at de her virksomheder ikke ønsker at arbejde for de her mål. Jeg synes, at vi skal have tillid til, at når vi beder virksomhederne om at sætte sig konkrete mål og de skal redegøre for dem, jamen så er der også det ønske om at arbejde for at fremme andelen af kvinder i ledelse. Så må vi se om 3-4 år, om det også er tilfældet.

Kl. 14:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fatma Øktem.

Kl. 14:46

Fatma Øktem (V):

Udstille, det ord kom ordføreren til at sige. Jeg ved ikke, om det er det, man gerne vil, altså udstille virksomhederne og derigennem måske tvinge dem til at sætte nogle måltal. Det synes jeg jo er kvoter på en helt anden måde, hvis man vrider armen om på folk og kan sige, hvad der er ambitiøst, og hvad der ikke er ambitiøst på vegne af dem.

Men så siger ordføreren, at vi går ind og kigger på det om 3-4 år. Hvad så hvis måltallene ikke lever op til en ambitiøs fremgang, vil ordføreren så være med til, at man går ind og kigger på kvoter igen?

K1 14:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:47

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det her forslag handler netop om at være fleksibel, fordi virksomhederne har forskellige rekrutteringsgrundlag. Så i nogle brancher vil en fremgang på 2 pct. være meget ambitiøs. I andre brancher vil det være uambitiøst. Det er netop derfor, at forslaget er fleksibelt og skal kunne tage hensyn til, at brancherne og virksomhederne har forskellige rekrutteringsgrundlag, men at der skal ske fremskridt.

Kl. 14:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 14:47

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg skal ikke på nogen som helst måde negligere folk, der vælger at gå på universitetet og læse i mange år, som læser mange og store og tykke bøger, og som har begivet sig ind i en verden, hvor der ikke er virksomheder, danske eksporterhverv, danske detailbutikker eller det danske arbejdsmarked. Det lovforslag, vi behandler her, er et klassisk eksempel på, at man vil lave en lov, som på papiret er ganske flot, finurlig og pænt pakket ind, men som i virkelighedens verden – i forhold til alle de her virksomheder, som bliver berørt, også på udgiftssiden – er et eklatant selvmål.

Ikke nok med, at det gør ligeværd problematisk, for det gør det, men en kvinde ønsker da ikke en plads, hvis hun ved, hun har fået den, fordi hun har et bestemt køn. Hun ønsker et job, fordi hun har en bestemt kvalifikation, en bestemt uddannelse, en bestemt erfaring, ikke fordi vi har lavet en lov her på Christiansborg.

Det her er typisk radikal sniksnak, og det synes jeg ordførerens tale er et glimrende eksempel på – altså kønsneutral mig her og der, i børnehaver og alle mulige andre steder. Fru Sofie Carsten Nielsen er jo selv ordfører for det. Nu skal vi så også have kønsneutrale virksomheder. Jeg synes simpelt hen, det er for dårligt, og jeg synes, at ordførerens tale er et glimrende eksempel på, hvor skidt det kan gå, når man prøver på at gøre noget, der er ment godt, men som ender med at blive ganske skidt.

Kl. 14:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:49

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Nu ved jeg ikke, hvad kønsneutrale børnehaver har med det her er at gøre, og det er i øvrigt noget, jeg aldrig nogen sinde har foreslået. Tværtimod, jeg går ikke for kønsneutrale børnehaver. Jeg går ind for, at piger og drenge har lige muligheder og kan opføre sig som piger og drenge på flere forskellige måder. Jeg har aldrig foreslået

kønsneutrale børnehaver, så jeg synes, at ordføreren tager mig til indtægt for nogle helt andre ting.

Men jeg er noget i tvivl om, om det er Økonomi- og Indenrigsministeriets embedsmænd, som ordføreren på den her måde udstiller som virkelighedsfjerne, eller hvor det er ordføreren vil hen med det. Jeg er egentlig også i tvivl om, hvad jeg skal svare ordføreren, andet end at han ønsker at forsøge at udstille mig og mit parti på en ret nedgørende måde, synes jeg.

K1 14:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hans Kristian Skibby.

Kl. 14:50

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er holdningen, jeg nedgør, og det står jeg så sandelig gerne på mål for, det er den politiske holdning. Man kan jo ikke bare sige, at det er embedsværkets skyld, at vi i dag skal behandle L 2 og L 17 – det er jo ikke embedsmændenes skyld. Det er jo politikernes skyld. Nogle vil endda sige, at det er EU's skyld, at vi er kommet så langt.

Men det her er da et holdningspræget lovforslag. Mange af os, der kommer fra det private erhvervsliv her i Danmark og har været ude på arbejdspladser og har været ansat som ledere i mellempositioner og alt mulig andet, kan simpelt hen ikke forstå en dyt af det her, for vi synes, at der er en god og fornuftig ledelse af danske virksomheder.

Hvorfor skal dem, der ejer en virksomhed, ikke også have lov til at bestemme over virksomheden? Hvorfor skal vi lave nye regler, som betyder store millionkrav i nye administrative byrder? Det er det, jeg anklager ordføreren for at stå her i dag og forherlige. For det er det, der sker. Man forherliger en elendig lov, som gør det endnu værre og endnu mere administrativt tungt at drive privat virksomhed i Danmark.

1.100 ihærdige danske virksomheder skal nu til at trækkes igennem det her. Jeg hørte, at ordføreren sagde, at de skulle udstilles – det var det ord, der blev brugt: udstilles. Jeg håber bare også, at folk, når de hører det her derhjemme, måske også forstår at udstille De Radikale.

Kl. 14:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:51

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Se, så kommer vi selve substansen i lovforslaget og ikke blot min person eller lignende nærmere. Og det er jeg rigtig interesseret i at stå på mål for, for jeg synes, at det her lovforslag netop skal være med til at fremme andelen af kvinder i ledelser og bestyrelser ved at give virksomhederne mulighed for at sætte konkrete mål for, hvordan de vil arbejde med at fremme det her.

Jeg vil ikke generelt udstille virksomheder; jeg vil udstille virksomheder, som ikke ønsker at sætte nogle mål. Det var det, jeg svarede på, så det var ikke en generel betragtning, og det står jeg gerne på mål for. Jeg synes, det er rigtig fornuftigt, at vi får flere kvinder i ledelser og bestyrelser.

Kl. 14:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Næste spørger er fru Mai Henriksen.

Kl. 14:52

Mai Henriksen (KF):

Jamen det her er en vældig interessant diskussion, for hvornår er noget ambitiøst nok? Jeg kan forstå, at Det Radikale Venstre går væl-

dig meget op i, at man skal sætte ambitiøse mål, men at det også skal være op til virksomhederne selv.

Jeg kunne godt tænke mig at høre ordførerens forventning til, hvad andelen af kvinder på bestyrelsesposter eller på topposter måtte være om 4 år? Altså, hvor langt skal vi rykke? Når man laver sådan et stykke lovforberedende arbejde, må man alt andet lige have et eller andet mål for, hvad man ender ud med, og jeg kunne rigtig godt tænke mig at høre: Hvor ambitiøse er Det Radikale Venstre?

K1 14:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:52

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det, som jeg har sagt hele vejen igennem, er, at det her lovforslag er fleksibelt, fordi brancherne har forskellige rekrutteringsgrundlag. Så fremskridt i enkelte brancher kan ikke måles ud fra samme mål: at alle skal gå 40 pct. frem. Der vil være nogle steder i nogle brancher, hvor der – og det anerkender vi fuldt og helt – er meget få kvinder at rekruttere på nuværende tidspunkt. Derfor vil det være fint, at man går en lillebitte smule frem, mens det selvfølgelig også derfor er rigtig vigtigt, at der bliver sat mål for arbejdet med at rekruttere flere kvinder til ledelseslagene i de her brancher. Det er sådan set *de* mål, som er nogle af de allermest interessante mål i de her lovforslag.

Kl. 14:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mai Henriksen.

Kl. 14:53

Mai Henriksen (KF):

Det er jo sådan et klassisk ikkesvar. Hvis det viser sig, at det stort set vil være status quo, hvis vi antager, at udviklingen om 4 år har været ikkeeksisterende, og at det her lovforslag ikke har betydet noget som helst, vil Det Radikale Venstre så gå tilbage til kvoteforslaget, eller kan vi forvente mere ekstreme varianter af kvoteforslaget? Nu fik vi så måltalsforslaget, som ligger her, og som jo er lidt en lightversion. Vil De Radikale skrue endnu mere på skruen, hvis det her viser sig ikke at give noget som helst, altså ikke at være det columbusæg, som ministeren jo har udtrykt ønske og forhåbning om at det bliver?

Kl. 14:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:54

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi fremlægger jo ikke lovforslag, som vi ikke tror virker. Vi tror, at det her kommer til at virke, at det betyder, at virksomhederne vil arbejde for at få flere kvinder i bestyrelser og ledelse. Det er der, som ordføreren og andre ordførere fra oppositionen har understreget, allerede mange virksomheder, der gør, men det her lovforslag skal få endnu flere til at arbejde med at sætte mål. Det tror jeg på de kommer til.

Kl. 14:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 14:54

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at stille det samme spørgsmål, som jeg stillede til den socialdemokratiske ordfører: Hvorfor starter man ikke i bunden? Den 15. oktober læste jeg på DR's hjemmeside, at Det Radikale Venstre ønskede flere kønsneutrale børne-

haver. Det læste jeg. Og jeg læste, at ordføreren havde udtalt, at det, man kørte ude på en institution, der vistnok hedder Jordkloden, hvor man ikke siger piger og drenge og han og hun og alt det der, var rigtig interessant, og dem ønskede man altså flere af.

Derfor vil jeg spørge: Sådan nogle steder skal der så være fiftyfifty mænd og kvinder eller hvad? Hvad mener ordføreren om det? Og hvorfor ikke starte i bunden? Hvorfor sørger man ikke for at få flere mandlige børnehavepædagoger, sådan at vores børn vokser op med, at man altså kan blive, hvad man vil, man behøver ikke at kigge på de der kønsstereotype forestillinger, som jeg er helt sikker på at ordføreren synes det er, når vi hver især sådan har det her kønsbestemte arbejdsmarked? Hvad synes ordføreren om det?

Kl. 14:55

$\textbf{F} \\ \textbf{\textit{ø}} \\ \textbf{\textit{rste}} \\ \textbf{\textit{næstformand}} \\ \text{(Bertel Haarder):} \\$

Ordføreren.

Kl. 14:55

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er jo nødt til lige at berigtige noget. Det er rigtigt, at jeg var med i en udsendelse, der hed »På den anden side«, hvor der var en daginstitution, der hedder Jordkloden, der blev omtalt, og den bruger både han og hun og pige og dreng og på alle mulige måder kønsmæssige betegnelser, og det synes jeg er rigtig fint, og det vil jeg rigtig gerne have, at vi bliver ved med at bruge i Danmark, fordi her har vi piger og drenge og mænd og kvinder. Så det er bare, fordi jeg er nødt til at berigtige, at ordføreren har fået forkert fat i, hvad den her institution overhovedet handler om. Det har DR's journalist på netavisen så også, fordi jeg tror ikke, at vedkommende har set udsendelsen. Det har de færreste. Men man kan jo altid bare tage en overskrift videre, hvor der står, at Det Radikale Venstre vil have flere kønsneutrale børnehaver. Det Radikale Venstre vil ikke have flere kønsneutrale børnehaver og har aldrig nogen sinde sagt det, heller ikke i den udsendelse.

Så hvis vi nu kunne parkere den for en stund, så skal jeg svare på, hvad ordføreren spørger om, nemlig om vi vil have flere mænd i daginstitutionerne. Det vil jeg rigtig gerne, og jeg kender også rigtig mange daginstitutioner, der har sat sig mål om det og arbejder aktivt for det. Det er endda sådan, at der findes kvoter på visse uddannelsesinstitutioner, der lukker flere mænd ind som pædagoger, netop fordi de gerne vil have flere mandlige pædagoger og derfor giver dem adgang forud for kvinder med et højere gennemsnit.

Kl. 14:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Pia Adelsteen.

Kl. 14:57

Pia Adelsteen (DF):

Man skal selvfølgelig passe på med at henvise til en artikel, der viser sig at være så forkert, og det beklager jeg, for det er jo ikke fair – synes jeg. Så den er parkeret. Det gør vi ikke mere ud af her.

Men må jeg så spørge ordføreren: Hvis man har de her kvoteordninger, er der så flere mænd, der vælger at blive pædagoger? For det er jo også et eller andet sted en kvoteordning på uddannelsesstederne, hvor man siger, at her ønsker vi rent faktisk at få flere mænd ind eller her ønsker vi at få flere kvinder ind, så vi laver sådan en kvoteordning, kan man sige. Ved ordføreren noget om det? Jeg ved det ikke, og det er da fair nok, hvis man ikke ved det, men jeg sidder bare sådan og tænker på, at det forslag, vi behandler, kører decideret på ledelse, og hver gang, vi har diskuteret ligestilling eller kvoter, eller hvad vi nu skal kalde alt det her, bliver det altid en diskussion om flere kvinder i ledelse.

Man kan jo godt gøre det mere nuanceret og sige, at i stedet for at vi tvinger – som jeg synes at det her er – virksomhederne eller ejerne

til ikke at få lov til selv at vælge, hvem de ønsker i deres bestyrelser eller på deres ledelsesgange, for det skal være ud fra et bestemt køn, kunne vi måske gøre nogle andre tiltag for at fremme, at vi godt vil gøre op med det kønsopdelte arbejdsmarked, hvilket jeg for så vidt sagtens kan være enig i, men jeg synes samtidig, at man skal respektere det personlige valg.

Kl. 14:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:58

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Men jeg tror, at hvis ordføreren spørger ligestillingsministeren, vil han også kunne redegøre for, at der faktisk er en række initiativer for at forsøge at bløde op på det kønsopdelte arbejdsmarked og det kønsopdelte uddannelsesvalg. Det er nogle af de ting, der gør, at vi har de her fortsat meget kønsopdelte brancher i Danmark. Men det, som er forskellen i forhold til det her lovforslag, er, at det også handler om magten. Det handler om der, hvor beslutningerne bliver taget, og der er det altså vigtigt, at vi får en lidt bedre repræsentation, og at vi får hele talentmassen repræsenteret.

Men jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at der er behov for det samme i vores daginstitutioner, og så vidt jeg ved, fører det selvfølgelig til, når man laver en særlig kvote, altså optager mænd på pædagoguddannelsen med et lavere snit end det, der er krævet, og det samme gælder i øvrigt dyrlægeuddannelsen og en række andre steder, at der kommer flere mænd ind.

Kl. 14:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Så er det fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 14:59

$\boldsymbol{Merete\ Riisager\ (LA):}$

Ordføreren siger, at Det Radikale Venstre lytter til forskerne, men lytter Det Radikale Venstre også til kvinderne? For hvem er det egentlig, der efterspørger det her lovforslag? Hvem er det, man gerne vil redde? Altså, jeg har arbejdet mange år i det private erhvervsliv i mange forskellige virksomheder, og jeg kender ikke de kvinder, der efterspørger det her lovforslag. Kender fru Sofie Carsten Nielsen de kvinder, der efterspørger lovforslaget?

Kl. 15:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:00

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen det her er ikke et forslag, der handler om at redde nogen. Der er ikke nogen, der er ofre i det her forslag. Det her forslag handler om, at vi tror, at det er gavnligt for både erhvervslivet og ligestillingen i Danmark, hvis vi får flere kvinder i bestyrelser og ledelser, og derfor er det heller ikke et forslag, der påtvinger virksomhederne et bestemt antal, for vi går selvfølgelig op i, at det skal være kvalifikationer og ikke køn, der afgør det. Vi tror bare, at der i dag er en række kønsbarrierer, der gør, at man ikke vælger alene på baggrund af kvalifikationer, og derfor vil vi gerne have virksomhederne til at arbejde for at udnytte hele talentmassen og rekruttere bredere og mobilisere de kvinder, der er til stede, og i øvrigt rekruttere yderligere til de brancher.

Kl. 15:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Merete Riisager.

Kl. 15:01

Merete Riisager (LA):

Det synes jeg sådan set bare er et rigtig godt svar, for der er jo ikke nogen, der efterspørger det. Det er jo noget, man sidder herinde på Christiansborg og finder på, så hvorfor gøre noget, som der ikke er nogen efterspørgsel efter? Der står ikke nogen kvinder parat derude og siger: Yes, nu kom det! De er der jo ikke.

Ordføreren siger, at brancherne har forskellige rekrutteringsgrundlag, men at der alligevel skal ske fremskridt. Aha. Men altså, hvis man så gerne vil have, at der kommer flere kvinder i de private bestyrelser, skal der så ikke også være et måltal for, at der skal flere kvinder i det private erhvervsliv i det hele taget? For det er jo sådan, at lige nu er der langt flere kvinder i den offentlige sektor end i den private sektor, så vil ordføreren også sætte måltal for det?

Kl. 15:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:02

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Nej, det vil jeg ikke. Men det her forslag handler jo også om, at der skal rekrutteres bredere, altså at virksomhederne skal have strategier for, hvordan de vil rekruttere til ledelse, fordi vi jo er fuldt ud opmærksomme på, at hvis ikke der er flere kvindelige ledere, er der heller ikke nogen at rekruttere til bestyrelserne. Det her forslag handler om ledelse og der, hvor beslutningerne tages, og det er alene det, vi er fokuseret på her.

Kl. 15:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Den sidste spørger er hr. Joachim B. Olsen – som er gået, og derfor siger jeg tak til den radikale ordfører og springer straks videre til Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 15:02

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det er jo mærkeligt at begynde sin tale med at få lyst til at svare på den tidligere spørgers spørgsmål, men jeg vil gerne nævne, at Elsebeth Budolfsen, tidligere administrerende direktør i ALK-Abelló, Susanne Larsen fra SAS og Stine Bosse fra Tryg og såmænd også fra Det Kongelige Teater er nogle af de kvinder, der har efterspurgt, at vi gør noget, fordi de kan se, at der ikke sker noget ad frivillighedens vej. De har selv på deres egen krop og med deres egen erhvervserfaring mærket, hvordan det her er et område, der stagnerer.

Det er et underligt, bagudskuende, reaktionært og stagneret samfund, som med vidt åbne øjne kun gør brug af halvdelen af sin talentmasse. Sådan et samfund er det danske heldigvis ikke, og slet ikke efter i dag, hvor vi tager en god debat om regeringens to lovforslag, der tilsammen har til formål at skabe en langt større bevidsthed om, hvorvidt og hvordan danske virksomheder evner og magter at gøre brug af hele den talentmasse, som står på spring.

I årevis har det nemlig været sådan, at det ikke nødvendigvis primært har været kvalifikationer og kompetencer, der var afgørende for, om man fik en plads i en virksomhedsbestyrelse eller på en direktionsgang. Der har også været forhold som netværk og personlige relationer og vane og tradition og køn, som har spillet ind. Det har tydeligvis givet en skævhed ved udpegning af bestyrelsesmedlemmer og ved ansættelse på ledelsesposter, for der er en vis tradition for, at man ved udskiftning peger på folk, der ligner en selv, og ikke så meget på dem, der mest adskiller sig fra en selv.

Når det i så mange år har været en fordel at være en mand, har det haft den konsekvens, at de hundredvis af kvinder, der i de seneste 10 og 15 år er kommet ud af jura- og økonomistudierne, har haft lettere ved at indtræde i virksomhedsbestyrelser i vores nabolande end i de 1.100 virksomheder, som dagens lovforslag retter sig mod, og nu gøres der heldigvis noget ved sagen.

I SF har vi haft fokus på det her område i årevis, og allerede i 2004 fremsatte vi et beslutningsforslag om at forpligte virksomhederne på måltal for en mere ligelig kønsfordeling. Vi har i SF også tidligere gjort os til talsmænd for kvoter. Kvoter diskuterer man lige præcis i dag ved EU. Man har allerede indført ordninger i Spanien, i Holland, i Norge, og sågar de konservative i Tyskland under Angela Merkel mener, at det er nødvendigt at kigge på kvoteordninger.

Det afgørende for mig eller for SF er overhovedet ikke kvoteordninger. Det afgørende for os er resultater, der bevirker, at vi ikke sætter veluddannede og kreative mennesker på porten, fordi de ikke ligner den tidligere prototype på et bestyrelsesmedlem eller en administrerende direktør. Det afgørende er, at ens køn hverken er en medfødt fordel eller en medfødt ulempe. Og hvis det indtil i dag udelukkende havde været kvalifikationer og kompetencer, der lå til grund, når ledelser i virksomheder, private eller offentlige, skulle udpeges, så havde vi set en mere ligelig fordeling af mænd og kvinder.

Så i SF ser vi med stor begejstring på de her lovforslag, som er med til at understrege, at vi som samfund ikke er frosset fast i nogle fortidige forestillinger. Der er tale om forslag, som har fokus ikke bare på udpegningen, men så afgjort også på strategi for rekruttering og opdyrkning af nye talenter, og frem for alt er de her forslag både til stor, stor gavn for dansk erhvervsliv, de er til gavn for hele talentmassen, og derfor er de også til gavn for samfundsøkonomien.

Kl. 15:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Merete Riisager.

Kl. 15:06

Merete Riisager (LA):

Ordføreren siger, at vi lever i et stagneret, reaktionært samfund. Sikken en udsøgt arrogance at udvise over for det samfund, som vi sidder her i Folketinget og arbejder for. Ordføreren nævner nogle kvinder, som skulle efterspørge det her forslag, og der vil jeg da bare lige nævne for ordføreren, at de kvinder jo selv har skaffet sig en plads på toppen. De får aldrig en post som bestyrelsestante, der er indsat, og som så kan sidde der på en kønsmæssig post uden at have nogen som helst reel indflydelse. Det kommer ikke til at overgå de kvinder, men det kan komme til at overgå andre kvinder, hvis vi kører videre ad den vej, som regeringen er slået ind på her.

Kl. 15:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:07

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg gentager: Det er et underligt, bagudskuende, reaktionært og stagneret samfund, som med vidt åbne øjne kun gør brug af halvdelen af sin talentmasse, og sådan et samfund er det danske heldigvis ikke. Det skulle være svar på den del.

I forhold til de kvinder, jeg refererede til før, så har de alle sammen gjort sig til talskvinder for forslag, der endog kunne gå videre end det nærværende. Og det var bare for at svare på fru Merete Riisagers spørgsmål til den forrige ordfører.

Kl. 15:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Merete Riisager.

Kl. 15:07

Merete Riisager (LA):

Nu ved jeg ikke, om ordføreren nogen sinde har arbejdet i en privat virksomhed eller bevæget sig op igennem hierarkiet i en privat virksomhed, men der er det jo bare sådan, at man får stjerner på skulderen ved det, man gør, ikke hvilket køn, man kommer ind med. Man får dem for det, man rent faktisk udretter, og hvis vi begynder at ændre på det og indplacerer folk efter køn, jamen så har vi lige pludselig en forfordeling, som giver en helt skæv opfattelse af køn. Er ordføreren klar til at stå på mål for det?

Kl. 15:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Ordføreren er i hvert fald klar til til hver en tid at stå på mål for det her lovforslag, fordi jeg synes, det er en central pointe, at der er mere end 19 pct. af de danske veluddannede og kreative kvinder, der har både vilje, kompetence og kvalifikationer til at sidde på bestyrelsesposter og i virksomhedsledelser. Og jeg er sikker på, at fru Merete Riisager, hvis hun skal være helt ærlig, vil give mig ret i, at der også sidder mænd på centrale poster i dag, som bl.a. sidder der, netop fordi de er mænd.

Kl. 15:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Fatma Øktem for en kort bemærkning.

Kl. 15:09

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Ordføreren sagde i ordførertalen, at SF har været fortaler for kvoter, og jeg ved også, at ordføreren har været fortaler for det.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge, om ordføreren stadig væk går ind for et fast måltal for, hvor mange kvinder der skal sidde i ledelser og på topposter i bestyrelser.

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Pernille Vigsø Bagge (SF):

I SF har vi i mange år hejst et flag for, at vi skal have en stærkere virksomhedskultur gennem den mangfoldighed, der tilsiger, at det ikke kun er 5, 10 eller 15 pct. af bestyrelsesposterne eller stillingerne i virksomhedsledelserne, der er besat af det ene køn.

Det synspunkt har vi hele tiden stået på mål for, og den dag i dag vil jeg gerne som ligestillingsordfører for SF stå på mål for, at det er helt utilstrækkeligt med 19 pct. kvinder i danske virksomhedsledelser og på bestyrelsesposter.

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fatma Øktem.

Kl. 15:10

Fatma Øktem (V):

Jamen så på baggrund af, at man kan skrive nul på som måltal, og at de her tal muligvis ikke ændrer sig, vil SF så arbejde for, at der kommer centralt fastsatte måltal?

Altså, lukker vi den her med det her, hvor det er op til den enkelte virksomhed at sætte sine egne måltal, eller kan vi forvente, at SF om 3, 4 år arbejder for, at der skal komme faste måltal for, hvor mange kvinder, der skal være?

KL 15:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:10

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Man kan i hvert fald være helt sikker på, at SF bliver ved med at koncentrere sig om, hvordan resultatet er, for vi er ikke så optaget af midler, som vi er af målet. Vi er nemlig rigtig meget optaget af, at det her er et billede, der skal ændre sig, og det er derfor, at jeg med sindsro kan garantere Venstres ordfører, at hvis der ikke er sket et hammerslag i den her sag om 3, 4 eller 5 år, så står vi gerne på mål for at kigge på, hvad der så skal til.

Kl. 15:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 15:11

Mai Henriksen (KF):

Jamen nu kan det godt være, at jeg hørte helt forkert, men jeg hørte ordføreren sige, at der er nogle mænd, som sidder på de poster, som de nu engang er ansat i eller udpeget til, fordi de er mænd. Jeg troede jo, det var kompetencer, det skulle handle om. Det har jeg hørt ordførerne fra bl.a. Socialdemokratiet og fra De Radikale sige, altså at det må og skal være kompetencer, det hele handler om.

Men nu handler det lige pludselig om, at vi skal have de dårlige mænd ud, så vi får de dygtige kvinder ind. Det er da noget af det mest fordomsfulde og noget af det mest diskriminerende, jeg nogensinde har hørt blive sagt fra den talerstol.

Hvis det var blevet sagt om kvinder, så ville hele salen jo have været oppe i det røde felt. Nu er det så tilfældigvis mændene, det handler om. Altså, kære ordfører, sig til mig, at jeg hørte forkert. Det må jeg have gjort.

Kl. 15:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:11

Pernille Vigsø Bagge (SF):

I hvert fald befinder jeg mig i det røde felt, det ligger helt fast. Og når det så er sagt, så refererer jeg her til en undersøgelse fra Handelshøjskolen i Aarhus fra 2008 og i øvrigt fra en undersøgelse fra Ledernes Hovedorganisation, hvoraf det tydeligt fremgår, at mænd udpeger andre mænd.

Så det er en faktuel kendsgerning, at det af og til er relationerne, netværket, kendskabet, vanen og traditionen – og dermed også af og til kønnet – der vejer på linje med kvalifikationer og måske endda vejer tungere end kvalifikationer og kompetencer.

Det synes jeg er ærgerligt. Jeg synes, det er ærgerligt, at vi sender flere kvinder ud at sidde i andre europæiske landes virksomhedsbestyrelser, når vi kunne gøre god brug af de dygtige og kreative kvinder herhjemme.

Kl. 15:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mai Henriksen.

Kl. 15:12

Mai Henriksen (KF):

Jamen så hørte jeg jo ikke forkert.

Jeg tror, at de fleste folketingsmedlemmer godt er klar over, at man kan udvælge en statistik sådan efter behov. Altså, det er jo næsten umuligt ikke at finde noget statistik, som sådan passer ind i ens politiske overbevisning. Jeg er ret overbevist om, at hvis jeg fik 25 minutter på Google, så kunne jeg også finde nogle undersøgelser, der sagde lige det modsatte.

Så jeg er egentlig bare lidt ked af, at ordføreren har behov for at tage den slags undersøgelser med ind i Folketingssalen og dermed siger, at der sidder mænd i nogle stillinger, bare fordi de er mænd, og at de er dårligere end kvinderne.

Men jeg kunne godt tænke mig at stille et andet spørgsmål, og det er jo, fordi ordføreren sagde, at det her vil være til gavn for erhvervslivet. Så tænker jeg: Til hvilken gavn skulle det være? For hvis man læser ministeriets bemærkninger til lovforslaget, kan man se, at det anslås, at det her lovforslag kommer til at koste 18 mio. kr. Når man læser en del af høringssvarene, kan man se, at det tal er betragtelig højere.

Det er betænkeligt, at vi i en tid, hvor vi mangler arbejdspladser, mangler vækst, mangler, at der kommer gang i hjulene – som statsministeren sikkert ville udtrykke sig – indfører de her nye økonomiske og administrative byrder, som jo betyder, at virksomhederne i højere grad kommer til at sidde og rapportere og registrere frem for at gøre det, de rent faktisk er gode til, nemlig at drive forretning.

Så kan man spørge, om det har betydning for den enkelte virksomhed. Ja, det har betydning for den enkelte. Det har jo betydning så langt, at der jo ikke skal meget til, før man skal bruge noget af sin energi på andet end at drive virksomhed. Det kan betyde faldende omsætning, og det kan i sidste ende betyde fyring af medarbejdere.

Jeg tror, at hvis man kæder det her sammen med de dagpengemodtagere, der falder ud af systemet her pr. 1. januar, så mangler vi altså en forklaring på, hvorfor det er til gavn for erhvervslivet, at de 18 mio. kr. i øgede omkostninger lige pludselig skal betales.

Kl. 15:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Det var 2 minutter.

Ordføreren.

Kl. 15:14

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Tak. Jeg kan forstå på den konservative ordfører, at ordføreren synes, at kendsgerninger – såsom den undersøgelse fra Handelshøjskolen i Aarhus, jeg refererede til – er med til at ødelægge en god diskussion. Det er også fair nok.

Men jeg vover alligevel pelsen og siger, at når andre europæiske lande – hvoraf nogle klarer sig bedre end Danmark, hvad angår konkurrenceevne og produktivitet – vælger at satse benhårdt på større mangfoldighed i bestyrelseslokalerne, så er det sådan set primært af samfunds- og erhvervsøkonomiske årsager, frem for at man i de her europæiske lande kæmper en hård ligestillingskamp.

De undersøgelser, der er lavet på området på dansk jord – og i øvrigt også i USA – viser, at jo større mangfoldighed, herunder også vedrørende køn, der er i virksomhedsledelser og i virksomhedsbestyrelser, jo større plus er der på bundlinjen.

Så det er meget svært at argumentere imod, at flere forskellige kompetencer, der spiller op mod hinanden i en stærk dynamik, skulle have noget som helst ugunstigt i sig i forhold til erhvervslivet. Det tror jeg også gør sig gældende i Danmark.

Kl. 15:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Den sidste for en kort bemærkning er hr. Joachim B. Olsen – hvis han mener det denne gang.

Kl. 15:16

Joachim B. Olsen (LA):

Ja, og jeg beklager, men naturen kaldte.

Danske virksomheder er i en benhård konkurrence – de er i en benhård konkurrence med andre virksomheder, og de er i en benhård konkurrence for at få de bedste medarbejdere, og de er villige til at betale en meget høj løn for at få de bedste medarbejdere. Er det oprigtigt ordførerens opfattelse, at der sidder virksomhedsledere og siger: Nej, vi ofrer en konkurrencefordel, fordi vi hellere vil have en mand ansat? Er det ordførerens og SF's opfattelse af, hvordan dansk erhvervsliv fungerer?

Kl. 15:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg kan i hvert fald konstatere, at der er danske virksomheder, der anerkender behovet for en større mangfoldighed. Jeg har i al ydmyghed selv været med til at stifte en forening, der opkøbte aktier i børsnoterede selskaber for at indgå i dialog med de pågældende virksomheders bestyrelser om behovet for mangfoldighed. Og det er i hvert fald min erfaring, at der er rigtig mange danske virksomheder, som godt kan se, at der er et problem med manglende mangfoldighed i bestyrelseslokalerne. Det anerkender jeg, og jeg er glad for, at vi som regering så også er med til at give et skub – forhåbentlig – til de virksomheder, som endnu ikke har set i lyset.

Kl. 15:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 15:17

Joachim B. Olsen (LA):

For et par uger siden holdt DI topmøde. Der var flere hundrede danske erhvervsledere, heriblandt også kvinder – der var helt klart flere mænd, men der var også kvinder – men jeg hørte ikke et eneste oplæg, ikke ét, der handlede om, at de problemer, som dansk erhvervsliv står over for, handler om manglende mangfoldighed i bestyrelseslokalerne. Tværtimod blev der snakket om, at man skulle have kompetente medarbejdere, man skulle have veluddannede medarbejdere. Og det er man villig til at betale for.

Hvis det var sådan, at det i sig selv var en kvalifikation at være kvinde – eller være mand, men lad os sige, at det med kvalifikationen går på at være kvinde – ville det jo være sådan, at så ville danske virksomheder betale en højere løn til kvinder, end de gjorde til mænd, fordi det i sig selv var en kvalifikation at være kvinde, og fordi det i sig selv var med til at forbedre bundlinjen i virksomheden. Vil ordføreren ikke anerkende, at det er sådan, et marked virker?

Kl. 15:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:18

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Nu kunne man godt være lidt fræk og sige, at hvis hr. Joachim B. Olsen ikke hørte om det der element på Dansk Industris kongres, var det måske, fordi han var på toilettet. Men det vil jeg selvfølgelig ikke rode mere i.

Jeg vil bare sige, at der er en helt klar tendens til, at hver gang vi taler om, at der skal flere kvinder på ledelsesposter, så antager man automatisk, at det udelukkende er de relativt få kvinder, der sidder på ledelsesposterne i Danmark, der har viljen, evnen, kompetencerne og kvalifikationerne til at sidde der. Der sidder et utal af kvinder, som har løbet hovedet mod muren i forsøget på at komme i virksomhedsbestyrelser og blive ledere i danske virksomheder, fordi vane, tradition, struktur, netværk og personlige relationer er med til at spærre. Og det er en kendsgerning. Det kan vi se dokumenteret, og vi kan sågar, når vi trykker virksomhedsledere på maven, høre, at man hellere tager kammeraten nede ad vejen, end man tager den fremmede kvinde, som man kun kender på cv'et og på papiret. Det skal vi til at gøre op med, for det har vi ikke råd til samfundsøkonomisk og erhvervspolitisk. Det har vi ikke råd til, fordi de lande, vi ellers sammenligner os med, bevæger sig på det her område. Det er også derfor, regeringen tager initiativ til, at vi skal bevæge os på det her område. Det er der altså god grund til.

Kl. 15:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Så går vi til Enhedslistens ordfører, fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 15:20

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Tak for ordet. Jeg vil starte med at sige, at fru Mai Henriksen fra Det Konservative Folkeparti nu to gange i denne debat om bestyrelser og ligestilling i bestyrelser har taget dem, der står til at falde ud af dagpengesystemet, op. Det virker på fru Mai Henriksen, som om Det Konservative Folkeparti bekymrer sig for de mennesker, der står til at falde ud af dagpengesystemet. Jeg synes, det er påfaldende. Jeg vil gerne minde fru Mai Henriksen fra Det Konservative Folkeparti om, at Det Konservative Folkeparti lagde stemmer til halveringen af dagpengeperioden og lagde stemmer til fordoblingen af genoptjeningsperioden. Dette blot, hvis fru Mai Henriksen havde glemt det.

Til forslagene: Jeg vil gerne starte med L 17 og sige – det gælder sådan set begge forslag – at vi i Enhedslisten mener, at det er meget afgørende, at der kommer en mere lige sammensætning af mænd og kvinder i toppen i erhvervslivet og i de store offentlige virksomheder. Det handler simpelt hen om demokrati. Det handler om, at vi taler om steder, erhvervslivets top, som har stor indflydelse på og stor magt over vores samfund, hvor der træffes beslutninger, som har afgørende betydning for vores alle sammens liv. Derfor er det også en demokratisk opgave at sørge for, at sammensætningen af mænd og kvinder bliver mere lige, end den er i dag. Derfor er vi også glade for, at regeringen gør noget ved problemet.

Da forslagene, som vi behandler i dag, blev lanceret i maj måned, blev de kaldt ambitiøse af de to ministre, som på det tidspunkt havde ansvaret for dem. Det synes jeg måske er at overdrive en smule, altså at bruge ordet ambitiøs. Jeg synes bestemt, at lovforslagene er skridt i den rigtige retning, derfor stemmer vi også for dem, men at kalde dem ambitiøse mener vi som sagt er en overdrivelse.

I det lys vil jeg også sige, at det nærmest er morsomt at høre, hvor vrede Venstre kan være over et forslag, som er så fredeligt – undskyld mig – som det, vi behandler i dag. Venstre har mange gange selv påpeget, at man bare fra virksomhedens side kan opsætte et måltal, der hedder 0, og i det lys undrer det mig, at Venstre er så klokkeklare modstandere af det her forslag og mener, det er så stort et problem, når Venstre altså selv påpeger, at virksomhederne bare kan sige: Jamen vores måltal er 0. Men det må Venstre jo om.

Tilbage til det med det ambitiøse. Jeg håber meget, at regeringen får ret. Jeg håber da, at det her virker. Jeg vil tillade mig at tvivle. Jeg frygter, og den holdning kommer i øvrigt også til udtryk i en del høringssvar, at der ikke rigtig kommer til at ske noget, ikke mindst fordi regeringen jo ikke selv sætter mål for, hvad man vil opnå med L 17, altså hvad tidsfristen er, og hvad målet er. Er fordelingen af det, man stræber efter, 40/60, eller er det 50/50, eller hvad er det, og hvornår skal det mål være opnået? Hvis der går 5 år, 7 år, 10 år, 15

år, og vi stadig væk ligger og roder rundt på de tal, vi har i dag, hvad har man så tænkt sig at gøre fra regeringens side, og hvornår har man tænkt sig at gribe ind? Jeg savner simpelt hen redskaber til at kunne måle den her regering, og jeg synes ikke, det fremgår klart, hvad regeringens succeskriterier er med de forslag, der lægges frem her – særlig ikke med L 17, som omhandler de private virksomheder. Fru Carsten Nielsen sagde for et øjeblik siden – og jeg citerer: Man vil meget gerne have mere, men man nægter at sætte mål. Hvor ville jeg ønske, at regeringen ville sætte klarere mål med det forslag, der ligger her.

Jeg vil også gerne sige, at før valget var de tre regeringspartier jo enige med Enhedslisten i, at der skulle indføres kvoter for kvinder i virksomhedsbestyrelser, kvoter for det underrepræsenterede køn. Jeg ved, at regeringen går rigtig meget op i, hvad der står i regeringsgrundlaget. Der står der, at kvoter på baggrund af køn skal vurderes som en model for at opnå større ligestilling. Jeg synes endnu ikke, at vi har fået nogen gode svar på, hvorfor man valgte at droppe den model. Jeg må indrømme, at jeg ikke synes, der er kommet nogen gode svar. For Enhedslisten er en kvotemodel ikke et mål i sig selv, målet er ligestilling. Men vi mener, at kvoter kan være et redskab til at komme derhen.

I forhold til L 2 vil jeg så sige, at regeringen jo faktisk har turdet, altså i forhold til de offentlige institutioner og bestyrelser, at sætte mål for, hvad man vil. Der har man sagt, at der minimum skal være 40 pct. af det ene køn, 60 pct. af det andet køn, og det er det, man synes er ligestilling fra regeringens side. Jeg synes, det er positivt, også selv om vi selvfølgelig fra Enhedslistens side synes, at det er ret sært, at man godt tør i forhold til det offentlige, men ikke tør i forhold til det private. Med L 2 er der dog imidlertid det samme problem, som der er med L 17, nemlig at man ikke tør komme med et bud på, hvornår målet skal være opnået, altså hvor lang tid der skal gå, før man på det offentlige område har nået den her 40/60-målsætning. Er det 2 år, er det 3 år, er det 4 år eller 5 år? Det vil jeg meget gerne høre ministerens svar på.

KL 15:25

Afslutningsvis vil jeg bare lige dvæle et øjeblik ved det her med, at regeringspartierne tilsyneladende har skiftet holdning i spørgsmålet om kvoter. For før valget gik man jo fuldstændig klart ind for kvoter som redskab fra regeringspartiernes side, men det gør man ikke længere.

I bemærkningerne til lovforslaget står der, at det vil være en indgriben i virksomhedernes og institutionernes ledelsesret. Ja, det er rigtigt, det kan man godt sige, altså præcis ligesom det er en indgriben i virksomhedernes ledelsesret, når vi fra Christiansborgs side fastlægger regler for arbejdsmiljø eller for, hvor meget man må forurene vores klima og vores miljø. Det er præcis det samme, som når vi herindefra siger: Nej, virksomheder må ikke bestemme alting. Vi griber ind i deres ledelsesret ved at sige, at der skal være nogle bestemte regler på arbejdsmiljøområdet, eller vi griber ind i deres ledelsesret ved at sige, at der skal være nogle bestemte regler i forhold til miljøet, klimaet, for det skal vi passe på. Det er rigtigt, det er en indgriben i deres ledelsesret, men det gør vi jo, fordi vi mener, der er noget andet, der står højere, altså arbejdsmiljøet eller klimaet. Og det er jo præcis samme argumentation, der gør sig gældende i forhold til ligestillingen, der har regeringen bare valgt, at den her ledelsesret er vigtigere end ligestilling.

Det andet argument, der fremføres i bemærkningerne, er, at der ikke findes nok kvinder med rette kompetencer. Det undrer mig faktisk, at der står sådan i bemærkningerne til lovforslaget. Årsagen kan jo i hvert fald ikke være, at der ikke findes tilstrækkeligt med kvinder, der har den uddannelse, der skal til. Det undrer mig. Jeg håber, at regeringen vil sige lidt mere om det her punkt.

Men vi stemmer som sagt for forslagene og er selvfølgelig glade for, at der sker noget, og vi undrer os meget over, at Venstre er så forargede over et så fredeligt forslag som det, der ligger her.

Kl. 15:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 15:27

Mai Henriksen (KF):

Hold da op. Jeg vil sige, at bare fordi vi diskuterer en sag, som måske vedrører kvinder, behøver man jo ikke at blive pigefornærmet. Altså, jeg synes da godt nok, at der rundtomkring bliver skudt til højre og venstre efter alle ordførere.

Enhedslisten er meget optaget af dagpengepolitikken, og nu er jeg jo også beskæftigelsesordfører, så den tager jeg da gerne med ind. Når man siger, at man vil skabe vækst, når man siger, at man vil skabe arbejdspladser, men samtidig lægger så svære økonomiske og administrative byrder på dem, hænger det i min verden bare ikke sammen.

Jeg vil sige, at vi fra konservativ side sådan set er meget optaget af de ledige, som står til at falde ud af systemet – underforstået at vi da skal have så få ledige som overhovedet muligt – og derfor så vi jo gerne en langsigtet plan, som rent faktisk var medvirkende til at skabe job og skabe mere beskæftigelse. Men vi kan forstå, at Enhedslisten har en mere kortsigtet løsning, som jo er at få et halvt år mere til de her dagpengemodtagere.

Så jeg vil da egentlig gerne bare spørge: Bliver der en løsning for de her dagpengemodtagere, eller hvor langt er man?

Kl. 15:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:28

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg ved ikke helt, hvad det betyder at være pigefornærmet. Jeg ved ikke helt, om piger og drenge eller kvinder og mænd – jeg ved ikke, hvornår man er pige, og hvornår man er kvinde, ifølge fru Mai Henriksen – bliver fornærmet på forskellige måder. Men lad det nu ligge.

I forhold til dagpengene må jeg sige, at jeg er rørt over den bekymring, som De Konservatives ordfører har for dagpengemodtagerne, der står til at falde ud af systemet. Og som sagt vil jeg endnu en gang minde om, at Det Konservative Folkeparti stemte for halveringen af dagpengeperioden. Det er De Konservatives stemmer, der har været afgørende for, at der til nytår står tusindvis af mennesker i den situation, at de falder ud af dagpengesystemet. Mange af dem vil ikke engang få kontanthjælp.

Jeg kan forstå, at De Konservative har en langsigtet plan for, hvordan man kan skabe vækst i samfundet. Det synes jeg da er superinteressant. Jeg går ud fra, at det er noget med at give nogle flere skattelettelser til de mennesker, der tjener rigtig mange penge i forvejen. Det ændrer bare ikke på, at vi her og nu står med det problem, at tusindvis falder ud af systemet til nytår. Det ville da være spændende at høre, hvad De Konservative vil gøre ved det, for jeg har ikke hørt et eneste bud. Den her diskussion er blevet ført længe, men De Konservative er ikke kommet med et eneste svar til de tusindvis af mennesker, der står til at miste deres dagpenge til nytår.

Kl. 15:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mai Henriksen.

Kl. 15:30

Mai Henriksen (KF):

Jamen så skal jeg gerne udtrykke, hvad jeg oplever som pigefornærmethed. Det er, når man bliver meget skarp, meget syrlig, når man sådan stemmer s'er på en helt bestemt måde. Så vil jeg egentlig tillade mig måske at blive lidt drengefornærmet og gå lidt mere ned i toneleje, for ærlig talt får Enhedslisten jo heller ikke nogen løsning ud af det her; det kan jeg i hvert fald høre.

Vi har været ude at foreslå, at man rent faktisk laver en erhvervspakke, altså at man får kigget på de afgifter, som jo er skadelige, og det er på NO_{X} , fedt, sukker osv. osv., men det er altså Enhedslisten, som sidder og forhandler med regeringen i øjeblikket. Men i og med at jeg ikke rigtig hører noget fra ordføreren deroppe, antager jeg, at der heller ikke kommer nogen løsning for de her mennesker.

Så må man da egentlig bare spørge: Hvad får Enhedslisten så ud af at være parlamentarisk støtteparti for regeringen? For det ser ikke ud til, at der kommer nogen løsning på dagpengeperioden lige nu. I var ikke med i en reform om førtidspension, fleksjob. I er ikke med i de forhandlinger, antager jeg, der kommer om kontanthjælp. I er ikke med i de forhandlinger, antager jeg, der kommer om SU. Altså, er der ret meget value for money, hvis man må bruge sådan et godt udtryk, som Thatcher jo brugte tidligere? Det siger jeg med al den klang, jeg har i min drengefornærmetheds stemme.

Kl. 15:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:31

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det er godt nok nogle meget specielle indlæg, der kommer fra den konservative ordførers side. Jeg tror faktisk aldrig, jeg har oplevet noget lignende i Folketingssalen; det må jeg sige. Men vi har da i hvert fald nu fået redegjort for, hvad den konservative ordfører forstår ved pigefornærmethed. Jeg mangler stadig væk at høre, hvornår piger bliver til kvinder – det var en skam, at den konservative ordfører ikke fik lejlighed til at komme ind på det – men jeg kan forstå, at den konservative ordfører mener, at piger stemmer mere på s'erne. Det er en meget interessant redegørelse.

I forhold til dagpengene vil jeg sige, at det er afgørende for os. Det ved jeg at det ikke er for De Konservative, for De Konservative har lagt stemmer til en halvering og har siddet i den regering, der har halveret dagpengeperioden. Jeg ved, at der rigtig, rigtig mange mennesker, som er meget, meget bekymrede lige nu, fordi de står til at falde ud af systemet – ikke fordi de ikke gider at lave noget, men fordi der mangler arbejdspladser i Danmark.

Jeg synes faktisk, det er en skam, at højrefløjen, herunder Det Konservative Folkeparti, ikke har nogen svar til de mennesker. Altså, I halverede dagpengeperioden, I fordoblede genoptjeningsretten, og nu står de derude. Nu er der tusindvis af mennesker i den situation. Højrefløjen, herunder Det Konservative Folkeparti, har ingen bud på, hvad der skal ske med de mennesker. Jeg synes, det er et stort problem.

Kl. 15:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Man skal undgå direkte tale.

Nu er det fru Louise Schack Elholm for en kort bemærkning.

Kl. 15:32

Louise Schack Elholm (V):

Jeg synes, jeg hørte ordføreren sige, at det var en demokratisk opgave at sikre flere kvinder i ledelse. Jeg kunne godt tænke mig, at ordføreren uddybede, hvorfor hun mener, at det er en demokratisk opga-

ve. Er det, fordi Enhedslisten mener, at kvinder er et svagt køn, der er nødt til at blive valgt på deres køn i stedet for på deres kvalifikationer? Jeg mener faktisk, at kvinder er dygtige nok til at blive valgt på deres kvalifikationer. Eller er det, fordi køn bare er det første, som Enhedslisten ønsker at regulere i bestyrelserne? Hvad bliver det næste, der skal reguleres – bliver det religion, etnicitet eller hårfarve?

Kl. 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:33

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Når vi taler om demokrati, skyldes det, at vi synes, det er vigtigt, at der de steder i vores samfund, hvor der udøves magt, er en nogenlunde ligelig repræsentation af mænd og kvinder, og derfor er ligestilling for Enhedslisten tæt knyttet til ønsket om hele tiden at styrke demokratiet. Altså, ligesom det for os er vigtigt, at man på Christiansborg har en nogenlunde ligelig sammensætning af mænd og kvinder, så mener vi også, at man skal tilstræbe det andre steder i samfundet, hvor der udøves magt, og det gøres der for eksempel i erhvervslivets top.

Egentlig undrer det mig, at det kommer så meget bag på Venstres ordfører. Jeg tror, at den tidligere ligestillingsminister, fru Lykke Friis, er kommet med en nogenlunde tilsvarende argumentation.

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Louise Schack Elholm.

Kl. 15:34

Louise Schack Elholm (V):

Jeg synes, at der er tale om noget helt andet, når man mener, at man demokratisk gennem lovgivning skal bestemme, hvor mange af hvert køn der skal være i bestyrelser. Men nu er jeg da blevet klogere på, at Enhedslisten udelukkende har fokus på de to køn – mænd og kvinder – og fordelingen af dem. Så vidt jeg forstår, skal der ikke være en procentdel for transkønnede; der tales kun om mænd og kvinder. Hvordan kan det være, at kvinder skal have en særstatus? Vi taler jo ikke samtidig om, at der så skal være en vis andel mænd. Hvad er det, der gør, at man skal lovgive specifikt om, hvor mange kvinder der skal være?

Ordføreren har jo sagt, at det er det, Enhedslisten i virkeligheden ønsker og ville ønske, at regeringen gik over til at indføre, nemlig et kvotesystem, der sikrede et vist antal kvinder i bestyrelserne. Den kvote, som statsministeren foreslog, dengang hun var oppositionsleder, var, så vidt jeg husker, på 40 pct. kvinder, og jeg kunne forestille mig, at det sandsynligvis er noget lignende, som ordføreren kunne tænke sig. Det er i hvert fald, hvad ordføreren tidligere har tilsluttet sig.

Så hvorfor er det kun kvinder, der skal have denne rettighed? Hvad gør kvinder så specielle, at vi skal vælges på vores køn i stedet for på vores kvalifikationer?

Kl. 15:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg tror, der er et eller andet, medlemmet fra Venstre har fået galt i halsen. Altså, det, Enhedslisten gerne vil, er at sørge for, at begge køn er nogenlunde lige repræsenteret. Det er derfor, at vi og i øvrigt også regeringspartierne meget ofte bruger betegnelsen det underrepræsenterede køn. Der skal minimum være 40 pct. af det underrepræsenterede køn. Der bliver ikke kun talt om kvinder, og at man skal lave lovgivning kun for kvinder; der bliver talt om, at der skal være en nogenlunde ligelig fordeling mellem kønnene. Jeg har ikke set, om ordføreren ikke har været til stede under debatten, men det kan være, det er derfor, misforståelsen er opstået.

Kl. 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 15:36

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Johanne Schmidt-Nielsen om, hvordan Enhedslisten vil forholde sig til det forslag, der kommer fra EU om kvoter – og det er decideret kvoter, altså 40 pct. kvinder i bestyrelser senest i år 2020. Hvordan vil Enhedslisten forholde sig til det?

Kl. 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Indholdet i forslaget synes vi sådan set er fint. I Enhedslisten mener vi det samme, som vi gjorde før folketingsvalget, nemlig at kvoter er et rigtig fint redskab til at nå det mål, der hedder en mere lige fordeling, altså et mål, der hedder ligestilling, men vi mener ikke, at det er noget, som EU skal afgøre. Det mener vi at de enkelte medlemslande skal afgøre.

Kl. 15:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 15:37

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Det var meget reelt. Jeg er glad for at høre, at man sådan holder sig til det EU-politiske, også i forhold til om lovgivningen skal komme dernedefra eller herhjemmefra. Så tak for svaret.

Kl. 15:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Fatma Øktem for en kort bemærkning.

Kl. 15:37

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Ordføreren spurgte gentagne gange i sin tale om, hvorfor Venstre ikke synes om de her såkaldte fredelige forslag. Jeg synes ikke, de er fredelige. Når det er sådan, at man går ind og lovgiver for lovgivningens skyld, så synes jeg bestemt ikke, at det er noget, man skal bakke op om, og sådan er det med den her lovgivning. Det er sådan set svaret på, hvorfor vi i Venstre ikke bakker op om lovforslagene.

Jeg kunne godt tænke mig at stille et andet spørgsmål til ordføreren. Ordføreren nævnte høringssvarene. Ordføreren har selvfølgelig også læst virksomhedernes og erhvervslivets kommentarer til lovforslagene. Der kunne jeg godt tænke mig at høre, om de bekymringer, erhvervslivet giver udtryk for i høringssvarene, ikke gør indtryk på ordføreren.

Kl. 15:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:38

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil sige to ting – først noget til det med, hvorfor Venstre er imod. Jeg synes, det er lidt pudsigt. Venstres ordfører bruger på den ene side enormt meget af sin taletid på at pointere, at virksomhederne sådan set bare kan opstille et måltal på 0. Det er jeg sådan set enig med ordføreren i er fjollet, for hvordan kommer man så nogen vegne? På den anden side advarer man virkelig imod forslaget. Jeg synes, der er noget selvmodsigende i den måde at gå til forslaget på fra Venstres side

Det andet handler om, om vi er bekymret for erhvervslivets bekymring, om jeg så må sige. Jeg vil sige, at det ikke kommer bag på mig, at store dele af erhvervslivet er imod, at man blander sig i det her. Sådan er det jo med det meste. Når man vil lave skrappere regler for arbejdsmiljø, sker der det samme. Så siger virksomhederne: Nej, det skal I ikke komme og blande jer i, det vil vi selv stå for. Når man vil lave skrappere regler for miljø, siger virksomhederne: Nej, nej, nej, det vil vi ikke have. Sådan er det jo med det her. Vi blander os i nogle virksomheders måde at gøre tingene på, og det gør vi nogle gange, fordi vi fra samfundets side mener, at der, som jeg også sagde i min ordførertale, er noget, der er vigtigere end den her ledelsesret, der bliver talt om i virksomhederne.

Kl. 15:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fatma Øktem.

Kl. 15:39

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Jeg synes egentlig, at jeg har været klar nok om, hvad det er, Venstre gerne vil, og at vi tror på, at der kan gøres noget på det her område, men at det skal være op til virksomhederne selv. Når jeg spørger ind til, hvad ordføreren mener om erhvervslivets bekymringer, er det også, fordi jeg synes, at erhvervslivet står over for meget store udfordringer lige nu. Og når de giver udtryk for, at de ikke mener, at de administrative konsekvenser står mål med udbyttet, så synes jeg faktisk, at det er ret bekymrende. Skulle vi bakke op om noget, som giver mulighed for at skrive 0? Det er jo netop fjollet. Så er det administrative byrder for byrdernes skyld. Så er det lovgivning for lovgivningens skyld. Så er det kompensation for et løfte, man gav inden valgkampen og under valgkampen, og som man ikke kan indfri, men man vil gerne vise, at nu gør man noget på området.

Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge: Vil ordføreren stille krav om faste måltal? For ordføreren kalder også det her fjollet. Vil ordføreren arbejde videre på, at vi får faste måltal i lovgivningen?

Kl. 15:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:41

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Hvis det, ordføreren for Venstre spørger til, er, om Enhedslisten vil kræve, at der kommer faste måltal ind i L 17, for ellers stiller vi et mistillidsvotum til regeringen eller noget i den stil, så er svaret nej. Vi stemmer for det her forslag, fordi det trods alt er et skridt i den rigtige retning. For det er det. Jeg håber meget, at regeringens ministre får ret, når de siger, at det her er ambitiøst, og at det vil blive vældig effektivt. Jeg tvivler, men jeg mener ikke, at det har nogen skadevirkninger.

Til gengæld siger Venstres ordfører noget andet. Hun siger, at det skulle stå meget klart, hvad Venstre gerne vil. Det synes jeg faktisk ikke, for Venstres ordfører sagde i sin ordførertale heroppefra, at

Venstre mener, at der er et problem med ligestillingen i erhvervslivets top i dag. Der kan man sige at Venstre adskiller sig fra Liberal Alliance ved klart at sige, at det er et problem, at der er mangel på ligestilling i erhvervslivets top. Jeg synes, det er godt, at der er den erkendelse fra Venstres side. Men når man så stiller et ret simpelt spørgsmål, nemlig hvornår Venstre så mener at der vil være ligestilling, så kan man ikke få noget svar. Så er tallene pludselig ikke relevante. Så jeg synes faktisk ikke, det er så tydeligt, hvad Venstres mål er – desværre, for jeg ville gerne have et svar på spørgsmålet.

Kl. 15:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det fru Merete Riisager, hvis hun har tid, fra Enhedslisten – fra Liberal Alliance, undskyld.

Kl. 15:42

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Godt nok har jeg skiftet parti for nylig, men jeg tror, at jeg stopper

I dag behandler vi L 17 og L 2, og jeg vil gerne starte med at sige, at jeg da glæder mig over, at vi ikke står her og behandler et forslag om egentlige kvoter, men når Venstre siger, at de med det her forslag er lettede, så synes jeg måske også, at det lige er at tage munden for fuld. Vi står trods alt med et forslag, der vil betyde øgede administrative byrder for virksomhederne og en bødestraf, hvis man ikke udfylder tingene korrekt.

Jeg læste for nylig en artikel i Jyllands-Posten om politikere, der fortryder lovgivning, og jeg tror, at vi i dag står med et rigtig godt eksempel på noget sådant. Jeg er sikker på, at mange af de politikere, som har tænkt sig at stemme ja til det her forslag, vil fortryde, at de har stemt det igennem. For der er her tale om et politisk forslag, der går i vejen for borgerne, og som går i vejen for driftigheden og initiativet og faktisk også for kvinderne. For hvem er det, der efterspørger denne lov?

Er det kvinderne? Nu har jeg jo selv i en længere årrække arbejdet i private virksomheder, og jeg kender ikke de kvinder, der efterspørger den her lov eller dens forgænger, Charter for flere kvinder i ledelse, men jeg kender derimod flere af dem, som har siddet og arbejdet med det ude i virksomhederne og har udfyldt skemaer og beskrevet hensigtserklæringer. Og nu får vi så med L 17 og L 2 sat flere i gang, men vi får altså ikke skabt mere værdi for virksomhederne, og vi får heller ikke skabt bedre muligheder for kvinderne. Er det virksomhederne, der efterspørger denne lov? Nej, nu er det jo altså sådan, at virksomhedernes første lov er, at de skal skabe værdi og tjene penge, for ellers så overlever de ikke. Derfor går de efter de dygtigste og driftigste medarbejdere, og det kan ses på bundlinjen. Derfor skal vi ikke sidde herinde og fortælle dem, hvilke medarbejdere der bedst bidrager med værdi. Det er altså noget naivt.

Men tilbage til kvinderne, for L 17 og L 2 er jo ikke et vækstinitiativ. Det er et ligestillingsinitiativ, får vi at vide. Der må vi sige om kvinder og mænd, at der altså også er nogle statistiske forskelle i, hvad man vælger. Kvinder er indbyrdes forskellige, men der er altså også, hvis man ser på kvinder og mænd, nogle forskelle i, hvad det er, vi vælger. Dengang jeg for første gang fik et job i en privat virksomhed og stod der med min kop kaffe og kiggede ud over vandet og var rigtig glad, tænkte jeg: Jamen alle kvinder har lyst til at gøre det her, alle kvinder har lyst til at tage et jakkesæt på og drøne derudad med karrieren. Sådan er det bare ikke, og det har jeg måttet sande, efter at jeg er blevet ældre og simpelt hen har lært flere mennesker at kende. Der er forskellige kvindeliv og forskellige valg.

Når nu kvinder vælger forskelligt og der er færre, der simpelt hen ønsker at blive ledere, når der er flere kvinder, som ønsker at hente deres børn tidligt, når der er flere kvinder, som ønsker at holde længere barselorlov, tage barns første sygedag osv., er det så, fordi kvinderne er mindre ambitiøse? Nej, det mener jeg ikke at det er. Moderne kvinder er meget ambitiøse på mange fronter og på mange forskellige måder, men vi går altså ikke nødvendigvis direkte efter at nå karrierens top med skyklapper på, nøjagtig som vores fædre og måske bedstefædre gjorde med afsavn og et nedslidt helbred som følge, for vi vil også se vores unger, vi vil elske vores mænd, vi vil gøre noget for civilsamfundet, og vi vil besøge vores gamle. Nogle af os vil lave noget mad, der tager mere end 3 minutter, nogle af os vil løbe en tur i det danske landskab, og nogle af os vil pynte op til jul og fejre traditionerne. Vi vil selv vælge, hvordan vi indretter vores liv.

Men selv om statistikken siger, at der altså er nogle forskelle mellem kvinder og mænd, er der selvfølgelig også nogle kvinder, som gerne vil til tops, nogle, som vil karrieren. Så hvad skal der til, for at de kvinder når deres mål? Der vil jeg sige, at jeg vil medgive regeringen, at vi kvinder jo også bærer vores bedstemødres kulturer med os i vores hjerter. Den lille flig af vores formødres historier og kulturer kan være noget af det, der gør, at modet svigter, når det virkelig gælder og vi skal sige ja. Det er også derfor, at jeg vil opfordre kvinder til at tage livtag med deres indre flittiglise og smide hende langt ud på den historiske losseplads. Kvinden skal sige farvel til den flittiglise, som betyder, at hun hellere vil sidde og sætte flere kommaer i opgaven end se at få den afleveret; den flittiglise, der gør, at hun gør alt arbejdet, men ikke tager æren, og den flittiglise, som betyder, at hun ikke altid får forhandlet den løn hjem, som hun er værd.

Men når vi nu har den strukturelle ligestilling, for det mener jeg at vi har, er det altså op til kvinderne selv. Vi kan ikke herinde fra Christiansborg gøre det sidste. Strukturerne er klar, nu er banen kridtet op til kvinderne. Mænd og kvinder har chancen. De kan godt selv.

Kl. 15:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så går vi til den konservative ordfører, fru Mai Henriksen.

Kl. 15:48

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Først og fremmest vil jeg egentlig gerne starte med at sige tak. Jeg vil gerne sige tak for den debat, vi har haft i dag. Altså, der er jo selvfølgelig fløjet mange ord igennem luften, og det tror jeg der skal, når det handler om ligestilling, for det er noget, som ligger rigtig mange af os så meget på sinde, og som optager os i sådan en grad, at hvis man ikke i den her debat skulle opleve et glødende engagement og virkelig opleve, at rigtig mange engagerer sig i debatten, hvornår skulle man så gøre det?

Regeringen siger jo, at den vil skabe vækst og bedre vilkår for erhvervslivet. Den siger også, at den vil skabe flere arbejdspladser og skabe mere ligestilling. Regeringen siger rigtig meget.

Den fremsætter jo i dag det her lovforslag, som indfører de her krav om opstilling af måltal. Vi husker vel alle sammen statsministeren, som før valget truede med, at hvis ikke børsnoterede selskaber fik 40 pct. kvinder i bestyrelserne, ville de blive tvangsopløst. Det her er jo sådan lidt en modificeret lightudgave, vi står med i dag.

Det her nye forslag burde jo egentlig alene være blevet fremsat af erhvervs- og vækstministeren, for jeg mener ikke, det har ret meget med ligestilling at gøre. Det burde være fremsat af den nye erhvervs- og vækstminister og i stedet kaldes lov om fremelskelse af mere bureaukrati og svækket konkurrenceevne for erhvervslivet, for det er jo netop, hvad det her lovforslag vil få som effekt. Man får altså ikke skabt mere eller bedre ligestilling med det her lovforslag. Ministeren mener selv, at han har fundet et columbusæg; jeg mener allerhøjest, at det er et papæg af den slags, man får til påske, men det er desværre uden lækkert indhold.

Flere høringssvar peger også på den her svækkede konkurrenceevne og ringere vækst. Ministeriet selv peger på, at det vil koste erhvervslivet knap 19 mio. kr. – 18,2 mio. kr. helt nøjagtigt – ved gennemførelse af lovforslaget. Men hvis man læser høringssvarene, vil man se, at rigtig mange påpeger, at det beløb er sat alt for lavt. Den administrative byrde vil også være meget høj, og flere høringsparter peger også på, at timeantal til rapportering vil være meget højere end det estimerede. DI vurderer, at det kan tage 7-8 gange de 9 timer, som regeringen spår. Og Dansk Byggeri vurderer, at det kan tage 11 gange længere tid. Så uanset om det vil koste 19 mio. kr. eller 198 mio. kr., er det jo millioner, vi ikke har råd til at erhvervslivet mister.

Så når regeringen taler om vækst og om arbejdspladser, klinger det hult, når man lægger så store administrative byrder på virksomhederne vel vidende, hvor store omkostninger det vil være for de her virksomheder. Så jeg kan bare konstatere: Kære erhvervs- og vækstminister og kære ligestillingsminister, I skylder nu mellem 18 og 198 mio. kr.

Vi har jo brug for, at virksomhederne får færre byrder, vi har brug for færre regler, for færre rapporteringer, for at de kan gøre lige nøjagtig det, de er gode til, nemlig at drive forretning. Når man tjener penge, og når man skaber mere omsætning, er der jo ikke langt til at kunne ansætte en ny medarbejder, ligesom der ikke er langt til at fyre en medarbejder, hvis der er faldende omsætning.

Mange høringssvar kredser også om, hvorvidt det her er en glidebane mod større indgriben, og mange steder bliver det fremhævet, at man slet ikke ønsker indblanding fra politisk hold, og at det her lovforslag er en glidebane og bør stoppes. Derfor bør alle borgerlige partier i denne sal kigge på hinanden, se hinanden dybt i øjnene, som man jo siger, og sige, at når de på et tidspunkt genvinder regeringsmagten, så må det her være et af de første steder, hvor de rydder op og ruller et lovforslag tilbage.

Men en ting er økonomiske byrder og snærende bånd på erhvervslivet, noget andet er ligestillingen. Jeg er faktisk i tvivl om, hvorvidt der er høringssvar, som mener, at lovforslaget vil have den rette effekt, altså at få flere kvinder ind i topledelserne og på bestyrelsesposterne. Det, der jo er helt essentielt, er, at høringssvarene deler sig i to: Der er dem, som ikke ønsker flere økonomiske og administrative byrder, og så er der dem, som mener, at lovforslaget slet ikke er vidtgående nok. Men fælles for de her høringssvar er, at de i hvert fald alle sammen over en kam tvivler på effekten.

Den konservative ligestillingspolitik er meget klar: Lige antal skaber ikke ligestilling. Man får altså hverken mere eller bedre ligestilling ved at skabe lige antal gennem kvoter. Det eneste, vi desværre frygter man skaber, er diskrimination og flere fordomme. I Danmark har vi en god og stærk tradition for, at det er et menneskes kompetence, som er afgørende for ansættelse på arbejdsmarkedet og for udpegning til poster i eksempelvis bestyrelser, men i også foreninger. Det skal være kompetencerne, som også i fremtiden er afgørende for udvælgelsen. Denne demokratiforståelse rokker det her lovforslag unægtelig ved.

Når politiske udfordringer skal løses, er det nærliggende for politikerne at lave øget lovgivning; mere regulering er sådan en måde at vise handlekraft på. Jeg vil sige, at jeg anerkender, at der ikke er nogen nemme løsninger på det her, og jeg anerkender også, at samfundsudvikling tager tid, men jeg tror også, det er vigtigt at anerkende, at kunstige samfundsstrukturer og kunstige strukturer i sig selv heller ikke er vejen frem. Når regeringen prioriterer initiativer, som smager negativt af tvang og en vriden armen om på ryggen, så ryster vi på hovedet, for vi prioriterer de positive og frivillige initiativer.

Kl. 15:54

Helt konkret ønsker vi faktisk, at regeringen kommer med et bud på, hvordan virksomheder kan fremme en mere lige kønssammensætning, herunder også formidle viden og erfaring fra andre virksomheder. Et høringssvar angiver faktisk, at en lignende guide blev lavet tilbage i 2007, så der kunne jo være en rigtig god grund til at lave en opdatering, hvis man altså vil den ægte, den naturlige ligestilling, den, der vokser op på baggrund af et dedikeret ønske og en rigtig benhård vilje, ikke på baggrund af tvang.

Så idet vi hverken kan støtte lovforslagets helt urimelige økonomiske og administrative byrder eller tror på ministrenes postulater om, at der vil komme flere kvinder på topposterne – man kan jo bare rapportere et rent nul – så kan De Konservative ikke tilslutte sig det her lovforslag. Men vi vil glæde os til evalueringen af loven, for viser evalueringen en klar fremkomst af kvinder på topposter, så vil jeg gå så langt som til at sige, at så skylder jeg ministrene – de to, der sidder her – et påskeæg i pap, men med rigtig lækkert indhold. Det vil jeg gerne love de to ministre. Men viser evalueringen blot status quo eller måske en anelse flere kvinder på topposter, skylder ministrene til gengæld erhvervslivet minimum 18 mio. kr.

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den konservative ordfører.

Vi skal nu have en ministerjomfrutale, såfremt den nye erhvervsog vækstminister ønsker ordet. Det gør hun.

Kl. 15:55

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Tak for det, og tak for alle bemærkningerne. Det lovforslag, som vi førstebehandler her i dag sammen med en ændring af ligestillingsloven, har det overordnede formål at skabe reelle fremskridt i udviklingen af andelen af det underrepræsenterede køn i store danske virksomheders øverste ledelsesorgan, som typisk er bestyrelsen. Vi har brug for, at alle ressourcer bringes i spil i dansk erhvervsliv, og det er derfor, der er behov for input fra både mænd og kvinder. Det er vigtigt, at vi ikke taber kompetencer i en tid med skærpet konkurrence.

Vi kan på trods af flere frivillige initiativer fra bl.a. Operation Kædereaktion konstatere, at vi fortsat er meget langt fra at have en ligelig kønsfordeling i topledelsen af store danske virksomheder. Derfor har regeringen siden oktober 2011 haft en dialog med erhvervslivet om, hvordan man bedst muligt fremmer ligestilling i virksomhedernes topledelse. Fra erhvervslivets side har man udtrykt ønske om en fleksibel model, der tager højde for den individuelle branche og de enkelte virksomheders forhold. Erhvervslivet har samtidig understreget vigtigheden af, at kompetence og erfaring er afgørende faktorer i rekrutteringen til bestyrelsesposter.

Det har vi som regering stor forståelse for. Vi har forståelse for erhvervslivets ønske om, at man ikke griber alt for firkantet og håndfast ind i, hvordan bestyrelser skal være sammensat, men det er samtidig vores vurdering, at erhvervslivet ikke selv har gjort tilstrækkeligt. Vi har derfor med det her forslag udarbejdet en model, der på samme tid er fleksibel og vil skabe et betydeligt pres med hensyn til at opnå fremskridt, når det gælder kønsmæssig ligestilling i ledelsen af de største danske virksomheder.

Forslaget omhandler de 1.100 største virksomheder i Danmark, som vil blive pålagt at opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i det øverste ledelsesorgan. For at tage hensyn til branchernes og virksomhedernes forskellighed er det virksomhederne selv, der skal opstille måltal og fastsætte en tidshorisont for, hvornår målet skal være opfyldt.

For at styrke rekrutteringsgrundlaget til det øverste ledelsesorgan kræver vi, at virksomhederne skal udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn i virksomhedens øverste ledelse. Kravet gælder alene for virksomheder med 50 eller flere medarbejdere, og baggrunden for det er, at det vurderes at være administrativt tungt for mindre virksomheder med få medarbejdere.

For at sikre, at virksomhederne er ambitiøse ved fastsættelsen af måltal og udarbejdelsen af politikker, forpligtes de til at afrapportere herom i deres årsrapport. På den måde skabes der fuld gennemsigtighed i virksomhedernes ligestillingspolitik, og det bliver muligt at vurdere, hvorvidt der sker reelle fremskridt på området.

For at sikre en reel udvikling i kønssammensætningen følger det af lovforslaget, at manglende efterlevelse af reglerne kan straffes med bøde. Det er dog kun, hvis en virksomhed ikke opstiller måltal, ikke udarbejder en politik eller ikke foretager afrapportering, at der kan blive tale om bødestraf. En virksomhed, der ikke opfylder sine egne måltal og politikker, bliver med andre ord ikke straffet.

Regeringen vil løbende følge op på udviklingen og foretage en evaluering af loven efter 3-4 år, og det gør vi for at se, om der er sket reelle fremskridt i udviklingen i kønssammensætningen, herunder om der er behov for en revision af loven. Jeg mener, vi med lovforslaget tager et vigtigt skridt i retning af kønsmæssig ligestilling i ledelsen af de største danske virksomheder.

Jeg ser frem til den videre behandling af lovforslaget og håber på en konstruktiv debat i Ligestillingsudvalget. Lovforslaget skulle gerne understøtte vores bestræbelser på at blive mere konkurrencedygtige, skabe mere vækst og have en mere mangfoldig ledelse til gavn for dansk erhvervsliv og til gavn for ligestillingen.

Kl. 15:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Pia Adelsteen.

Kl. 15:59

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det, og velkommen til den nye minister. Jeg vil godt stille ét spørgsmål. Ministeren taler om det her med, at man skal stille ambitiøse mål. Hvem afgør, om målet er ambitiøst nok?

Kl. 16:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 16:00

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Vi har som regering besluttet her at stille krav om, at der skal formuleres mål, og at det er virksomhederne selv, der formulerer målene. Vi har selvfølgelig et stort ønske om, at virksomhederne forstår, at det her er en væsentlig del af et konkurrenceparameter og en udvikling af deres egen virksomhed. Så de ambitiøse mål, der skal stilles, skal virksomhederne stille, og det er også mit indtryk, at mange virksomheder faktisk godt kan se, at det her er en god mulighed for også at arbejde både innovativt og med en større mangfoldighed og en større talentpleie.

Så de ambitiøse mål stiller virksomhederne. Vi er ambitiøse som regering for at få en mere mangfoldig sammensætning i de bestyrelser, der driver dansk erhvervsliv.

Kl. 16:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 16:01

Pia Adelsteen (DF):

Men samtidig er der jo muligheden for at lave et måltal, der hedder nul, og det kan jo godt være ambitiøst for nogen, synes jeg.

Nu har jeg decideret opfordret til, at alle 1.100 virksomheder skulle lave et måltal, der hed nul. Så hvis nu de gør det, hvad så? Hvad vil ministeren så gøre? Så kan vi jo vente 3-4 år, og så kan det da godt være, at der ved en naturlig udvikling er sket en forøgelse af andelen af kvinder i bestyrelser på ½ pct. ligesom med »Charter for flere kvinder i ledelse«. Men hvad så, er det helt i orden?

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 16:01

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jeg tror faktisk, at danske virksomheder er meget optaget af at øge væksten og skabe flere arbejdspladser, og derfor er det ikke særlig ambitiøst at skrive et nul. Så jeg tror, det er ganske hypotetisk. Hvis nogen gør det, så vil de også forklare, hvorfor de gør det, og det er sådan set min ambition, og det er også regeringens ambition, at vi skal have et stærkt dansk erhvervsliv, som kan måle sig også på konkurrenceparameter. Det gør man ikke, hvis alle gør det med nul, så derfor tror jeg heller ikke, det er det, man vil reagere med at gøre.

Kl. 16:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Louise Schack Elholm for en kort bemærkning.

Kl. 16:02

Louise Schack Elholm (V):

Tillykke med jomfrutalen, vil jeg lige starte med at sige.

Når jeg hører ministerens tale, lyder det, som om ministeren mener, at det, at virksomhederne sætter nogle mål for, hvor mange kvinder og mænd der skal være i deres bestyrelser, vil give mere vækst og være et konkurrenceparameter, men hvis ministeren mener, at det vil give virksomhederne vækst, hvorfor tror ministeren så ikke, at virksomhederne gør det allerede i dag? Det burde de jo gøre, for virksomhederne ønsker jo alle sammen vækst. Så hvordan hænger det sammen?

Kl. 16:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 16:02

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Der er også eksempler på virksomheder i dag. Nu har der været nævnt Carlsberg, og det er sådan set et meget godt eksempel på en virksomhed, som faktisk har gjort det, og så er der også i dag blevet nævnt, at der også er kvinder, der efterspørges, kvinder, som sidder på ledende poster, på bestyrelsesposter, og at man som regering også går ind og understøtter de her mål. Så faktisk synes jeg, at det her er et meget positivt eksempel på, at vi som regering understøtter ønsker om, at man også fra ledelsesniveau udvikler sig, og det er nu vores holdning, at det, en mangfoldig sammensat bestyrelse med brug af flest mulige talenter også giver mulighed for, er, at talentmassen, som er klar til at tage over, også bliver mere ambitiøs i forhold til at tage plads. Så vi tror simpelt hen, at det her er en rigtig god mulighed for dansk erhvervsliv til at få de kvinder, som ønsker at være i bestyrelsesposter.

Kl. 16:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 16:03

Louise Schack Elholm (V):

Jeg mener også, at det er en fordel for virksomhederne, at der kommer kvinder ind i ledelsen, og derfor mener jeg heller ikke, at der er et behov for at lave lovgivning om det. For når det giver vækst i virksomhederne, skal virksomhederne nok finde ud af det selv, og kvinderne er stærke nok. Jeg mener, at kvinder har kompetencer og er dygtige nok til selv at kunne finde ud af det. Så derfor vil jeg meget hellere gå frivillighedens vej. Hvad er logikken i at lave lovgiv-

ning, når virksomheder som Carlsberg beviser, at man sagtens kan gøre det ad frivillighedens vej?

KL 16:03

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:03

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Men vi har jo set mange frivillige initiativer, som også har været taget under den tidligere regering, og det har faktisk ikke givet resultat. Vi er utålmodige, og vi er både utålmodige og ambitiøse, og derfor tager vi det her initiativ nu. Det vil jeg følge meget spændt. Det vil vi gøre sammen med erhvervslivet, og om 3-4 år håber jeg at vi kan stå her igen, og at jeg stadig væk står her som en del af regeringen, og at vi på det tidspunkt vil se, at der har været en væsentlig effekt.

Kl. 16:04

Formanden:

Tak til erhvervs- og vækstministeren. Er der kommet en til? Undskyld, det er der også. Fru Fatma Øktem.

Kl. 16:04

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Jeg var lige ude i 2 sekunder, så jeg fik ikke hørt, hvad det var, min kollega spurgte om, men jeg kunne godt tænke mig at stille et spørgsmål til ministeren med fare for, at det muligvis er blevet stillet

I høringssvarene udtrykte erhvervslivet bekymring om den administrative del af den her lovgivning. Hvordan forholder ministeren sig til det? Gør det ikke indtryk på ministeren, at der er nogle, der klart siger fra, og der er nogle, der siger, at det bliver undervurderet i vejledningen og i lovforslaget, med hensyn til hvor meget tid virksomhederne skal bruge på det her?

Kl. 16:05

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:05

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Det gør altid indtryk, hvad der bliver skrevet i høringssvarene, men det har nu ikke fået mig til at tvivle på, at det her er den rigtige vej at gå.

Kl. 16:05

Formanden:

Fru Fatma Øktem.

Kl. 16:05

Fatma Øktem (V):

Det er jeg ked af at høre. Jeg synes, at erhvervslivet har nok at se til nu om dage, og jeg havde da hellere hørt, at ministeren på en eller anden måde muligvis agtede at kompensere for de to lovforslag og den administrative byrde, der skal være.

Så jeg er ked af at høre, at ministeren vil gå den vej, selv om det er en byrde for byrdens skyld, for ministeren må jo også erkende, at man i princippet kan skrive nul på redegørelsen over måltal. Så er det jo en administrativ byrde for byrdens skyld. Er ministeren ikke enig i det?

Kl. 16:06

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:06 Kl. 16:09

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Man *skal* ikke skrive nul, man *kan* skrive nul. Man kunne også skrive mere, og så kunne man måske se, at ens virksomhed voksede, og så tror jeg godt, at man ville have forståelse for den byrde, der eventuelt ville komme.

Kl. 16:06

Formanden:

Så siger jeg tak til erhvervs- og vækstministeren. Så er det ministeren for ligestilling og kirke. Værsgo.

Kl. 16:06

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Tak, formand. Lad mig indledningsvis starte med at takke for ordførernes bemærkninger til de to lovforslag om den danske model for flere kvinder i ledelse. Som fru Mai Henriksen sagde, er det rigtigt, at det virkelig får følelserne frem. Nu har det taget 3 timer, og sådan går det jo altid, når vi taler om ligestilling; det får nemlig netop følelserne frem.

Jeg mener, at vi med lovforslagene tager et vigtigt skridt i retning af en kønsmæssig ligestilling i ledelsen af de største danske virksomheder og de offentlige virksomheder og institutioner. Som det fremgår af erhvervs- og vækstministerens tale, er lovforslagenes hovedformål at implementere regeringens såkaldte danske model for flere kvinder i ledelse i de danske bestyrelser og ledelsesorganer.

Lad mig vende mig kort mod det konkrete indhold i lovforslagene. Det ene handler om ændringer i bl.a. selskabsloven og årsregnskabsloven, hvilket erhvervs- og vækstministeren allerede har været inde på. Det andet lovforslag handler om de statslige virksomheder og institutioner, og dette reguleres i ligestillingsloven. Reglerne er de samme: De statslige virksomheder og institutioner pålægges ligesom de private virksomheder at opstille måltal for det underrepræsenterede køn i bestyrelserne og udarbejde politikker for flere kvinder på ledelsesniveau generelt. De statslige virksomheder og institutioner skal som de private redegøre for status for opfyldelsen af de opstillede måltal for deres politik. Til forskel fra de private områder fremgår måltallene for de statslige virksomheder og institutioner allerede i dag af reglerne om krav til kønsfordelingen i de statslige virksomheder og institutioner i ligestillingsloven. Det betyder, at de statslige virksomheder og institutioner skal stræbe efter henholdsvis en tredjedel eller en 40/60-fordeling i bestyrelserne.

Forpligtelsen til at have en bestemt kønsfordeling i de statslige virksomheders og institutioners bestyrelser er altså som sådan ikke ny i forhold til de nuværende regler i ligestillingsloven. Det nye er, at de statslige virksomheder og institutioner nu forpligtes til helt konkret at opstille måltal for og arbejde aktivt med at få flere kvinder i ledelse og bestyrelser.

I mit lovforslag ophæver vi desuden revisionsbestemmelsen vedrørende reglerne om den kønsmæssige sammensætning i offentlige råd, nævn og udvalg. Erfaringerne viser, at ligestillingslovens skærpede regler om kønssammensætningen af offentlige udvalg m.v. i praksis har virket efter hensigten uden at skabe problemer.

Endelig bringes dansk ret i overensstemmelse med ny EU-praksis, sådan at man ikke længere må forskelsbehandle kvinder og mænd i forbindelse med forsikringspræmier.

Som afslutning vil jeg gerne sige, at jeg håber, at vi med den danske model kan være med til at vise også EU, at vi uden kvoter kan tage et vigtigt skridt i retning af kønsmæssig ligestilling i ledelsen af de største danske virksomheder. Og så ser jeg ud over det frem til en videre behandling af lovforslaget og håber, at der bliver en god og konstruktiv debat, sådan som der har været hidtil.

Formanden:

Der er en enkelt kort bemærkning fra fru Louise Schack Elholm. Kl. 16:09

Louise Schack Elholm (V):

Den her udvikling, der har været, er jo meget spændende, og jeg er rigtig glad for, at regeringen gik væk fra tanken om kvoter. Men hvorfor er det, at kønnet er så vigtigt for sammensætningen af en bestyrelse? Er der en speciel årsag til, at køn gør noget særligt for en bestyrelse? Man kunne jo lige så vel tale om ligestilling i forhold til religion og etnicitet og alt muligt, men hvorfor er det køn, man går så meget op i der skal være måltal for i bestyrelser, og hvor går grænsen, altså hvor langt vil man gå for at lave fuldkommen ligestilling? Skal vi bestemme fuldstændig, hvordan det skal se ud?

Kl. 16:10

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:10

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Nu har der været talt meget om påskeæg heroppefra, og det, som ordføreren snakker om, er et helt kinderæg, for det er tre ting på en gang eller i hvert fald tre spørgsmål på en gang, men jeg skal prøve at svare på dem. Med hensyn til at inddrage religiøsitet og andre ting vil jeg lige gøre opmærksom på – det kan godt være, det kommer som en overraskelse en gang imellem – at kvinder altså ikke er en minoritet i det her land. Kvinder udgør halvdelen af den danske befolkning, og derfor er det naturligt at indtænke kvinder.

Med hensyn til hvor grænsen går, er det jo sådan, at vi netop har sagt, at det her er fleksibelt. Det er jo fleksibelt på den måde, at virksomhederne, fordi vi har stor respekt for ledelsesretten, selv er med til at sætte et måltal. Det har vi stor respekt for. Nu har jeg hørt, alle sætter det på 0 osv., men jeg synes, det i den grad er at undervurdere virksomhederne, for jeg tror ikke på, at man vil gøre det, det er ikke den vej, udviklingen går. Vi giver dem bare en mulighed for at få et kærligt skub, om man vil, i den rigtige retning.

Med hensyn til hvorfor vi gør det og så fremdeles, er jeg meget enig med fru Johanne Schmidt-Nielsen, som siger, at det her også handler om at fjerne barrierer, så alle i det her samfund kan komme til der, hvor vi har magtpositionerne, dvs. også i det øverste ledelsesorgan.

Kl. 16:11

Formanden:

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 16:11

Louise Schack Elholm (V):

Når man vælger at sige, at der skal sættes måltal for køn, så siger man også, at man ikke skal sætte måltal for alt muligt andet. Man laver en lovgivning, der decideret pålægger virksomheder noget ekstra bureaukrati, for de skal lave nogle måltal for det; det betyder ikke, at de skal have en vis andel af mænd og kvinder, men at de skal lave måltal for det. Ministeren siger jo selv, at kvinder tæller cirka halvdelen af befolkningen, og det er fuldstændig rigtigt – er kvinder så ikke stærke nok til selv at komme frem? Har vi ikke selv kompetencerne til at kunne klare os? Skal vi virkelig hjælpes gennem lovgivning, ved at virksomhederne skal pålægges at lave måltal? Hvor går grænsen for, hvor langt man vil gå med lovgivningen?

Kl. 16:12

Formanden:

Ministeren.

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Man kan vende det om og sige, at vi jo et eller andet sted i fin fordragelighed, vil jeg næsten sige, gennem det sidste år har fundet grænsen ved kvoter. Vi har jo været rundt i de andre EU-lande og kigget på, hvad de gør, og udvalget har været en tur til Norge og set på, hvad man gør der, og der har man fundet ud af – det har regeringen i hvert fald, og jeg ved, vi er enige – at grænsen er ved kvoter. Men ikke desto mindre mener vi jo, at det ad frivillighedens vej går for langsomt, der sker ikke den progression, som vi egentlig ønsker, og derfor synes jeg, at vi med det her – nogle har kaldt det et påskeæg, jeg kalder det et columbusæg – har fundet en rigtig, rigtig fin løsning på et vanskeligt problem. Jeg er sikker på, at det her vil være med til at rykke – det er jeg ikke et sekund i tvivl om det vil.

K1 16·13

Formanden:

Jeg har noteret en sidste kort bemærkning fra fru Fatma Øktem.

Kl. 16:13

Fatma Øktem (V):

Tak. Jeg synes, at det langtfra er et kinderæg, for med kinderæg kan man spise chokoladen, og så er der en gave indeni, og der er overraskelser. Jeg synes ikke, at der er noget kinderægagtigt over de her lovforslag. Jeg synes, at det er et snydeæg, hvis man endelig skal tale om det, nu, hvor der har været påskeæg osv. på banen.

Jeg kunne godt tænke mig at stille ministeren et spørgsmål vedrørende L 2, hvor man skal redegøre for, hvad man gør på området. Har man ikke allerede i den nuværende lovgivning mulighed for at arbejde med det her? Står der ikke allerede, at man bør bestræbe sig på ligelig kønsfordeling? Så hvorfor det her, hvor man skal referere tilbage til ressortministeren? Og hvad er konsekvensen, hvis man ikke kan leve op til det?

Kl. 16:14

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:14

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Det, ordføreren siger, er der jo allerede. Det er jo ikke det, der er det nye. Det er også det, jeg siger i min tale. Det nye er jo, at man skal opstille et måltal. Er der over 50 ansatte, skal man selvfølgelig også lave en politik for kvinder i det øverste ledelsesorgan. Men det undrer mig, at ordføreren kan være overrasket over det her, også set i lyset af det, ordføreren egentlig har sagt i løbet af dagen, i løbet af de sidste 3 timer.

Der var først en overraskelse, da en af ordførererne sagde, at Venstre har taget en del standpunkter – stort set alle dem, man kunne – til det her forslag. Fru Lykke Friis var jo ude at sige, at det her næsten er en videreførelse af den tidligere regerings tanker. Og så hører vi, at, nej, man har ikke set noget som helst. Men virkeligheden er jo, vil jeg sige til ordføreren, at den tidligere minister, hr. Ole Sohn, og jeg jo netop fremlagde det her den 3. maj. Forslaget kom jo netop i høring inden sommerferien, og alligevel kan man ikke finde ud af, hvilket ben man skal stå på.

Kl. 16:15

Formanden:

Fru Fatma Øktem.

Kl. 16:15 Forhandling

Fatma Øktem (V):

Vi ved udmærket, hvilket ben vi står på. Det har vi vidst, som jeg har sagt gentagne gange i dag, før valget, under valget, og det ved vi i dag et år efter valget. Så man kan stille det spørgsmål til regeringspartierne, om de ved, hvad de har stået for, og hvad de står for.

Jeg stiller mit sidste spørgsmål til ministeren, og det er: Er det her ikke en kompensation for det løftebrud? Er det ikke en kompensation for, at statsministeren, den daværende oppositionsleder, var ude at tale om 40 pct. kvinder i ledelsen af børsnoterede virksomheder? Er det her ikke bare en kompensation, fordi man ikke lever op til det, for der kan jo i princippet stå 0 i måltallene, som jeg også har sagt i forbindelse med et spørgsmål tidligere?

Kl. 16:16

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:16

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Fru Fatma Øktem har gentagne gange talt om det famøse nul og har også henvist til den tidligere erhvervsminister, hr. Ole Sohn, men man skal jo være lidt omhyggelig, når man citerer andre mennesker. Det er fuldstændig rigtigt, at da hr. Ole Sohn blev spurgt om det her, sagde han: Jo, man kunne i princippet godt sætte et 0. Men så vidt jeg husker, fortsatte han, for der var ikke et punktum dér, der var et komma. Det kan godt være, at det ikke var et grammatisk korrekt komma, men der var et komma. Og det, han sagde, var: Men han kunne ikke forestille sig, at der var nog, der ville gøre det.

Sådan har jeg det også. Jeg kunne ikke forestille mig, at der er nogle, der bare vil sætte et 0. Jeg kunne ikke forestille mig, at man på den måde skulle undervurdere de danske virksomheder, for de vil gerne have kvinder. Det, vi gør, er at hjælpe dem. Vi fjerner de barrierer, der kan være. Og igen: Jeg er helt sikker på, at det her vil skabe progression. Jeg synes netop, at det her er, som jeg har sagt tidligere, et columbusæg.

Kl. 16:18

Formanden:

Så siger jeg tak til ministeren for ligestilling og kirke.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og man må vel også gå ud fra, at de forskellige positioner er vel belyste, så forhandlingen er afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Ligestillingsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om folkekirkens økonomi. (Ændret procedure ved besættelse af provstestillinger, høringsret til provstiudvalget ved besættelse af stillinger som provst, udvidelse af provstiudvalgets sammensætning og ændring af provstiudvalgets valg- og funktionsperiode).

Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen). (Fremsættelse 10.10.2012).

Kl. 16:18

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Flemming Damgaard Larsen som ordfører for Venstre.

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Dette lovforslag fra regeringen har til formål at sikre, at ledige provstestillinger bliver besat med den bedst kvalificerede ansøger, så der ikke fremover skal tages andre hensyn, f.eks. geografiske. Endvidere vil det også fremover være sådan, at provstestillingen er knyttet til en bestemt præstestilling i provstiet. Det var den daværende Venstrekirkeminister Birthe Rønn Hornbech, der i 2010 nedsatte det udvalg, som har udarbejdet betænkning 1527, som dette forslag med anbefalinger fra arbejdsgruppen stammer fra.

Venstre kan støtte lovforslaget. Det er netop et gode, hvad høringssvarene også indikerer, at det er den bedst kvalificerede ansøger, der får stillingen. Sådan er det i alle andre ansættelsessituationer, og hvorfor skulle det så ikke også være gældende for provster?

Lovforslaget indebærer også en styrkelse af menighedsrådenes indflydelse via provstiudvalgene på ansættelsen af provster. Det hilser Venstre også meget velkommen. Det skal så balanceres med, at biskoppen, der jo har provsterne som sine nærmeste medarbejdere bl.a. ved de gejstlige tilsyn, også får styrket sin indflydelse på provsteansættelser.

Venstre kan som sagt støtte lovforslaget, og da den konservative ordfører ikke kunne være til stede her i dag, skal jeg hilse fra den konservative ordfører og sige, at Det Konservative Folkeparti også støtter lovforslaget.

Kl. 16:20

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det fru Karen J. Klint som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 16:20

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Ikke overraskende kan jeg så indlede med at sige, at Socialdemokraterne også støtter lovforslaget, men jeg vil ligesom Venstres ordfører også knytte et par ord til det.

Det er jo korrekt, at der inden for det kirkelige område har været rigtig mange undersøgelser, rigtig mange betænkninger, og lovforslaget i dag har jo også baggrund i det, vi kunne kalde den orange betænkning, som har været til høring. Vi skal selvfølgelig ikke i den her omgang have hele betænkningen til en lovmæssig drøftelse, for regeringen har jo levet op til sit regeringsgrundlag og nedsat et udvalg, der netop skal se på folkekirkens styringsstruktur, og nogle af de ting, der har været drøftet og også er beskrevet i provstibetænkningen her, hører naturligt til i en mere overordnet drøftelse af folkekirkens struktur.

Så det, jeg vil dvæle ved, er især de to forslag, der handler om provstiudvalgets sammensætning, hvor det er helt fint at få det udvidet med flere personer, også sådan at præsterne føler sig velkomne i udvalget på en bedre og mere styrket måde end i dag. Så synes jeg egentlig, at det er meget godt set, at vi har behov for at ændre tidspunktet for, hvornår man lokalt vælger til provstiudvalget, sådan at det ikke kommer lige efter menighedsrådsvalget, men kommer lidt senere, sådan at man er kommet godt i gang med arbejdet og dermed også bedre kan tage stilling til, om man vil kandidere til provstiudvalget.

I forhold til det med annoncering af provstestillinger og rekruttering af provster er der jo nogle, der synes, at det er meget bureaukratisk, at der ligesom er tre modeller. Men altså, vi har utrolig mange kirker, vi har utrolig mange sogne, og vi har omkring 100 provstier, og de ligner ikke hinanden, og derfor er det også meget godt, at der tages højde for den forskellighed, der er, også i den måde, man så skal rekruttere kommende provster på.

Så det er en anbefaling fra Socialdemokraterne til at støtte op om lovforslaget.

Kl. 16:22

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Christian Langballe som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 16:22

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Vi kan jo også tilslutte os intentionen og ønsket, der ligger bag lovforslaget, nemlig at vi i folkekirken får så gode og kvalificerede provster som muligt, ved at ansøgerfeltet udvides til hele landet. Der er nogle praktiske problemer med det, som jeg håber vi kan få op, når det kommer i udvalg, så jeg har egentlig ikke mere at sige til det. Vi har heller ikke noget imod en udvidelse af antallet i provstiudvalget, eller at der er en præst, der er repræsenteret, eller at funktionsperioden ændres.

Jeg vil så godt sige, at jeg først og fremmest glæder mig over, hvad der ikke er medkommet som følgelovforslag, men som har været foreslået i forbindelse med den betænkning, som lovforslaget bygger på, nemlig 1527. Det er blevet foreslået, at provstiudvalget skal kunne lukke de enkelte sognekirker. Det er ikke blevet til lovforslag. Det bliver det forhåbentlig aldrig, for det ville være et frontalangreb på sognet som det afgørende omdrejningspunkt i folkekirken. Det er selvfølgelig ude i det enkelte sogn og udelukkende der, at menighedsrådet træffer afgørelse om en kirkelukning.

Det er også blevet foreslået, at provstierne og provstiudvalgene skal være indpiskere og igangsættere og arbejdsgivere i forhold til de enkelte sogne. Nej, siger vi. Lad nu de enkelte sogne klare det selv, og respektér den forskel, der er på sognene. Lad samarbejdet og initiativet mellem sognene komme nedefra, frivilligt, i stedet for som et diktat fra et provstiudvalg.

Det er den slags forslag, som vi håber aldrig bliver til noget, for de dræber ånden i folkekirken. Det er et brud på den ånd og den protestantiske frihedstradition, som folkekirken er grundlagt på, fordi folkekirken nemlig i høj grad hviler på den lutherske tanke om det almindelige præstedømme, altså en tanke om, at enhver, der er krøbet ud af dåben, kan kalde sig præst og biskop og pave. Der er altså ikke dette magthierarki i folkekirken, som man nu synes at lægge op til.

Omdrejningspunktet har været sognene, hvor menighedsrådene har haft ansvaret for den lokale sognekirke, mens præsterne har haft til opgave at forkynde evangeliet m.m. Biskop og provst har været sat til at tilse, at præsterne forkyndte evangeliet og varetog deres embede og holdt øje med, at menighedsrådene holdt sig inden for lovens ramme.

Man har kaldt folkekirken for et velordnet anarki, og tak for det. For det betyder nemlig, at hvert enkelt sogn har haft friheden til og muligheden for at indrette sig, som man ville, alt efter holdning og kirkelig observans. Det er sket ud fra den selvfølgelige og afgørende forudsætning, at grunden til, at der overhovedet er en kirke og et sogn, er evangeliet.

Der har i de sidste år været en tendens til, at provsteforeningen og provsterne har pustet sig op og tiltaget sig mere og mere magt. Sådan er det bare blevet inden for de sidste år, uden at det er blevet sagt højt eller har været genstand for en diskussion om, hvorvidt det så også var rimeligt eller hensigtsmæssigt. Vi mener, det er på tide, at det slås fast med syvtommersøm, at vi har en evangelisk-luthersk kirke, der bygger på det almindelige præstedømme, og hvor sognet er udgangspunktet og krumtappen i vores folkekirkeordning.

Der er ingen tvivl om, at vi i Dansk Folkeparti vil gøre, hvad vi kan, for at værne om den folkelige folkekirkeordning, og det vil sige, at vi værner om sognenes selvstændighed og frihed. Tak.

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Hr. Hans Vestager som radikal ordfører.

Kl. 16:26

(Ordfører)

Hans Vestager (RV):

Der blev her i foråret afholdt en kirkelig høring som oplæg til nedsættelsen af en styringskommission, og der blev folkekirkens administration gennemgået, og så vidt jeg kan vurdere, er der lovgivning og administration for alt det, som der skal være.

Grunden til, at det virker så godt, er, at man har en frihed, sådan at kirkeministeren eller ministeriet kan tage initiativer, biskopperne kan sige noget, ja, af og til må man endda også have et menighedsråd til at sørge for, at alting bliver bragt i orden. Det har altså været frihedslovgivning, som har været kendetegnende for folkekirken, og det siges i det kommissorium, der er sat for styringskommissionen, at det fortsat er det lokale sogn og menighedsrådet, som er afgørende.

Det foreliggende lovforslag fortsætter denne tendens, idet en vedtagelse af forslaget, som Det Radikale Venstre støtter, i første række vil give biskopperne bedre mulighed for at fortsætte med at opretholde, at provstestillinger indehaves af personer, som på den ene eller den anden måde falder i biskoppens smag. Man kan jo ikke være sikker på, at det er de bedst kvalificerede, men det drejer sig om samarbejde, om at få det bedst mulige ud af det. Det er hovedsynspunktet i det, som man hidtil har haft, at biskoppen vælger, hvem man vil have som provst.

Det, der så ligger i forslaget, er, at man ændrer tidspunktet for provstiudvalget, og det er udmærket, fordi provstiudvalget har fået større betydning. Derfor er det rimeligt, at man har en diskussion menighedsrådene imellem om, hvem der skal i provstiudvalget. Det en god ting, at der også kommer en præst i provstiudvalget, fordi det jo binder præster – eller i hvert fald mindst en præst – til at beskæftige sig med det jordnære, takster på kirkegårde, bygningsvedligeholdelse, for der er jo ellers en risiko for, at præster kan blive åndelige personligheder, og det bliver fjernet ved, at der i hvert fald er en af dem, der kommer derhen.

Når det er så vigtigt, at biskoppen får indflydelse på provstevalget, hænger det jo sammen med, at provsten er biskoppens nærmeste repræsentant, og har provsten ikke anden autoritet, har vedkommende da i hvert fald autoritet som følge af, at vedkommende har biskoppens opbakning. Det er derfor, at der nu skal skabes mulighed for, at en biskop kan få en provst udefra, fordi man kan jo ikke regne med, at en biskop kan finde en, der passer sig, blandt de præster, der er i forvejen. Der kunne jo også ske det, at der ikke var nogen af præsterne, der ønskede at samarbejde med biskoppen eller have dette ekstra arbejde som provst, selv om det er bedre lønnet.

I bemærkningerne til lovforslaget er der noget skønmaleri af en biskop som en person, der har visioner, som provsten så kan være behjælpelig med at få virkeliggjort. Når jeg er kritisk over for bemærkningen om biskoppens visioner, hænger det sammen med, at ordet vision handler om, at man har guddommelige åbenbaringer, som man selv anser for indiskutable, hvilket andre så også skal. Ifølge 2. udgave af Salmonsens Leksikon fra 1928 står der, og jeg vil tillade mig at citere:

»Vision, Syn, Synsbillede af hallucinatorisk eller pseudohallucinatorisk Karakter, der af den paagældende opfattes som hidført ved overnaturlige Aarsager.«

Hvis jeg må fortsætte, så hedder det under overskriften visionslitteratur i samme udgave af Salmonsens Leksikon, at visioner er en del af oldindisk religiøsitet. Det findes også i jødedommen i Enock's Syn og i den tidlige kristendom i Petrus-Apokalypsen. Der var i mid-

delalderen i det kristne Vesteuropa meget visdomsliteratur, for som det siges i Salmonsen, og nu citerer jeg direkte:

»Visioner er virkelige Personers Sjæleoplevelser, medens de laa i Dvaletilstand, ofte en Sjæls Vandring gennem den hinsidige Verden — ofte mest dens Straffesteder — skrevne til Opbyggelse og Advarsel «

Når det ikke er ordet vision, sådan som det står i bemærkningerne til lovforslaget – og grunden til, at jeg siger det, er, at bemærkninger vist af og til opfattes som lige så afgørende som selve lovforslaget – der skal bruges, så handler det vel nok om, at det afgørende for en biskop er, at man findes tro, og at man som biskop opøver sin evne til at vise tillid til og forståelse for den person, som man ansætter som provst, og ligeledes for de præster og menighedsrådsmedlemmer, som er ens nærmeste medarbejdere. Frem for at tale om visioner vil det være rimeligere, at man finder en formulering om, at man som biskop også under tidens forhold skal fortsætte den studievirksomhed i den hellige skrift m.v., som biskoppen i sin tid lovede, da præsteløftet blev aflagt.

Men som sagt er der opbakning til forslaget. Forslaget fortsætter traditionen. Heldigvis er der ikke i lovteksten noget, som kan anses for visionært. Nye ideer og nye initiativer vil komme, når der er frihed for alle. Tillid, åbenhed og diskussioner om, hvad der skal ske dér, hvor man har ansvar, er altings udgangspunkt. Det er jo sådan, at man i en årrække har fået remtræk til virkeligheden, og sådan ønsker jeg fortsat, at det må være for den danske folkekirke.

Kl. 16:32

Formanden:

Der var vist alligevel ikke nogen korte bemærkninger, så vi siger tak til den radikale ordfører. Så er det fru Pernille Vigsø Bagge som SF's ordfører.

Kl. 16:32

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Siden menighedsrådslovens vedtagelse i 1903 har det her Folketing arbejdet med at demokratisere Folkekirken, og dette forslag kan også ses i det lys. Selv om et udvalg i øjeblikket er i færd med at se på den kirkelige organisering og struktur, er det en god idé i umiddelbar sammenhæng med et kommende menighedsrådsvalg at ændre proceduren for ansættelse af provster, udvide provstiudvalgets sammensætning og ændre provstiudvalgets valg- og funktionsperiode. Jo mindre stift og fastlåst, jo bedre; jo mere demokratisk og folkeligt, jo bedre. SF støtter forslaget.

Kl. 16:33

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Hr. Leif Mikkelsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:33

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Jeg skal meddele, at jeg holder denne tale på vegne af vores ordfører, fru Mette Bock, og jeg kan derfor gøre det kort.

Lovforslag nr. L 29 skal sikre, at kvalificerede ansøgere til ledige provstestillinger ikke længere udelukkes fra at søge, alene af den grund at de ikke bor i det pågældende provsti.

Baggrunden er, at det i visse dele af landet har været tiltagende vanskeligt at opretholde et acceptabelt antal ansøgere til provstestillinger. Med dette lovforslag udvides den potentielle ansøgerkreds til alle, der opfylder de almindelige ansættelsesbetingelser. Derfor betragter Liberal Alliance lovforslag nr. L 29 som en lempelse af de restriktioner, staten hidtil har lagt i forbindelse med ansættelse af prov-

ster. Det betragter vi som et skridt i den rigtige retning, og vi kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 16:34

Formanden:

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det ministeren.

Kl. 16:34

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Tak for det. Jeg skal gøre det lige så kort. Det er fuldstændig rigtigt, at det her er en udvidelse af rekrutteringsgrundlaget i forbindelse med besættelse af ledige provstestillinger, så ledige provstestillinger fremover bliver besat med den absolut bedst kvalificerede ansøger. Fremover kan andre end de præster, som allerede er ansat i provstiet, søge en ledig provstestilling.

Som vi også har hørt, opstilles der tre forskellige modeller for ansættelse af en ny provst afhængig af antallet af præstestillinger i det pastorat, hvortil provstestillingen knyttes.

Som noget nyt får provstiudvalgene også indflydelse på besættelsen af en ledig provstestilling og udvidelsen af sammensætningen af provstiudvalget, således at provstiudvalget fremover får 4-8 lægmedlemmer mod tidligere 4-6.

Sidst, men ikke mindst, sker der en ændring af tidspunktet for provstivalget fra marts til oktober måned, således at funktionsperioden fremover kan begynde den 1. november og ikke som hidtil den 1. april.

Kl. 16:35

Formanden:

Hr. Christian Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 16:35

Christian Langballe (DF):

Jeg har egentlig sådan et følgespørgsmål, som jeg også var inde på i min ordførertale.

Det her lovforslag bygger jo på betænkning nr. 1527 om provsteembedet og dets funktion.

Mit spørgsmål er egentlig: Det har jo været fremme og også anbefalet som en mulig løsning, at det skal være muligt for provstiudvalgene at lukke sognekirker, og der vil jeg gerne høre, om vi kan forvente, at der kommer et lovforslag i den retning som følge af den her betænkning.

Kl. 16:36

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:36

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Nu blev der jo også talt om – det gjorde den radikale ordfører – at vi har nedsat et udvalg, som skal se på folkekirkens styrelse, og i forbindelse med det arbejde vil man netop kigge på det, som ordføreren omtaler. Så mellem nu og udvalgsarbejdet vil der ikke ske noget med hensyn til det.

Kl. 16:37

Formanden:

Hr. Christian Langballe.

Kl. 16:37

Christian Langballe (DF):

Tak. Jeg vil bare gerne så slå fast – i hvert fald for vores partis vedkommende, og jeg håber, at ministeren har forståelse for vores bekymring for de enkelte sogne – at vi jo faktisk synes, at det er en magt og myndighed, som provstiudvalget ikke så at sige har i sig selv, som de lige pludselig får. Jeg er også meget bekymret for det forhold, at der så at sige skal sidde et provstiudvalg, der skal være indpisker og igangsætter i forhold til nogle sogne, for man kan sige, at repræsentationen i provstiudvalget fra de sogne kan være meget lille, og de kan så kan sidde og blive tyranniseret af et provstiudvalg.

Jeg vil gerne lige spørge, om det ikke er afgørende vigtigt for folkekirken, at sognenes frihed bevares.

Kl. 16:37

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:37

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Jo, men det var jo også noget af det, der var omdrejningspunkt i kommissoriet.

Vi er uenige, tror jeg, om, hvordan den kompetence skal leves ud med hensyn til kirkelukninger. Men vi er enige om, at det er en meget, meget vanskelig sag. Og fordi det er så vanskeligt, har vi netop sat det ind i den ramme, som udvalget arbejder med.

Hvad der så efterfølgende sker, hvad udvalgets anbefalinger bliver, ved jeg ikke. Det kan vi kun gisne om. Men Dansk Folkeparti er jo netop repræsenteret i udvalget, og der kan man sige, at det var rigtig, rigtig godt, at man valgte at tilslutte sig udvalget og kommissoriet.

Kl. 16:38

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er derfor sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kirkeudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 13:

Forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler. (Gennemførelse af ændringsdirektiv om supplerende antagelser til brug ved beregningen af de årlige omkostninger i procent m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 03.10.2012).

Kl. 16:38

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Preben Bang Henriksen som ordfører for Venstre.

Kl. 16:39

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

I forbindelse med kreditaftaler skal der oplyses om de årlige omkostninger i procent. Det er ikke altid, det er helt nemt at gøre, når man ikke kender det konkrete låneforløb. Derfor er man nødsaget til at indlægge nogle forudsætninger.

Forslaget vedrører tre af disse forudsætninger, nemlig de tidsbegrænsede aftaler, det første tidspunkt for benyttelse af kreditten og tilbagebetalingstidspunktet. Det er altså det, som man nu indlægger ændrede forudsætninger for.

Venstre har overhovedet ingen bemærkninger hertil og kan tilslutte sig forslaget.

Kl. 16:39

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Ole Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 16:39

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, formand. Da vores ordfører på det her lovforslag, nemlig fru Mette Reissmann, ikke har mulighed for at være til stede lige nu, har jeg lovet på hendes vegne at sige følgende:

Nærværende lovforslag omhandler en ændring af kreditaftaleloven, der følger af ændringer i forbrugerkreditdirektivet. Med forslaget bliver det på en række punkter præciseret, hvordan finansielle virksomheder i forbindelse med långivning skal beregne ÅOP, altså hvad de samlede årlige omkostninger i procent ved et givent lån er.

Med denne præcisering sikres en ensartethed i ÅOP-beregningerne. Det er til gavn for forbrugerne, der kan være sikre på, at de oplysninger, de får om de årlige omkostninger i procent, er retvisende og kan sammenlignes på tværs af lånetyper og finansielle virksomheder.

For forbrugerne er det selvfølgelig altafgørende, at der er gennemsigtighed i prisen på de her forskellige finansielle produkter, dels for at skabe den helt nødvendige konkurrence imellem de finansielle virksomheder til gavn for forbrugerne, dels for at sikre, at tilkøbet af et finansielt produkt foregår på et oplyst grundlag.

Desværre må man sige, at der mildest talt er plads til forbedringer på det finansielle område. Så sent som i sidste måned offentliggjorde Finanstilsynet en undersøgelse af prisoplysninger på pengeinstitutters hjemmeside. Den viste fejl eller mangler hos 31 ud af 32 pengeinstitutter, hvad angik oplysninger om rentesatser eller ÅOP. Undersøgelsen viste med al tydelighed, at der er brug for at stramme op, så kunderne kan få de oplysninger, de har krav på.

Heldigvis er regeringen jo godt i gang. Under Erhvervs- og Vækstministeriet har regeringen således lanceret et forbrugerpolitisk eftersyn med 23 konkrete initiativer, hvoraf flere retter sig mod det finansielle område. Her lægger vi bl.a. op til forbedringer af reglerne om prisoplysninger i pengeinstitutter, ligesom vi vil se på mulighederne for at sikre bedre finansiel rådgivning og skærpe muligheden for at søge erstatning i de tilfælde, hvor mangelfuld rådgivning medfører tab for kunden.

Vi vil også se på, hvordan man sikrer bedre information til forbrugerne om gebyrer og betingelser ved pensions- og forsikringsaftaler samt på en tydelig risikoklassificering af boliglån.

I en tid, hvor finansielle produkter bliver stadig mere komplekse, og hvor finanssektoren samtidig mangler den fornødne robusthed i rådgivningen og prisoplysningen, er det vigtigt, at vi fra politisk side er med til at sikre forbrugerne den nødvendige gennemsigtighed.

Med det lovforslag, vi her behandler, tager vi et skridt i den rigtige retning, og Socialdemokraterne kan selvfølgelig støtte forslaget.

Kl. 16:4

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Fru Pia Adelsteen som ordfører for Dansk Folkeparti.

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg tror, jeg vil gøre det meget kort og sige, at Dansk Folkeparti støtter forslaget. Vi synes, det er rigtigt, at lån bliver beregnet på samme måde og ud fra de samme forudsætninger, når man får oplyst de årlige omkostninger i procent. Så vi støtter forslaget.

Kl. 16:42

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Jeppe Mikkelsen som radikal ordfører.

Kl. 16:42

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak. Dette forslag er et meget teknisk lovforslag, så jeg vil som fru Pia Adelsteen også være kortfattet.

For den enkelte forbruger giver det jo god mening. Det drejer sig nemlig om, at man også fremover på EU-basis skal kunne sammenligne de årlige omkostninger i procent, også kendt som ÅOP. Det er glimrende, at vi i dag stiller krav til ÅOP, da det gør lånemarkedet noget mere gennemskueligt, især når det kommer til forskellen mellem kviklån og mere traditionelle lånetyper.

Vi skal fortsætte med at have gennemsigtighed på dette punkt. Derfor bliver vi naturligvis også nødt til af og til at justere en smule på den måde, som ÅOP udregnes på, så metoden forbliver aktuel. Her har EU vurderet, at der bør ændres i nogle enkelte antagelser. Efter at have læst det nøje igennem synes vi fra radikal side, at det er en god idé. Derfor kan vi bakke dette lovforslag op.

Kl. 16:43

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

Kl. 16:43

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Fra SF's side skal vi heller ikke forlænge debatten unødigt. Jeg vil bare sige, at vi også støtter det her lovforslag. Det er rigtig godt, når der sker tiltag, som kan styrke forbrugerens retsstilling, og det kan vi jo kun bakke op om.

Kl. 16:43

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Stine Brix som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:43

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Jeg vikarierer for vores retsordfører, fru Pernille Skipper, i forbindelse med det her punkt.

Som de tidligere ordførere har anført, indebærer det her forslag, at man ændrer den tekniske måde, hvorpå de såkaldte årlige omkostninger i procent, ÅOP, beregnes. Det kan vi fra Enhedslistens side ikke se noget problematisk i.

Jeg skal dog bemærke, at vi har læst Forbrugerrådets høringssvar. Rådet mener, at de foreslåede ændringer af lovens § 29, stk. 2, nr. 1 og 2, og § 34, stk. 1, nr. 2, vil betyde, at kreditgiver får en større adgang til at gøre misligholdelsesbeføjelser og ejendomsforhold gældende over for forbrugeren.

Vi bemærkede, at Justitsministeriet ikke mener, at der er tale om en ændring af praksis, men om blot en præcisering, og det vil vi selvfølgelig undersøge i forbindelse med udvalgsbehandlingen, så vi

Kl. 16:42

er sikre på, at lovforslaget ikke giver en unødig fordel for kreditgiver

Enhedslisten vil desuden også minde om, at Forbrugerrådet i forbindelse med lovens vedtagelse i år 2010 kom med en række anbefalinger, som kan sikre forbrugerne yderligere. Det gælder bl.a. et loft over ÅOP, som i praksis vil betyde, at man ikke kan give helt urimelige lånevilkår til forbryderne – ikke forbryderne, forbrugerne. Vi kan vel ikke sige, at det er det samme.

Det er særlig relevant i en tid, hvor vi ser mange kviklån og smslån og andre hurtige lånemuligheder, og hvor flere og flere almindelige mennesker havner i store gældsproblemer, som de forståeligt nogle gange forsøger at løse på en meget kort bane med dumme lån.

De meget høje ÅOP, som vi har set, har den konsekvens, at låntager bliver fanget i en negativ gældsspiral, hvor det kan blive vanskeligere og vanskeligere at betale de løbende afdrag. Et sådant loft blev jo bl.a. foreslået tidligere i et beslutningsforslag fremsat af justitsministerens eget parti i 2008. Derfor vil vi gerne sige, at vi gerne vil støtte et sådant forslag, hvis regeringen skulle få lyst til at interessere sig for den del. Men vi kan støtte forslaget, som det ligger.

Kl. 16:46

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance som ordfører.

Kl. 16:46

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Det er åbenbart afløsernes dag i dag. Jeg er her for hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Det forslag, vi behandler nu, kommer som bekendt i forlængelse af en ny EU-regulering, som vi også tidligere har haft til behandling her i Folketinget. Vi ved derfor, at der allerede er sket en udbygning af de regler, der skal sikre, at forbrugeren kan sammenligne forskellige kredittilbud. Det drejer sig især om kravene til angivelse af de årlige omkostninger i procent, de såkaldte ÅOP, der er et centralt instrument til sammenligning af forskellige kredittilbud.

Formålet med det lovforslag er at følge op på reglerne med nye, supplerende antagelser til brug for beregningen af ÅOP, herunder navnlig med hensyn til tidsubegrænsede kreditaftaler.

Vi ved, at forventningen er, at forslaget vil have visse begrænsede økonomiske konsekvenser for erhvervslivet som følge af de nye, supplerende antagelser til brug ved beregningen af ÅOP. De ændringer, der foretages, forventes dog at have positive konsekvenser for konkurrencen på markedet, og bl.a. derfor kan Liberal Alliance naturligvis støtte forslaget.

Kl. 16:47

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 16:47

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Også Det Konservative Folkeparti kan støtte lovforslaget her. Kort sagt går det ud på, at det bliver nemmere at sammenligne forskellige lånetilbud på tværs af landegrænser, da de måder, man beregner de såkaldte ÅOP på, bliver ens. Det kan de færreste jo have noget imod. Vi har i hvert fald ikke noget imod det. Det er meget hensigtsmæssigt, at man ved låntagning kan sammenligne lånetilbud på samme præmisser. Så vi støtter lovforslaget.

Kl. 16:47

Formanden:

Tak til ordføreren. Justitsministeren.

Kl. 16:47

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er jo dejligt både med fuldkommen enighed og højt tempo, så jeg vil bare takke for den meget positive modtagelse, der har været af lovforslaget. Som det jo allerede har været fremme, har det til formål at gennemføre Kommissionens nye direktiv om det, som også har været fremme, altså supplerende antagelser til brug ved beregning af de årlige omkostninger i procent.

Der er jo ingen tvivl om, at der er tale om et teknisk set meget kompliceret forslag, og derfor, hvis der er spørgsmål som det ene eller måske de to, der blev rejst fra Enhedslistens side, er det selvfølgelig nogle, vi gerne vil bore ud i det videre udvalgsarbejde med forslaget. Jeg tror, jeg vil holde mig til det.

Ellers skal jeg gøre opmærksom på, at hvis der er spørgsmål til Forbrugerrådets indsigelse, er der også redegjort for det på side 8 i den kommenterede høringsoversigt.

Vi stiller os selvfølgelig gerne til rådighed for Retsudvalgets videre arbejde med forslaget. Tak for den brede opbakning.

Kl. 16:48

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 14:

Forslag til lov om ændring af renteloven, lov om erstatningsansvar og lov om forsikringsaftaler. (Gennemførelse af direktiv om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner samt ændring af rentesatsen i visse formueretlige love).

Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 03.10.2012).

Kl. 16:49

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Preben Bang Henriksen som ordfører for Venstre.

Kl. 16:49

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Det forslag, som vi skal debattere her i dag, er en implementering af et rådsdirektiv. Forslaget vedrører ikke forbrugerkøb, det er vigtigt at slå fast, det vedrører køb eller handel mellem erhvervsdrivende.

Det er sjældent, at vi går ind og regulerer handel mellem erhvervsdrivende. Og det bør bestemt også høre til undtagelserne.

Forslaget har det generelle formål at beskytte kreditor, altså den, der har penge til gode. Også det er lidt af et særsyn her i Folketinget. Men der kan være god grund til at beskytte leverandøren. Der har i hvert fald været mange eksempler fremme i dagspressen på leverandører, der mener, at de populært sagt bliver trynet, altså ikke får deres penge fra store kunder. Det er så det, som forslaget her går ud på at stoppe.

Forslaget er på flere områder, eller rettere sagt de fleste områder, præceptivt. Det vil altså sige, at uanset hvad parterne aftaler, er der

en dommer, der kan gå ind og underkende aftalen under henvisning til, at der står noget andet i den lov, som Folketinget sandsynligvis vedtager.

Forslaget indebærer i realiteten, at morarentesatsen ændres fra 7 pct. til 8 pct. over Nationalbankens udlånsrente. Forslaget betyder, at der gives et fast kompensationsbeløb på ca. 40 euro til dækning af interne inddrivelsesomkostninger hos den, der har penge til gode. Det kommer oven i rykkergebyr og inkassoomkostninger.

Endelig gøres der i forslaget op med forholdet om betalingsfrister i erhvervsforhold. Det vil ifølge forslaget være sådan, at erhvervsdrivende, to private firmaer som udgangspunkt, alene kan aftale en kredittid på maksimum 60 dage. De kan godt aftale en længere kredittid, men så fordres det, at den pågældende aftale om en længere kredittid er udtrykkelig. Hvis ikke den er udtrykkelig, holder den altså ikke for en domstol; så kan den, der har behov herfor, påberåbe sig, at der alene er en kredittid på 60 dage.

Hvad er det så der kræves, for at en aftale om mere end 60 dage er udtrykkelig? Det står der ikke så meget om i selve forslaget. Det er selvfølgelig noget, vi gerne vil spørge ind til under udvalgsbehandlingen. Man kunne måske søge argumentation fra forbrugerlovgivningen, hvor det skal være særlig fremhævet eller understreget osv. Det princip kender vi også fra boliglejeloven. Men altså, som sagt fordres det, hvis aftalen skal give en kredittid på over 60 dage i handelen mellem private virksomheder, at aftalen er udtrykkelig.

For så vidt angår det offentlige, er betalingsfristen som udgangspunkt 30 dage, men med mulighed for længere frist, hvis der i øvrigt aftales ratevis betaling.

Venstre er umiddelbart forbeholden over for at regulere erhvervsdrivendes aftaler i større omfang, men vi tager til efterretning, at der her er tale om implementering af et rådsdirektiv, og vi tager til efterretning, at en arbejdsgruppe, som har været nedsat, i det væsentligste har anbefalet ændringerne her.

Under udvalgsbehandlingen vil vi dog sandsynligvis spørge ind til, om det her så også er alt, eller om der kan tænkes at komme mere. Som jeg sagde indledningsvis, er forholdet jo det, at vi er i gang med at regulere samhandelen mellem to erhvervsdrivende, der måske har haft rådgivere på begge sider. Og det bør jo høre til undtagelserne, at deres aftaler kan underkendes på nogen måde.

Med de bemærkninger kan jeg sige, at Venstre går positivt ind i udvalgsarbejdet om lovforslaget.

Kl. 16:53

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Pia Adelsteen.

Kl. 16:53

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Det var egentlig en bemærkning fra ordføreren, som jeg lige studsede over. For ordføreren sagde, at Venstre som udgangspunkt er forbeholden over for at gøre noget ved aftaleretten, men at der nu er tale om et EU-direktiv.

Nu sidder jeg jo også som EU-ordfører, og jeg kan da fortælle, at der hvert fald ikke var nogen protester i Europaudvalget, i øvrigt heller ikke fra undertegnede, og derfor undrer sætningen mig lidt. For jeg troede i øvrigt også, at Venstre stemte efter deres overbevisning i europapolitikken, men det er måske ikke tilfældet.

Kl. 16:54

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:54

Preben Bang Henriksen (V):

Jo, jeg kan sige, at det var til behandling den 12. maj 2010 i Europaudvalget, og det fremgår der, at alle partier i princippet er gået ind

for forslaget, men at der dog har været forbehold af enkeltstående

Men det kan være mig, der har udtrykt mig forkert. Det, jeg sagde – eller forhåbentlig sagde – var, at der var tale om et rådsdirektiv, og at Venstre ville medvirke til implementeringen heraf.

Kl. 16:54

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 16:54

Pia Adelsteen (DF):

Jeg er glad for præciseringen, for jeg synes jo netop, det er vigtigt, at man, uanset om det kommer fra EU eller herindefra, ligesom giver sin holdning til kende. Så tak for uddybningen.

Kl. 16:54

Formanden:

Jeg ser ikke nogen socialdemokratisk ordfører, men jeg kan da oplyse fra det socialdemokratiske gruppemøde, at Socialdemokraterne

Så er det fru Pia Adelsteen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:55

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Nu har Venstres ordfører jo gennemgået en smule af, hvad forslaget her går ud på, og som det ganske rigtigt også er blevet fremhævet, har vi haft det i Europaudvalget, hvor i øvrigt samtlige partier, tror jeg, sagde ja til det. Jeg kan huske diskussionen fra Europaudvalget, hvor vi i hvert fald havde nogle spørgsmål omkring det her.

Hele formålet med forslaget er egentlig at gøre det nemmere for små og mellemstore virksomheder at få deres penge hjem. Det er jo et glimrende formål, og det var bl.a. derfor, at jeg også støttede det, fordi det i den sådan praktiske verden i hvert fald ikke altid er så nemt for en lille eller mellemstor virksomhed, og fordi der ofte er store virksomheder, som decideret dikterer betalingsbetingelserne, hvis man ønsker at være leverandør. Så derfor synes jeg, det er et positivt forslag.

Jeg har dog nogle spørgsmål til det, for jeg synes også, at nogle af tingene er meget detaljerede. Altså, jeg kan godt undre mig over, at direktivforslaget ligesom sætter et beløb på i forbindelse med retten til at kræve betaling for inddrivelsesomkostningerne. De siger meget bestemt, at der skal være et minimumsbeløb, der hedder 40 euro. Nu irriterer det mig, at det står i euro, det er sådan min lille kæphest, men det kunne jeg så måske endda leve med. Men jeg synes, det er meget rigidt, det er meget detaljeret, at man går ned i sådan nogle detaljer og siger: Jamen det skal være beløbet. Jeg synes, det er fint, at man har retten til at opkræve det. Det er jo ikke altid, man får pengene, selv om man har retten til at opkræve dem, men det er fint nok. Men jeg synes måske, det er en lille smule rigidt, at man har sat et decideret beløb på.

Så er der en anden ting, som jeg måske nok studser lidt over, og det er det med betalingsfristen for de offentlige myndigheder. Som udgangspunkt begrænses den jo til 30 dage, og det synes jeg er rigtig godt. Mange små erhvervsdrivende oplever desværre, at de får deres penge for sent fra det offentlige. Men der står der så også, at Justitsministeriet får en ret, en bemyndigelse, til at forlænge fristen for visse offentlige myndigheder til 60 dage, som så er den absolut længste frist.

Nu synes jeg, der ligger noget principielt i at give Justitsministeriet en bemyndigelse. Godt nok er det kun, hvis jeg må sige kun sådan i gåseøjne, 30 dage. Jeg synes, det er vigtigt, hvis vi kan få justitsministeren til ligesom at uddybe, hvad det er, man får lov til.

Hvad er det, man helt præcis får bemyndigelse til at gøre her? For enten er det 30 dage, eller også er det 60 dage, altså enten-eller synes jeg.

Der har været en del artikler, og en af de ting, som jeg hvert fald godt kan have et problem med, er, hvad bl.a. Håndværksrådet har været ude at sige, nemlig om det her forslag nu reelt løser det problem, man har som SMV, det vil sige som lille eller mellemstor virksomhed, eller om det bare er bureaukrati.

Der kan man have sådan lidt argumenter for og imod. Og jeg vil i hvert fald sige, at i Dansk Folkeparti har vi også haft diskussionen, for sådan som jeg opfatter det, og så må ministeren jo be- eller afkræfte min opfattelse af det, vil det ikke længere være muligt for en stor virksomhed at rundsende sådan en skrivelse til samtlige deres leverandører og skrive: Hvis I fortsat vil være leverandør, skal vores betalingsbetingelser hos jer fremover være løbende måned plus 90 dage.

At man fremover i forlængelse af det her lovforslag er nødt til at gå ud og tage en snak og lave en aftale med hver enkelt leverandør i stedet for, er altså sådan, jeg opfatter det. For ellers synes jeg måske, der er nogle huller i det her, i forhold til om det er en reel hjælp for de små og mellemstore virksomheder.

Det synes jeg er vigtigt at få understreget, også fordi der her under krisen har været nogle debatter, hvor i hvert fald nogle store virksomheder har været ude og ligesom sige: Selv under krisen har vi faktisk fået gjort os gældfri. Er det så sket på de små og mellemstore virksomheders bekostning, eller hvad? For det kan man jo godt gøre, man kan godt få betalt sin kassekredit, hvis man ikke skal af med så mange penge, i hvert fald ikke af med dem så hurtigt.

Så hvis vi skal have glæde af det her direktiv, synes jeg, at det i hvert fald er vigtigt, hvis det er muligt, at få luget ud i nogle af de der meget detaljerede, rigide ting, som jeg kalder dem, altså præcise beløbsstørrelser osv., men samtidig også at få konkretiseret, at det her skal være en hjælp til SMV'erne, for det er det, der er hele formålet. Og hvis det ikke er en reel hjælp, er der principielt ikke nogen grund til at gøre det, heller ikke selv om vi i Dansk Folkeparti støttede det i Europaudvalget – det vil jeg bare sige. Sådan er det.

Må jeg så ikke bare sige som en sidste bemærkning, at under det her skema med positive og negative konsekvenser må jeg indrømme at jeg morede mig lidt, for under negative økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner står der:

»Den nye lovbestemte morarente og den faste kompensationsbeløb for inddrivelsesomkostninger til kreditor vil have konsekvenser i det omfang myndigheder misligholder deres betalingsforpligtelser.«

Det må man vel alt andet lige sige også kun er rimeligt.

Kl. 17:00

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Hr. Jeppe Mikkelsen som radikal ordfører.

Kl. 17:01

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak for det, formand. Det her lovforslag er også et af de mere tekniske, men det kan blive meget værdifuldt for især de mindre erhvervsdrivende. Det drejer sig nemlig som sagt om, at man gennem længere tid har oplevet et stort problem med, at større virksomheder presser mindre leverandører til urimelig lange kreditter. Derfor laves der endnu bedre muligheder for kompensation for overskridelse af betalingsdatoen, og man kan fremadrettet heller ikke ændre på fordringshavers ret til at få denne kompensation. Fremadrettet vil det også være sådan, at fastsætter man en betalingsfrist på mere end 60 dage, skal der være en udtrykkelig godkendelse fra fordringshaveren.

Vi går dog lidt længere på de offentlige myndigheders vegne – det manglede da også bare. Det har faktisk vist sig, at visse offentlige myndigheder har været meget, meget slemme på dette punkt, og på baggrund af det fastsættes der en betalingsfrist på maks. 30 dage for offentlige myndigheder, dog med mulighed for enkelte undtagelser.

Vi håber, at det her forslag kan være med til at hjælpe de mindre erhvervsdrivende; det er der i hvert fald radikal opbakning til. Vi har dog fra radikal side også bemærket, at der har været lidt modstridende røster i erhvervslivet om dette forslag. Der er organisationer, som bakker op om det – f.eks. Dansk Industri, Dansk Byggeri og Dansk Erhverv – men der har også været mere skeptiske toner. Bl.a. Håndværksrådet har været kritiske over for forslaget. Vi er naturligvis åbne over for at lytte endnu en gang både til de positive og de knap så positive røster, men samlet set er der altså opbakning fra Radikale Venstre til dette forslag.

Kl. 17:02

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

Kl. 17:02

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

I krisetider skal vi sikre de danske virksomheder de bedste rammevilkår og de bedste forudsætninger for vækst og ikke mindst stabilitet. Og rettidig betaling er altså en afgørende del af denne sikring. Det er meget vigtigt, at de kroner, man forventer at modtage, også kommer ind på kontoen i rimelig tid, ellers kan det få konsekvenser – konsekvenser for indkøbsmuligheder, for virksomhedernes regnskaber og ikke mindst for virksomhedernes mulighed for at betale deres egne kreditorer. Rettidig betaling kan derfor også forhindre en negativ spiral af forsinkede betalinger. Derfor er vi i SF glade for, at der nu bliver taget initiativer, der bringer os i den rigtige retning.

Formålet med det forslag, vi behandler her i dag, er nemlig at sikre, at virksomheder modtager aftalt betaling til tiden. Samtidig gør forslaget livet lidt sværere for de virksomheder, som med fuldt overlæg forsinker betalinger til andre virksomheder.

Forslaget indeholder også en ændring af morarenten, så det kommer til at være mere omkostningsfuldt at overskride betalingsfristen. Samtidig gives der mulighed for endnu en økonomisk sanktion i form af et fast beløb, som betales til forretningshaveren. Oven i det ændres reglerne for betalingsfrister, sådan at der skal foreligge en udtrykkelig godkendelse fra den forretningsdrivende, hvis betalingen skal overskride 60 dage.

De her tiltag vil kunne hjælpe danske virksomheder med at få pengene til tiden og sætte kursen for et sundt og stærkt erhvervsliv. Derfor kan SF stemme for forslaget, og jeg skal også hilse fra den socialdemokratiske ordfører, som ikke kunne være til stede, og sige, at det kan Socialdemokraterne også.

Kl. 17:04

Formanden:

Tak til SF's ordfører, og tak for meldingen fra Socialdemokratiet. Fru Stine Brix som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 17:04

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Jeg taler igen på vegne af fru Pernille Skipper:

Dette lovforslag omhandler bl.a. en indførelse af lovfastsatte betalingsfrister samt nogle rettigheder med hensyn til kompensation til fordringshaver i forbindelse med forsinket betaling i handelstransaktioner. Det kan vi fra Enhedslistens side ikke se nogen problemer i.

Men det er dog Enhedslistens holdning, at det er meget uheldigt, at man i forbindelse med disse forslag også hæver morarenten fra 7 pct. til 8 pct. på hele rentelovens anvendelsesområde, fordi det dermed også vil ramme de forbrugere, som er forsinkede med deres betaling.

I Enhedslisten kan vi ikke forstå, at man er så forhippet på at gøre reglerne enklere for virksomhederne, at man vil lade det gå ud over forbrugerne, som altså kommer til at betale en højere rente, hvis de har problemer med at få betalt regningerne til tiden.

Der er ingen grund til at antage, at forbrugerne vil blive bedre til at betale til tiden, hvis man forhøjer morarenten, og det er især problematisk i en tid, hvor der er så mange almindelige borgere, som kæmper med at få økonomien til at hænge sammen og kæmper med gæld, hvis man nu pålægger dem ekstraudgifter til gæld, fordi reglerne skal være enkle for erhvervsdrivende. Derfor kan vi ikke støtte lovforslaget.

Kl. 17:06

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Leif Mikkelsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 17:06

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak. Jeg taler igen på vegne af hr. Simon Emil Ammitzbøll:

Der er redegjort for det her lovforslag. Jeg vil fremhæve et enkelt område, nemlig at der her strammes op i den situation, hvor det offentlige skylder penge og ikke betaler til det, som man kunne opfatte som rette tid. Det er et problem for en lang række virksomheder, og selv om en sådan opstramning kan betyde øgede offentlige udgifter, hvad vi normalt slet ikke stemmer for, vil jeg dog sige, at i den her sammenhæng er det faktisk ret og rimeligt, at man betaler til tiden.

Så den opstramning, der ligger heri, er sådan set både påkrævet og på høje tid og rimelig og retfærdig. Det fører frem til, at jeg kan sige, at vi fra Liberal Alliance kan støtte dette lovforslag, som der er gjort så grundigt rede for.

Kl. 17:06

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 17:07

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Det Konservative Folkeparti kan også støtte det her lovforslag, som jo kort sagt går ud på at prøve at beskytte små og mellemstore virksomheder imod, at større virksomheder tryner dem ved at lave nogle helt urimelige kontrakter med vilkår, som små og mellemstore virksomheder alligevel kan være fristet til at gå ind på bare for at få ordrerne i hus.

Det duer ikke. Der skal være nogle fair spilleregler på det her marked, og det er vi sådan set enige i, så ud fra det kan vi sagtens støtte lovforslaget her.

Men der er alligevel nogle småting undervejs, som jeg sådan har undret mig lidt over. Gad vide hvor meget af indholdet i det her lovforslag er noget, som regeringen har fundet på? Hvor meget af det er noget, som ministeren selv har skrevet ind i lovforslaget? Og hvor meget af forslaget er rent direktivbestemt?

Jeg tror ikke, at alle punkterne er skrevet fuldstændig ud fra direktivet, men det kan vi jo få afklaret. Der bliver jo god mulighed for at stille nogle spørgsmål under udvalgsbehandlingen. Og der er i hvert fald noget, som vi vil dvæle et øjeblik ved, altså hvor meget af det her vi skal gøre ifølge direktivet, og hvor meget af det der er noget, regeringe og ministeren selv har fundet på.

Et yderligere element, som jeg lige vil nævne – det har andre ordførere også har været inde på som værende noget, man er lidt bekymrede over, hvilket vi bestemt også er fra konservativ side – er den bemyndigelse, som justitsministeren ønsker at få til at forlænge den almindelige betalingsfrist op til 60 dage for visse offentlige myndigheder.

Nu var vi ellers lige så glade for, at det er på vej til at blive lovfæstet, at det skal være 30 dage, altså at det offentlige må til lommerne inden for den periode og betale, hvad det skylder – andet kan ikke være rigtigt. Men så vil ministeren alligevel lige have en mulighed for at give bemyndigelse til, at man kan undtage visse og sige: Nej, i de her tilfælde gælder det så en 60-dages-periode.

Det ville selvfølgelig være rart at få at vide lidt mere præcist, hvad det er for nogle situationer, man forestiller sig det er nødvendigt i. Jeg kan ikke forestille mig, at der skulle være sådan nogle situationer. Det må være sådan, at hvis man skylder erhvervslivet nogle penge fra det offentliges side, er det med at få betalt.

Hvis det er den anden vej rundt, altså når private og private virksomheder skal betale til det offentlige, er det jo meget, meget kortere betalingsfrister, vi taler om. Så der er ingen grund, at man laver den her bemyndigelse til ministeren, med mindre der er absolut tungtvejende grunde til det. Det fremgår ikke af lovforslaget endnu, men det kan være, at ministeren kan svare på det.

Overordnet set støtter vi i hvert fald lovforslaget og har de her små spørgsmål.

Kl. 17:09

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Justitsministeren.

Kl. 17:09

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Må jeg ikke starte med igen at takke ordførerne for den positive modtagelse, som der jo har været af forslaget her, som godt nok er teknisk, men som jo også handler om at gennemføre initiativer, og her drejer det sig om direktivet om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner.

Der ingen tvivl om, at direktivet – som hr. Preben Bang Henriksen også var inde på – vil betyde en styrkelse af kreditors retsstilling og jo forhåbentlig også en skærpelse af incitamentet til rent faktisk at betale til tiden. Uanset hvad man mener om det her, går jeg ud fra, at folk i udgangspunktet er enige i, at det er vigtigt, at der rent faktisk betales til tiden, for så ville vi jo være ude over mange af de problemer, som det her forslag jo rent faktisk forsøger at løse. Derfor er det i udgangspunktet den vej, vi skal gå.

Det her handler jo så helt grundlæggende om at få folk til at betale til tiden, og hvis der så alligevel er problemer så i særlig grad at styrke kreditors retstilling.

Der er mange private virksomheder, som har en stram likviditet som følge af de seneste års økonomiske krise, og det kan jo ramme virksomheder hårdt, hvis de uden at have indvilliget i at give kredit skal vente op til flere måneder på at få betaling for den ydelse, som de rent faktisk har leveret.

Det er baggrunden for, at vi foreslår de ændringer, som der lægges op til med gennemførelsen af direktivet.

Baggrunden for regeringens udformning af lovforslaget er så er den enkle, at da direktivet blev vedtaget, valgte man at nedsætte en arbejdsgruppe, og den arbejdsgruppe har så på baggrund af de ypperste – kan man vel godt sige – kræfter fundet frem til, hvordan man implementerer det her direktiv i dansk lovgivning.

Det er så det, der er redegjort for igennem hele lovforslaget og i bemærkningerne til lovforslaget. Det er nøje gennemgået, hvad arbejdsgruppens overvejelser har været, og hvad der så på baggrund af de overvejelser er Justitsministeriets konklusion. Det er en helt sædvanlig og traditionel procedure, som er kendt fra flere steder.

Der bliver spurgt specifikt til, hvad det er for en bemyndigelse, som justitsministeren foreslår bliver givet med det her, og der bliver sagt, at det ikke fremgår af lovforslaget. Men det gør det faktisk.

Det fremgår af side 14 i lovforslaget, hvor det er beskrevet i detaljer, hvad denne bemyndigelse går ud på, og det er også yderligere uddybet, hvis man slår op på side 24 i bemærkningerne til lovforslaget.

I al sin enkelhed går det ud på, at den til enhver tid siddende justitsminister med det her lovforslag får bemyndigelse til – når det handler om særlige offentlige virksomheder, som er på et konkurrenceudsat marked – at sige, at betalingsfristen kan være op til 60 dage. Det er netop det. Det gælder for særlige offentlige virksomheder, som er på et særlig konkurrenceudsat marked. Vi kan eventuelt udbygge de bemærkninger, som jeg ellers synes er ganske udmærket beskrevet på side 14 og side 24, hvis der spørgsmål til det.

Løser det her så problemerne for de små og mellemstore virksomheder? Forhåbentlig er det et bidrag til, at de i fremtiden kan komme ud over mange af de problemer, som de har oplevet som følge af krisen og af, at mange kreditorer er kommet i klemme.

Hr. Preben Bang Henriksen spørger så specifikt til spørgsmålet om udtrykkeligheden i aftalen, altså hvordan den bliver beskrevet. Nu er Hr. Preben Bang Henriksen her desværre ikke, men så er det i hvert fald ført til bogs, at det står meget detaljeret beskrevet på side 9 i bemærkningerne til lovforslaget, så der kan man se mere om det.

Med de ord vil jeg bare takke for de positive tilkendegivelser, der har været i forbindelse med lovforslaget. Lovforslaget handler jo grundlæggende om at give en hjælpende hånd til små og mellemstore virksomheder, således at deres vilkår kan blive lidt bedre og de forhåbentlig kan komme hurtigere igennem konsekvenserne af den økonomiske krise, vi er i, og som de også har mærket.

Kl. 17:13

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Pia Adelsteen.

Kl. 17:13

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg vil bare høre justitsministeren, om der er indlagt en eller anden evalueringsmekanisme i det her forslag. Det kan være, at jeg bare har overset det eller efterhånden er ved at være lidt halvtræt. Men hvis nu det her ikke reelt løser problemet, for hele formålet med det er jo netop at hjælpe de små og mellemstore virksomheder med at få deres penge hurtigere hjem, har man så indlagt en eller anden mekanisme, hvor man siger, at det tjekker man om 3-4 år, eller hvad gør man så i den situation?

Kl. 17:14

Formanden:

Ministeren.

Kl. 17:14

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Udgangspunktet er, at vi mener, at det her hjælper. Det er, kan jeg forestille mig, lidt ligesom diskussionerne har været i Europaudvalget om forslaget. Der var der jo, som ordføreren selv sagde, en positiv opbakning, og det var der, fordi der er en tro på, at det her er en håndsrækning til små og mellemstore virksomheder.

Så bliver der lavet en hel række andre initiativer, som skal hjælpe små og mellemstore virksomheder, men udgangspunktet er selvfølgelig, når man fremsætter et lovforslag og gennemfører et direktiv, at det vil hjælpe. Og med den opbakning, der har været – og det kan vi også høre her i dag – tror vi selvfølgelig på, at det vil hjælpe. Det er da hele formålet med det.

Kl. 17:14

Formanden:

Så siger vi tak til justitsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 15:

Forslag til lov om ændring af lov om behandling af personoplysninger, lov om udgivelsen af en Lovtidende og en Ministerialtidende, lov om hittegods og lov om skyldneres ret til at frigøre sig ved deponering. (Overførsel af personoplysninger til tredjelande, afskaffelse af Ministerialtidende, bagatelgrænse for politiets behandling af hittegods m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 03.10.2012).

Kl. 17:15

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Karsten Nonbo som Venstres ordfører. Kl. 17:15

(Ordfører)

Karsten Nonbo (V):

Så skal der ryddes op i Justitsministeriet, må vi sige, og det er ikke personligt ment, vil jeg sige til justitsministeren. Det er heller ikke nogle af embedsmændene, der skal ryddes op i, nej, det her ligner mere et opfej fra gulvet. Her tager man tre, fire, fem love, som skal ændres, og det giver meget god mening, fordi det jo er steder, hvor man vil effektivisere og man vil prioritere osv., så det er helt fint, at man gør det.

Det, man gør, er, at man f.eks. går ind og nedlægger Ministerialtidende, som sådan set ikke bruges ret meget. Proklamationer i det har ikke nogen retsvirkning, man bruger i stedet for Retsinformation, så det er helt fint, se endelig at få lukket og slukket for det, man kan ikke kalde det en papirtiger, da det jo er på skærmen, det kører, men unødvendigt er det, så det er helt fint med det.

Så er der ændringer af deponeringsloven. Det er noget med ophævelse af krav om, at bureaukratiet i forbindelse med, at alle banker osv., som før skulle godkendes af Justitsministeriet som gyldige deponeringssteder, nu også ophører. Så det er helt fint med det, se også at få det klaret.

Så er der punkt 3 vedrørende persondataloven. Det drejer sig om visse overførsler til tredjelande, som ikke kræver tilladelse fra Datatilsynet. Det er også fint. Der står, at det er, såfremt de dataansvarlige yder tilstrækkelige beskyttelsesgarantier, så væk med den papirtiger og de ressourcer.

Det, jeg bare lige vil sikre mig, for det er lidt kryptisk at læse, er nogle bedre definitioner på, hvad det er for nogle firmaer, vi sådan kan regne med, men det skal jeg nok spørge ind til under udvalgsarbejdet. Det er måske også, fordi det her lidt er blevet klaret ved hurtiglæsning.

Så er der bare en ting, jeg er nødt til at komme med nogle ophævelser over for. Det er gebyrforhøjelsen fra 1.000 til 2.000 kr. Jeg mener, at der bl.a. står på Finansministeriets hjemmeside om gebyrerne, at de skal være omkostningsdækkende, at stigningerne skal være omkostningsdækkende. Det her er fair nok. Det har ikke været reguleret i, jeg tror næsten 25 år, men så kunne vi få det rettet ind, så de er omkostningsdækkende. Og det skulle være mærkeligt, om stigningen lige skal have det dobbelte for at blive omkostningsdækkende. Fair nok, hvis den skal have mere end det, men den skal til gengæld have, hvad den skal have, og så ikke mere.

Når vi så er i gang med det, kan jeg ikke lade være med at komme med et lille fif. Hvis det er sådan, at regeringen og Justitsministeriet mangler penge, har jeg et sted, hvor man rigtig kan sætte ind i forhold til omkostningsdækkende udgifter. Det er i en lidt anden boldgade. Det er i forbindelse med spritbilisme.

Der er det sådan, at man i dag tager 350 kr. for at udtage en blodprøve. Det betaler spritbilisten, men omkostningen ligger på mellem 1.000 og 1.500 kr. for hver spritbilist, dvs. at staten giver tilskud til spritbilisme. Så der kan vi måske lige få rettet op på noget fremover i forbindelse med omkostningsdækkende virksomhed. Det var bare et lille fif, hvis det er sådan, at det er pengene, der mangler.

Så er der det sidste punkt. Det drejer sig om ændringen af hittegodsloven. Vi indfører en bagatelgrænse på 500 kr., og det er også helt fint.

Virkeligheden er sådan, at en borger finder noget på vejen, som ligger og er værdiløst, og som den pågældende sparker i grøften, og som senere bliver kørt over af en plæneklipper og forsvinder ud i den blå luft, og det var så det. Men hvis der er en borger, der indbringer det til politistationen, bliver det næsten behandlet, som om det var guld, for så skal det indføres med sirlig håndskrift i en hittegodsprotokol, det skal fremlyses og meget andet. Der er noget proportionsforvrængning i det, så det er helt fint, at man skærer den nedre del væk.

Der gælder selvfølgelig stadig væk, at kan ejeren identificeres, er det f.eks. et fotoalbum, som har en stor affektionsværdi, men kun er 50 kr. værd for alle andre, skal ejeren tilskrives, og det skal udleveres og afleveres. Men om den her – hvad skal vi sige? – indkøbspakke, som er halvt flået, og som er 200 kr. værd, og som ingen kan identificere eller sige, om de ejer, vil jeg sige: Fred være med den, hen i skuffen for nøgler og glemte sager og små værdier, og hæld den så ud efter 3 måneder, når ikke ejeren har henvendt sig. Det er helt fint.

Nu hentydede jeg til, at det med hittegods og hittegodsloven jo er noget, noget forældet. Og når vi før snakkede om, at noget ikke var blevet reguleret i 25 år, tror jeg egentlig ikke, at systemet for hittegods inden for politiet har været reguleret, siden det blev opfundet.

Det er jo i dag stadig væk sådan, at det, der bliver indbragt, bliver indført i bøger med sirlig håndskrift – og det gør man stadig væk den dag i dag – i en hittegodsprotokol. Dvs. at hvis man som den, der har tabt noget, skal finde frem til stedet, skal man ringe rundt til samtlige hittegodskontorer for at få det. Hvis man nu fik det online på edb, kunne man få det lagt ind, således at man kunne spørge i samme fællesregister. Det ville jo hjælpe gevaldigt på tingene.

Endelig kunne der måske så også ske det mirakel, at det poppede op, hvis det nu var efterlyst i forbindelse med, at det var stjålet ved en forbrydelse. For i dag er man i den situation, at ting kan indføres som hittegods, og så kan de destrueres efter 3 måneder, og ½ år efter finder man så ud af, at de jo egentlig var efterlyst i forbindelse med et indbrud i en eller anden villa.

Jeg stopper her, formand. (Formanden (Mogens Lykketoft): Tak for det.) Hvis man vil vide mere, så ring. (Formanden (Mogens Lykketoft): Ja). (Munterhed).

Kl. 17:21

Formanden:

Jeg ser heller ikke nogen socialdemokratisk ordfører i denne omgang, så det er fru Pia Adelsteen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 17:21

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Det var også derfor, jeg skyndte mig at gøre mig lidt hurtigt klar.

Umiddelbart vil jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti også er positive over for de, må jeg sige, småjusteringer, der ligger i det her forslag. Der er dog én ting, jeg gerne vil gøre lidt ud af, og det er faktisk det her med hittegods. Nu har hr. Karsten Nonbo jo været sådan lidt specifik, med hensyn til hvordan tingene bliver håndteret, og jeg synes, det var en interessant oplysning at få, at man stadig væk indfører det i hånden, og jeg ved ikke hvad.

Der står også i lovforslaget, at der bliver fundet, jeg tror, det er omkring 112.000 stykker hittegods om året, hvoraf kun en tredjedel kommer tilbage til ejeren. Men jeg har altså fra andre politifolk hørt, at der også kommer sække inde fra postterminalen, som aldrig bliver åbnet. De bliver simpelt hen ikke åbnet af politiet, fordi der ikke er mandskab til at klare det. Og så kan man jo henvende sig nok så mange gange på nogle hittegodskontorer og sige: Jeg mangler altså det her, og det har faktisk en værdi for mig. Det kan godt være, at det reelt ikke er noget værd, men hvis sækkene ikke engang bliver åbnet, kan det måske være lidt svært at få det igen – selv om det altså kan være nogle ting, som folk synes har stor affektionsværdi. Så det synes jeg er problematisk.

Umiddelbart kan man heller ikke af lovforslaget se, hvor stor besparelsen er på lige præcis hittegodsområdet. Det kan man faktisk ikke. Man kan se, at det samlet drejer sig om 5 mio. kr., men det kunne jo et eller andet sted være interessant at se, hvor meget det drejer sig om i forhold til hittegods, for lige præcis det med hittegods er vi altså lidt lorne ved i Dansk Folkeparti.

Jeg er ked af at sige det, for jeg ved godt, at der er mange ting, der er ganske værdiløse og ikke betyder noget, men det generer mig lidt, at man ved, at der kommer sække, som ligger uåbnede hos politiet, fordi der ikke er mandskab til at klare det. Og så kan det måske være svært at henvende sig og spørge, om ens ting er blevet fundet. Det kan måske også være svært, hvis man skal ringe til samtlige hittegodskontorer.

Så vi er altså en lille smule skeptiske i forhold til det. Hvad vores indstilling ender med at være, har jeg ikke helt afklaret endnu, men det må jeg jo finde ud af. Jeg synes i hvert fald, det vil være en god ting, hvis vi over for borgerne ligesom kan gøre det gældende, at det altså er muligt at ringe ét sted hen og få at vide, om der ligger noget, som er blevet fundet, eller noget, som er blevet indleveret. Det ville vi i Dansk Folkeparti synes var en god ting.

Kl. 17:24

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Jeppe Mikkelsen som radikal ordfører.

Kl. 17:24

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak. Sikke en blandet landhandel, alt godt fra havet, en blandet pose bolsjer, og jeg kunne blive ved.

Det her lovforslag sigter mod at effektivisere administrationen på en række områder, og samlet set skaffer tiltagene omkring 5 mio. kr. årligt. Det kan vi fra radikal side støtte, og jeg synes, det er klart, at blandt tiltagene er ændringen af hittegodsloven, hvor man nu indfører en bagatelgrænse på 500 kr., der, hvor vi finder den absolut stør-

ste gevinst. Jeg kunne have ønsket, at jeg havde haft nogle tal med her på talerstolen til Dansk Folkepartis ordfører, der lige har været på. Men jeg nåede ikke at høre fru Pia Adelsteens tale, før jeg kom herop.

I dag indleveres der op imod 112.000 genstande årligt, som hittegodskontorerne landet over skal håndtere, og det giver mening, at man i højere grad prioriterer genstandene efter deres værdi, medmindre det selvfølgelig er helt åbenlyst, hvem ejeren er.

De øvrige tiltag skaffer også større eller mindre beløb, og samlet set hjælper de med til, at vi når de 5 mio. kr. Og vi kan fra radikal side støtte, at man af og til stopper op og ser på, hvordan man kan afbureaukratisere og samtidig spare skattekroner. Det synes vi er en rigtig god idé.

Kl. 17:25

Formanden:

Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 17:25

Pia Adelsteen (DF):

Jeg bliver bare nødt til at stille et enkelt spørgsmål, for jeg kan sagtens forholde mig til, at der er mange ting, som har en meget, meget lille værdi, som ikke betyder noget for ret mange, og som bare vil ryge i skraldespanden. Det kan jeg sagtens forholde mig til.

Samtidig har jeg svært ved at forstå, hvordan man kan sige, at tingene lige skal værdisættes, og hvis værdien er på under 500 kr., ryger det sådan lidt over i et hjørne, hvis man aldrig åbner de sække, man får. For jeg har hørt, at der rent faktisk ikke er mandskab nok til at håndtere alt det hittegods, der kommer ind. Og det vil sige, at så står der altså sække ude i postterminalen, eller hvor det var, med ting, der er glemt. Men hvis det bare står i sække, hvordan kan man så værdisætte det? Det kan man jo ikke.

Kl. 17:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:26

$\textbf{Jeppe Mikkelsen} \; (RV):$

Med forbehold for at jeg ikke hørt noget om sækkehistorien osv., vil jeg sige, at vi også allerede i dag har en bagatelgrænse, og man kan sige, at den går vi så bare ind og hæver. Den er jo i dag på 200 kr., så vidt jeg husker. Så vi har allerede i dag en bagatelgrænse, når man går ind og værdisætter ting.

Med hensyn til sække fyldt med ting aner jeg ikke, om de eksisterer eller ej, men det, man kan sige, er, at det måske bliver lidt mere overskueligt, hvis man i højere grad kan sortere i det, således at man sorterer ting fra som en glemt vante i en bus, eller hvad det nu kan være, og i stedet for sorterer i de ting, som man umiddelbart vurderer har en større værdi. Og selvfølgelig tager man også de ting, som det er helt klokkeklart hvem tilhører, f.eks. kreditkort, pas osv. Det skal man jo ikke smide ud, selv om det ikke måtte have en værdi på 500 kr.

Kl. 17:27

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

Kl. 17:27

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for det. Det er jo et lovforslag, som sådan ved første øjekast ikke ser specielt interessant ud. Det er jo godt nok altid godt at gå igennem og se, om man kan gøre noget mere effektivt og forenkle nogle ting, og det har man gjort med det her lovforslag. Det kan vi sådan set kun støtte.

Jeg skal også meddele, at Socialdemokraterne støtter det, men jeg synes faktisk, at debatten i dag har udviklet sig lidt interessant. Der er kommet mange gode, spændende forslag på bordet, og det synes jeg da er rigtig dejligt. Så er der måske noget, vi kan arbejde videre med på et andet tidspunkt.

Jeg skal bare notere mig, at det her forslag skaffer effektiviseringer for 5 mio. kr., og det kan vi naturligvis godt bruge i et hårdt trængt statsbudget. Men når det handler om forenklinger, er det faktisk også en rigtig god idé. Så både Socialdemokraterne og SF kan støtte det her forslag.

Kl. 17:28

Formanden:

Tak til ordføreren. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger, så vi går videre til den næste i ordførerrækken. Det er fru Stine Brix fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 17:28

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Jeg skal igen hilse fra vores retsordfører, fru Pernille Skipper, som desværre ikke kan være her.

Det her lovforslag indeholder jo, som flere har været inde på, en række forslag, som skal udmønte den såkaldte effektive administration på Justitsministeriets område. Det betyder, som flere før mig har været inde på, at der gennemføres en række effektiviseringer, og at der vil spares nogle penge.

Generelt kan jeg sige om effektiv administration, at vi jo har set, at på en række områder er der blevet skåret alt for hårdt – det må vi nok erkende – og konsekvensen har været fyringer i staten, ud over hvad der er fornuftigt. Så effektiv administration skal jo ses i lyset af, hvor der rent faktisk er effektiviseringsgevinster at hente, uden at man – hvad skal jeg sige? – saver den gren over, man sidder på i forhold til administrationen, som jo også er nødvendig.

De konkrete forslag, som følger af det her lovforslag, kan vi ikke se noget problematisk i. De betyder afbureaukratisering, og det kan vi selvfølgelig kun støtte.

Så skal jeg hilse og sige, at der også er en enkelt rose til Justitsministeriet for at have fjernet forslaget om at afskaffe den årlige retssikkerhedsredegørelse. Det er en redegørelse, som opgør forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb inden for strafferetsplejen, og det var oprindelig en del af forslaget, der blev sendt i høring, at den skulle afskaffes.

Det er vores opfattelse, at den redegørelse er et godt redskab til at sikre åbenhed i forvaltningen, og at den er et nødvendigt bidrag til den løbende debat om netop tvangsindgreb, og det er jo en debat, der er vigtig at have. Derfor er vi glade for, at det er taget ud af lovforslaget.

Med de ord skal jeg meddele, at vi kan støtte lovforslaget.

Kl. 17:30

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak for det. Tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerækken er hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 17:30

(Ordfører)

$\boldsymbol{Leif\ Mikkelsen\ (LA):}$

Det er jo næsten blevet en vane, at alle går ind for de her forslag. Jeg skal så bryde rækken og sige, at der bestemt er noget godt i det her forslag.

Der er især to områder, vi hæfter os ved, og som afgør, at vi ikke umiddelbart kan støtte forslaget. Det ene er den ændring af persondataloven, der betyder, at visse overførsler af oplysninger til tredjelande, der ikke generelt sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, ikke længere kræver tilladelse fra Datatilsynet. Det er vi betænkelige ved.

Det andet er så igen det, der kendetegner den her regering, nemlig at nu får afgiftsskruen så lige en tak til. Man hæver betalingen for anmeldelser og ansøgninger til Datatilsynet fra 1.000 kr. til 2.000 kr.

Det må kunne gøres bedre, så hvis ministeren kan besinde sig i udvalgsarbejdet, så vi kan undgå den slags øgede offentlige omkostninger, som burde være unødvendige her, kan vi jo tale videre om det. Ellers må vi sige, at vi er modstandere af forslaget.

Kl. 17:31

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Vi skal bede ordføreren blive stående. Der er en enkelt, der har bedt om en kort bemærkning, hr. Karsten Nonbo fra Venstre, værsgo.

Kl. 17:31

Karsten Nonbo (V):

Nu er det ikke et spørgsmål til ordføreren, men jeg kan høre på ordføreren, at han måske ikke hørte efter. Jeg nærede samme betænkeligheder, så for alle tilfældes skyld vil jeg her proklamere, at vi er på linje med Liberal Alliance med hensyn til gebyret. Altså, hvis det er udgiftsdækket og der kan redegøres for det, er vi med. Hvis ikke, hvis det bare er en fordobling for fordoblingens skyld og for at hive flere penge ind i statskassen, er jeg enig med ordføreren, og så er vi også imod det. Så det er bare for at være helt sikker, og det var sådan set et vi går hånd i hånd-tilsagn til Liberal Alliance på det punkt.

Kl. 17:32

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

En kort bemærkning behøver ikke være et spørgsmål, men giver det anledning til, at ordføreren vil have en kort bemærkning?

Kl. 17:32

Leif Mikkelsen (LA):

Nej, jeg ville kun understrege, at vi sådan set er imod afgiftsforhøjelsen uanset hvad.

Kl. 17:32

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak, der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører i talerrækken er hr. Tom Behnke fra Det Konservative Folkeparti, værsgo.

Kl. 17:32

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak for det, formand. Også fra konservativ side skal der lyde positive røster i forhold til lovforslaget her. Vi har dog også nogle betænkeligheder, som vi skal have på det rene, og den ene er præcis det her med gebyret til Datatilsynet.

Vi har bestemt ikke noget imod, at man betaler et sådant gebyr, og at det bliver forhøjet, hvis det svarer til de faktiske omkostninger. Det er jo helt afgørende, for man må betale for den ydelse, man får. Det har vi ikke nogen problemer med, men vi vil gerne se noget dokumentation på, at de faktiske omkostninger er steget fra 1.000 kr. til 2.000 kr., og kan ministeren godtgøre det, kan vi også støtte den del af forslaget.

Det, jeg så til gengæld vil dvæle lidt ved, og som andre også har været inde på, er det med hittegods. Jeg er enig i, at det er på tide, vi får strammet op på håndteringen af hittegods. Det bliver der brugt rigtig mange ressourcer på i forvejen, men spørgsmålet er, om ikke man kunne gøre nogle flere ting, som ville være hensigtsmæssige, om ikke man kunne sørge for, at der er en fælles indgang til et hitte-

godsregister. For har man nu mistet et eller andet i toget på en togrejse fra Frederikshavn til København, er det umuligt at vide, hvornår denne ting undervejs på turen er blevet afleveret til noget DSB-personale, der indleverer det til en politistation. Så kan man sidde og ringe landet rundt, fra politistation til politistation, for at finde ud af, om ens hittegods ligger der.

Der burde det være mere hensigtsmæssigt, mere borgervenligt, nemlig at hvis man har mistet noget, kan man, specielt hvis der er et nummer eller en anden identifikation på det, der er nem at have med at gøre, med det samme sige, at det ligger i Hobro. Og så kan man enten cykle dertil og hente det eller finde ud af på anden måde at få det hjem igen. Det ville gøre det meget nemmere for borgerne.

Det ville måske også gøre, at politiet rent faktisk kom af med noget af det hittegods, de har, for jeg tror, der er mange politistationer, der ligger inde med noget hittegods, som ejeren gerne vil have. Men det er simpelt hen ikke muligt for ejeren at finde frem til, hvor det ligger henne, og på eller en tidspunkt bliver det så destrueret eller solgt, og det er jo sådan set ikke hensigtsmæssigt. Så jeg tror, at med de her opstramninger, der bliver lavet, skal der også være nogle opstramninger af politiets håndtering af hittegods, så det bliver nemmere for borgerne og ikke kun nemmere for politiet.

Den anden ting er, at med det her bliver der jo så en bagatelgrænse på 500 kr. Jeg kan se, at så har politiet den mulighed for i forbindelse med den slags effekter, medmindre de er fuldstændig værdiløse, at de kan nøjes med at lægge dem i en glemmekasse. Det vil også gøre det nemmere, i hvert fald hvis de ikke er identificerbare, for så bør man jo fremlyse dem, men ellers vil det være hensigtsmæssigt, at man kan lægge dem der, og så kan de ligge der i en rum tid.

Jeg ved ikke, om det så er den samme tid, som gælder for værdier på over 500 kr., for igen er der jo det, at det godt kan være, at en given ting har en ringe økonomisk værdi, men at den har en meget høj affektionsværdi, og så er det lidt ærgerligt, at den hårdføre betjent siger: Det her er garanteret ikke mere end 70 kr. værd. Og så ryger det direkte i skraldespanden. Men det kan være et arvestykke, man har fået fra en bedsteforælder eller lignende, og så er det bare kasseret, fordi politiet vurderede, at det ikke havde en værdi.

Det bliver altså ordlyden i den bekendtgørelse, eller hvad det er, ministeren vil lave, en cirkulæreskrivelse eller lignende, der bliver afgørende. Det er jo i detaljen, vi skal se, om det her holder eller ikke holder. Så jeg håber, at vi i Retsudvalget til sin tid, når ministeren konkretiserer, hvordan det her praktisk skal håndteres ude på politistationerne, måske i det mindste kunne få lov til at blive orienteret om, hvordan man har tænkt sig at gøre. Det er mere, for at vi ikke nu her laver en hovsalovgivning, og at det så viser sig om 3 år, at der er et ramaskrig i befolkningen over, at politiet fra en ende af bare smider hvad som helst direkte i brændeovnen. Det er jo ikke hensigtsmæssigt.

Så det var de få bemærkninger. Jeg tror faktisk, vi er enige om, hvordan det her skal være, men lad os se, når ministeren har fået skrevet sin bekendtgørelse eller sit cirkulære, eller hvad det er, der skal til for at udmønte det her. Udgangspunktet er i hvert fald, at vi fra konservativ side er positive over for forslaget her.

Kl. 17:36

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Derfor går vi videre til næste taler på talerlisten, og det er justitsministeren, værsgo.

Kl. 17:36

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det. Må jeg ikke starte med at sige tak for de positive tilkendegivelser, der har været om forslaget? Det er jo helt rigtigt, at der her er tale om et forslag, som handler om – og det har også været fremme – hvordan man kan gøre den offentlige administration lidt mere effektiv og dermed udmønte den del af finanslovaftalen, som følger af begrebet effektiv administration. Der er der selvfølgelig også, som der er det på andre områder, på Justitsministeriets område fundet nogle tiltag, som kan gøre, at vi kan få en lidt mere effektiv offentlig administration.

Der er blevet spurgt til hovedsagelig to ting, nemlig til gebyret, som vedrører Datatilsynets omkostninger, og til den såkaldte glemmekasse, altså hittegodsdelen.

Begge dele er jo udførligt beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget. Hvis man eksempelvis tager spørgsmålet om glemmekassen og slår op på side 8 i bemærkningerne til lovforslaget, kan man se, hvad det er, der gør sig gældende. Og det er jo rigtigt nok, at der på et tidspunkt skal laves en bemyndigelse, og den orienterer vi selvfølgelig hjertens gerne Retsudvalget om.

Men det er sådan, hvad jeg også tror hr. Karsten Nonbo var inde på, at det ganske ofte er ting, man bare ved det blotte øjesyn kan se er ubrugelige: Det er halvfugtige håndklæder og andet, som kommer ind. Og her står det meget nøje beskrevet, at hvis der altså er mærker, personlige papirer, kreditkort eller andet med den pågældendes navn på, skal det selvfølgelig tilbage til ejeren eller til udstederen af det pågældende dokument eller andet. Det står også beskrevet der.

Så er det jo, som hr. Karsten Nonbo også rigtigt nok var inde på, en måde at gøre politiets arbejde nemmere på. Og jeg forstår på de to tilstedeværende politibetjente, at der i den praktiske virkelighed er ganske mange gode eksempler på, hvordan man kan gøre det endnu bedre, og det tager vi jo hjertens gerne imod i det videre arbejde med lige nøjagtig det her forslag. Her er altså et forslag til, hvordan vi i hvert tilfælde på visse stræk kan gøre det lidt nemmere og lidt bedre for politiet at arbejde med hittegods.

Hvad angår gebyrerne, tror jeg, hr. Karsten Nonbo formulerede det sådan: Det skal koste det, det koster. På side 6 i bemærkningerne er der jo redegjort for spørgsmålet om gebyrerne og altså spørgsmålet om de omkostninger, som eksempelvis Datatilsynet har i forbindelse med behandlingen af ansøgninger. Der er det også meget udførligt beskrevet, at Datatilsynet i forbindelse med den omkostningsreform, der blev lavet i 2006 og 2007, analyserede dækningsgraden på sagsområdet, og der viste det sig, at det gebyr, som blev fastsat til 1.000 kr. i 1988, dækker 20 pct. af Datatilsynets omkostninger.

Vi synes så, at der på den baggrund er grundlag for at sige: O.k., så kan vi godt sætte det op til 2.000 kr. Jeg ved ikke, om vi helt skal følge hr. Karsten Nonbos anbefaling, men det er bare for lige at gøre opmærksom på, at det sådan set er det, der er afsættet for, at vi har gjort, som vi har. Vi mener, der er et ganske udmærket grundlag for at hæve det til 2.000 kr. Det tror jeg regeringen vil holde det på – bare for at slå det fast.

Kl. 17:40

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Og der er en enkelt, nej, der er to, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er hr. Tom Behnke fra Det Konservative Folkeparti, værsgo.

Kl. 17:40

Tom Behnke (KF):

Det er, fordi ministeren nu var sådan lidt hurtig til at sige, at man kan læse det hele på side 8, men det er jo præcis det, man ikke kan, og det er jo derfor, jeg stiller spørgsmål om det.

Der står, at justitsministeren agter bl.a. at udstede en bestemmelse om, at politiet *kan* opbevare hittegods af en værdi på under 500 kr. i en glemmekasse. Der står »kan«. Det er altså ikke noget, man *skal*. Der er ikke nogen definition på det. Det er op til den enkelte betjent at vurdere, om man skal eller ikke skal, om man vil eller ikke vil. Der står også: eller bortskaffe hittegodset, hvis ikke det har nogen værdi osv.

Det er jo deri detaljen ligger, for rent kroner og øre-mæssigt, hvis man forestillede sig, at man skulle sælge det, vil der givetvis vil være rigtig meget hittegods, som ikke kan sælges for noget som helst. Der er ikke nogen, der vil købe det. Men for ejeren kan det have en meget, meget stor værdi.

Uden at det nu skal blive alt for tårevædet, kunne man forestille sig, at det specielt gælder for børn. Deres yndlingsbamse – hvem i alverden ville købe sådan en? Men for barnet selv har den jo en kæmpe værdi. Hvad er det, der er til hinder for, at politiet kan have de her effekter liggende i 3 måneder, ligesom man har alt muligt andet hittegods liggende, og når de 3 måneder så er gået, destruerer man det eller kommer af med det på anden måde. Altså, det er der jo ikke noget til hinder for. Det kræver ikke noget energi.

Kl. 17:41

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 17:41

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Nej, det er rigtigt. Og de nærmere sådan tidsmæssige rammer for det her spørgsmål er jo nogle, som skal være en del af den udmøntning. Altså, pointen her er beløbsgrænsen og spørgsmålet om den såkaldte glemmekasse, hvor man så kan henvende sig, hvis man vurderer, det er nødvendigt.

Den nærmere tidsmæssige grænse er noget af det, der vil være en del af den almindelige udmøntning af forslaget.

Kl. 17:42

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er fru Pia Adelsteen, Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 17:42

Pia Adelsteen (DF):

Jeg vil blot høre justitsministeren, hvad justitsministerens holdning er til det med at lave – hvad kan man sige? – et centralt register, sådan at det for borgerne også bliver nemmere, altså så det bliver sådan, at når der er fundet hittegods, har man det ikke bare stående et enkelt sted, så borgeren skal ringe til 27 politistationer, men borgeren kan ringe et sted hen og så få at vide i telefonen: Vi har fundet hr. Kristian Thulesen Dahls Liverpooltrøje med samtlige underskrifter, hvis det er den, man har spurgt efter. Jeg nævner den uden at sammenligne den med en børnebamse eller sådan et eller andet. Men det kunne være sådan, at man, når man ringer et sted hen, ligesom kan finde ud af, at den ting er der, at den er fundet.

Kl. 17:42

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 17:42

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Nu kender jeg hr. Kristian Thulesen Dahls forhold til Liverpool F.C. ganske udmærket, så jeg er næsten overbevist om, at den trøje tager han aldrig af, den sover han nærmest med på, og det er ganske udmærket, for så er han sikker på, at den ikke bliver væk.

Hvis der er noget, der bliver væk, er det jo, som også hr. Karsten Nonbo redegjorde for, en almindelig hittegodsforretning i dag hos politiet. Og hvis Retsudvalget gerne vil vide lidt mere om, hvordan udviklingen er på det område, hvordan man med indførelse af ny teknologi kan gøre det nemmere for borgerne, redegør vi selvfølgelig gerne for det.

Kl. 17:43

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til justitsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. og lov om friplejeboliger. (Nedsættelse af den kommunale grundkapital og kapitalindskud i friplejeboliger).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen). (Fremsættelse 03.10.2012).

Kl. 17:43

Forhandling

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er fra Venstre, og det er hr. Martin Geertsen. Værsgo.

Kl. 17:43

(Ordfører)

Martin Geertsen (V):

Tak for det. I mangel af meget bedre, nemlig fru Louise Schack Elholm, har jeg lovet at læse følgende op:

Regeringen foreslår med dette lovforslag at nedsætte den kommunale grundkapital fra 14 pct. til 10 pct. for almene boliger såvel som for friplejeboliger. Forslaget er en del af regeringens aftale med kommunerne om næste års økonomi.

Den kommunale grundkapital har i årevis været den model, som regeringer har benyttet til at skrue op og ned for antallet af tilsagn til almene boliger. Når man har villet sætte ekstra skub i byggeriet af almene boliger, ja, så har man nedsat den kommunale grundkapital fra 14 til 7 pct. Det har betydet, at antallet af tilsagn har været højt i årene med en kommunal grundkapital på 7 pct., da det i disse år har virket relativt billigere for kommunerne at finansiere nyt byggeri af almene boliger.

I årene med en kommunal grundkapital på 14 pct. har kommunerne afholdt sig fra at give så mange tilsagn til almene boliger. Det er derfor spændende at se, hvordan kommunerne reagerer på en nedsættelse af den kommunale grundkapital til 10 pct. Vil tilsagnene sætte kommunerne i gang og dermed på lidt længere sigt byggeriet af nye almene boliger, da det er billigere end i udgangspunktet, eller vil kommunerne afholde sig fra at give tilsagn i håbet om en yderligere nedsættelse af den kommunale grundkapital? Svaret ligger nok et sted midt imellem. Forslaget vil nok have en positiv effekt på antallet af tilsagn, men ikke i samme grad, som hvis den kommunale grundkapital blev nedsat til 7 pct.

Venstre mener, at det er fornuftigt at sætte den kommunale grundkapital ned, til trods for at vi er skeptiske over for, hvor stor en effekt det vil have. Men der er brug for at få gang i dansk økonomi. Og selv om en meget stor del af regeringens kickstart allerede foregår i den almene sektor, er det et af de håndtag, der kan skrues på. Det rejser dog unægtelig spørgsmålet, om der er risiko for en lille overophedning inden for det relativt lille marked, som arbejder med

Danmarks almene boliger. Bl.a. det ønsker Venstre at få belyst klarere

Venstre er med andre ord positivt stemt over for dette lovforslag. Og da jeg har fået forståelsen af, at De Konservatives ordfører ikke havde mulighed for at være til stede, skal jeg på vegne af Det Konservative Folkeparti sige, at De Konservative også støtter dette lovforslag.

Hvis man virkelig vil se mig på glatis nu, skal man stille tonsvis af korte bemærkninger til det her.

Kl. 17:46

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Det er der nok nogle, der gerne vil se, men der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger, så tak til Venstres ordfører. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Jan Johansen fra Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 17:46

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Tak for det. Socialdemokraterne ønsker en aktiv boligpolitik og en alternativ almen boligsektor. Det er vigtigere end nogensinde før, at vi får skabt vækst rundtom i landet og nye job til danskerne. Især i byggesektoren er der brug for, at vi trækker i arbejdstøjet og sætter gang i beskæftigelsen. Byggebranchen har været hårdt ramt af krisen, og mange steder i landet har været præget af, at kommunerne ikke har haft råd til at igangsætte nybyggeri af almene boliger. Med kommuneaftalen for 2013 har vi taget et skridt i den rigtige retning.

Vi synes, det er en god idé at nedsætte den kommunale grundkapital og kapitalindskuddet i friplejeboliger. Det giver kommunerne friere og mere fleksible rammer for at føre en aktiv boligpolitik til gavn for lejerne og de ældre. Samtidig skaber tiltaget arbejdspladser i byggesektoren.

Vores lovgivning skal give kommunerne de bedste muligheder og redskaber for at skabe et godt lokalt by- og boligmiljø. Det vil Socialdemokraterne gerne være med til at sikre. Med dette forslag giver vi et mere stabilt lovgrundlag for at føre boligpolitik. Frem til 2016 kan man i kommunerne regne med et grundkapitalindskud i nye almene boliger på 10 pct. frem for de tidligere 14 pct.

Det bliver altså billigere for kommunerne at opføre almene boliger, og derfor får de mere luft i budgetterne til at satse på nye byggeprojekter. Det er noget, der kommer de lokale bygmestre til gode, fordi det betyder flere opgaver. Private leverandører af friplejeboliger vil også have færre udgifter til at bygge nye boliger. Det vil bl.a. betyde, at der kan bygges flere bofællesskaber for seniorer og almene boliger til mennesker med handicap.

Forslaget er god socialdemokratisk politik. Det er afgørende for os, at der er gode boliger til alle, uanset hvor i landet man bor, og at vi skaber vækst og arbejdspladser, så vi kan sikre os, at vi kommer sikkert igennem krisen. Derfor støtter Socialdemokraterne forslaget, og jeg skulle sige fra SF, at de også støtter det; de er nemlig ikke til stede.

Kl. 17:49

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Vi går videre til den næste ordfører i talerrækken, og det er fru Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:49

(Ordfører)

Karina Adsbøl (DF):

Dette lovforslag omhandler nedsættelse af kommunal grundkapital og kapitalindskud. Lovforslaget har til formål at understøtte kommunernes muligheder for at føre en aktiv boligpolitik.

Dette lovforslag handler om at sætte det kommunale grundkapitalindskud ned fra 14 pct. til 10 pct. af anskaffelsessummen fra den 1.

juli 2012 og – som udgangspunkt – til udgangen af 2016. Samtidig forhøjes realkreditbelåningen fra 84 pt. til 88 pct. af anskaffelsessummen. Lovforslaget gør det billigere for private friboligleverandører, ligesom det forventes i et begrænset omfang at understøtte aktiviteter i byggesektoren. Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, og dette er i sig selv positivt. Lovforslaget har tilbagevirkende kraft for tilsagn givet i perioden fra den 1. juli 2012 til den 1. december 2012.

Da der er tale om en ændret byrdefordeling mellem stat og kommune til gunst for kommunerne, og da loven ikke har konsekvenser for andre parter, herunder beboerne og kreditinstitutterne, er der ikke problemer forbundet hermed. Dette lovforslag påvirker heller ikke beboerbetalingen.

Høringssvarene har været positive, og der er ikke kommet nogen kritikpunkter, og det tæller også på positivsiden i forhold til at stemme for forslaget. Dansk Byggeri skriver, at lovforslaget understøtter kommunernes muligheder for at føre en aktiv boligpolitik.

Der er indkommet spørgsmål fra Danske Handicaporganisationer om institutionalisering, som de er nervøse for. Det handler dette lovforslag ikke om, men derfor synes jeg stadig væk, vi skal have det med i vores overvejelser, når vi vedtager lovforslag her i Folketingssalen, der vedrører folk med handicap. Dansk Folkeparti kan støtte forslaget. Tak for ordet.

Kl. 17:51

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Godt. Tak til ordføreren. Vi går videre til næste ordfører i talerrækken, og det er fru Linda Kristiansen fra Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 17:51

(Ordfører)

Linda Kristiansen (RV):

Tak. I fravær af fru Liv Holm Andersen har jeg fået lov at holde hendes ordførertale. Med lovforslag L 3 gøres det billigere for kommunerne at sætte gang i nybyggeriet, idet den kommunale grundkapital nedsættes fra 14 til 10 pct. Tiltaget er godt, da det kan give kommunerne et byggeboost.

Derfor har det også været efterspurgt af flere kommuner ligesom lovforslagets anden del, som går ud på at aftale den kommunale andel for en længere periode, så der bliver større stabilitet og sikkerhed. Radikale Venstre er glad for her at kunne efterkomme kommunernes ønsker og støtte boligministerens forslag til fremme af mere nybyggeri i kommunerne.

Kl. 17:52

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Vi går videre til næste taler i ordførerrækken, og det er hr. Lars Dohn for Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:52

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Man skal vist være hurtig i dag for at nå det hele.

Når det drejer sig om støtte til den almene boligsektor, især nybyggeri, er det klart, at det jo er en af Enhedslistens hjertesager, og da det jo også er nævnt i regeringsgrundlaget, at der skal ske en billiggørelse eller en ændring af finansieringen af den almene boligsektor, er det også noget af det, vi ser frem til sammen med denne regering at få lavet fremover. Jeg havde selvfølgelig også gerne set, at det havde været med i lovprogrammet allerede nu, så jo tidligere, jo bedre, havde jeg nær sagt.

Det er også sådan, som den socialdemokratiske ordfører allerede har nævnt, at det her jo er en win-win-situation for det danske samfund, fordi der mangler boliger, der er til at betale. I går kunne man læse i dagspressen, at et værelse på 15 m² i København skulle afregnes med 4.400 kr. om måneden. Det er mere, end SU'en er på, og hvis de herværende medlemmer havde ganget deres kvadratmetertal i deres egne boliger med den udgift, ville der heller ikke blive meget tilbage af vederlaget. Så vi er en situation, hvor der er behov for, at der bygges boliger, der er til at betale, og også behov for en almen boligsektor, der er mere tilgængelig end den, vi har for øjeblikket.

Der mangler også arbejde i byggesektoren, og det er også sådan, at der er masser af fornuft i at udskifte den gamle energislugende boligmasse, vi har. Det er sådan, at jeg forleden dag læste en bog fra 1970, hvori man lagde perspektiverne for boligsektoren frem, og hvori man sagde, at boliger ikke skal benyttes mere end 60 år, så skal de rives ned igen og fornys. Og så må man sige, at vi altså så har store opgaver, hvis vi vil leve op til de forudsætninger og de visioner, man havde dengang. Derfor er nedsættelsen af bidraget rigtig vigtigt.

Det er også vigtigt at få ændret balancen mellem ejer- og lejeboliger i et samfund. Det er jo sådan, at de samfund, der har mange lejeboliger, er gået mere stabilt igennem den kapitalistiske krise, så alene for at fremtidssikre det danske samfund – og det er jo også en af regeringens målsætninger, nemlig at stabilisere økonomien – er det også rigtig vigtigt.

Man vil så også gå ind og sikre friplejeboliger. Jamen nu må vi se, når der her til foråret kommer en evaluering af friplejeboligloven. På forhånd tror jeg godt at jeg kan sige for Enhedslisten, at det ikke lige er vores kop te, men lad os se, hvad den evaluering siger. I den evaluering, der kommer af friplejeboliglovgivningen, må vi så give vores bidrag til, hvor meget der skal ændres.

Med de ord vil jeg gerne sige, at vi vil kunne støtte forslaget, muligvis med en opdeling ved afstemningen i almen sektor og friplejeboligsektor. Men det vender vi tilbage til under udvalgsarbejdet.

Kl. 17:55

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til Enhedslistens ordfører. Næste ordfører i talerrækken er hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 17:55

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Jeg står her på vegne af vores boligordfører, hr. Joachim B. Olsen.

Det, jeg vil sige, er, at regeringen med det her lovforslag vil nedsætte den kommunale grundkapital fra 14 pct. til 10 pct. for almene boliger for at sikre aktivitet i byggebranchen og for at imødekomme et angiveligt behov for opførelse af almene boliger. At vi i Liberal Alliance ikke er positive over for forslaget, skyldes forskellige ting.

Forslaget lægger jo op til at bruge offentlige midler på opførelse af nye almene boliger. Men skulle vi ikke lige holde fast i, hvad almene boliger er? Det er statsstøttede boliger, hvor der ydes statsstøttet til visse boligformer. Imidlertid skeles der ikke til beboernes ressourcer, og man kan altså komme i den situation, at der ydes statsstøtte til ressourcestærke personer. Det synes vi ganske enkelt er besynderligt. Det betyder jo f.eks., at et velhavende ægtepar kan sælge deres villa og flytte ind i en ny bolig med statsstøtte.

Så kan man jo sige, at man med lovforslaget vil skabe vækst i byggebranchen. Det er rigtigt nok, for der vil naturligvis komme noget aktivitet i byggebranchen, og det vil være godt. Men helt generelt er vi af den overbevisning, at pengene ganske enkelt kan bruges bedre ved at sikre, at staten holder sig ude af den her type projekter.

Så vil jeg sige lidt om selve indholdet i lovforslaget. Når staten skal stille en lånegaranti, skyldes det jo, at der er en reel risiko forbundet med investeringen. Det virker besynderligt, at en regering, som jo i mange år har råbt op om den finansielle sektors uansvarlige

adfærd, så, når det kommer til at bevilge risikable lån fra statens egen side, tilsyneladende lader andre regler gælde. I det lys virker det underligt, at man vælger at øge lånegrænsen i realkreditloven fra 84 pct. til 88 pct. Når almindelige mennesker kun må låne op til 80 pct., skyldes det jo, at man vil beskytte realkreditinstitutterne mod store tab.

Yderligere virker det besynderligt, at den type realkreditlån, man har valgt, er den mest risikable lånetype, nemlig flekslånet. Hvis tilfældet er, at renten stiger til eksempelvis 5 pct., hvilket jo ikke er utænkeligt - vi er nogle her, der kan huske langt højere renteniveauer – så skal staten af med ret mange penge, da lejerne jo kun skal betale de 2,8 pct. af lånets størrelse. Det kan faktisk blive en dyr fornøjelse for skatteborgerne.

Vil man sikre, at der kommer øget aktivitet i byggebranchen, er svaret jo egentlig ret simpelt: sæt skatten ned og fjern nogle afgifter, der besværliggør arbejdet og aktiviteten i branchen. Og hvis man samtidig afbureaukratiserer området, skal aktiviteten nok komme, og vi vil få bygget de boliger, der efterspørges, også uden direkte eller indirekte støtte fra det offentlige.

Så Liberal Alliance er ikke positivt stemt over for dette forslag.

Kl. 17:58

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er en enkelt, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Hr. Lars Dohn fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 17:58

Lars Dohn (EL):

Nu ved jeg jo ikke, om det var boligerordføreren, hr. Joachim B. Olsens ord, eller om det var ord fra det ærede medlem, der er på taler-

Det er jo en kendt sag, at Liberal Alliance har den holdning, at boligen er en vare ligesom alt andet, og kan man ikke opnå den vare, jamen så må man undvære den.

Der blev nævnt, at det var lidt uacceptabelt, at man skulle understøtte, at nogle, hvis de egentlig havde penge nok, kunne komme til at få noget understøttelse gennem den her subsidiering.

Er det ikke sådan, at Liberal Alliance også opfatter rentefradrag og skattestop for ejerboliger som en form for subsidiering? De tal, jeg har set, viser i hvert fald større subsidiering til ejerboligsektoren end til den almene boligsektor.

Kl. 17:59

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 17:59

Leif Mikkelsen (LA):

Med den skattepolitik, der er ført i det her land, og med det skattetryk, der er, er det jo præcis sådan, at der er blevet indført forskellige former for lettelser i forhold til folks tilværelse. Og hvis man tilrettelægger skattepolitikken og vi er på et niveau – f.eks. det niveau, Liberal Alliance foreslår, altså en skat på 40 pct. – så vil der være en række af de her tiltag, også vedrørende forrentningen på boliger, der vil være ganske overflødige helt af sig selv.

Så kunne vi finde sammen om det, vil jeg sige til hr. Dohn, vil det give en god fremtid for dansk boligpolitik.

Kl. 18:00

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Lars Dohn har ikke indskrevet sig for en anden kort bemærkning, men den vil hermed være givet. Værsgo.

Kl. 18:00

Lars Dohn (EL):

Tak for det. Er det ikke sådan, at hvis nu en person med høj indtægt vælger at bo i den almene sektor, har man ikke noget fradrag, og så bliver man faktisk ret så hårdt beskattet?

Hvori ligger egentlig fordelen, hvis man nu skulle komme til at bo i den almene sektor og alligevel have en normal eller høj indtægt?

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 18:00

Leif Mikkelsen (LA):

Nu ved hr. Dohn jo udmærket godt, at med det renteniveau, der er lige nu, spiller rentefradraget faktisk en meget, meget begrænset rolle. Derfor vil forskellen jo blive meget lille. Jeg går ud fra, at hr. Dohn er fuldstændig bekendt med det. Nu aner jeg ikke, om hr. Dohn bor i privatbolig eller til leje, men det er jo sådan i virkelighedens verden, at det ikke spiller nogen særlig rolle i øjeblikket. Så der vil overgangen være til at overse.

Virkeligheden i det her lovforslag, som vi taler om i dag, er, at der altså er statsstøttede midler for at skaffe boliger, som også kan anvendes af dem, der ikke har behov for det, og det er vi simpelt hen imod.

Kl. 18:01

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så vi går videre til næste taler i ordførerrækken. Det er hr. Mike Legarth fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:01

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

På vegne af fru Benedikte Kiær, som ikke kan være til stede, fordi hun sidder i forhandlinger et andet sted, skal jeg på vegne af Det Konservative Folkeparti tilkendegive følgende:

Lovforslaget her er et resultat af aftalen om kommunernes økonomi for 2013. Med forslaget nedsættes den kommunale grundkapital fra 14 pct. til 10 pct. i perioden fra den 1. juli 2012 til den 31. december 2016, og dermed vil kommunerne få mindre udgifter, mens staten skal bære en større del af udgifterne.

Samtidig er det forventningen, at forslaget vil betyde, at et øget byggeri af almene boliger, svarende til ca. 700 boliger om året, vil medføre flere ordrer til byggeriet og således en større efterspørgsel og forhåbentlig flere arbejdspladser og fastholdelse af de arbejdspladser, der allerede er. Det er selvfølgelig positivt. Men opførelsen af de almene boliger vil også betyde, at forslaget samlet set vil medføre offentlige merudgifter, og der mangler vi at se en finansieringsplan for, hvordan man vil gøre det.

Det skal vi selvfølgelig have afklaret i det udvalgsarbejde, der ligger foran os. Når det er afklaret, og når vi har accepteret det, vil Det Konservative Folkeparti støtte forslaget, men indtil da må dette stå hen i det uvisse.

Kl. 18:02

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Hermed er vi nået til ministeren for by, boliger og landdistrikter. Værsgo.

Kl. 18:03 Kl. 18:06

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Først vil jeg sige tak for den brede opbakning til det her forslag. Når vi laver så markante ændringer i støtte og tilsagn til vores almene boliger, synes jeg, at det er vigtigt, at der er bred opbakning til det.

Hr. Martin Geertsen rejste på vegne af fru Louise Schack Elholm og V og K et spørgsmål om, om der muligvis kunne være overophedning i det her. Jeg har lige kigget på tallene, og jeg kan se, at der med hensyn til igangværende alment byggeri var 11.311 boliger i 2011, og vi regner med, at der i 2012 vil være 10.030 boliger. Og jeg vil godt sige, at det skal ses i forhold til, at vi har en byggebranche, som virkelig er nødlidende i øjeblikket. Jeg tror ikke, der er den store risiko for overophedning her.

Fru Karina Adsbøl rejste spørgsmålet om handicappede og adgang, og jeg vil sige, at nye boliger bliver bygget efter de sidste nye forskrifter. I forhold til handicapadgang vil jeg sige, at det jo også er tænkt ind i det, men jeg modtager gerne et skriftligt spørgsmål, så følger vi op på den del af sagen.

Hr. Lars Dohn gav opbakning til nedsættelse af grundtilskuddet og grundkapitalen og bad om at få en opdeling. Det ligger ikke i tegningen til det, men jeg kan sige, at der kommer en evaluering af friplejeboligerne senere på året. I forhold til den del af det synes jeg, vi skal tage den dér.

Så har jeg bare en enkelt bemærkning til hr. Leif Mikkelsen. Jeg tror – og det er helt fair – at han ikke bryder sig om almene boliger, men man skal bare huske på, at der bor over 1 mio. mennesker i den sektor. Rigtig mange af dem, ikke alle, men rigtig mange, ville ikke have råd til en fornuftig bolig på ordentlige vilkår, hvis ikke der var den almene sektor.

Der findes 7.500 almene boligafdelinger i det her land, og jeg vil godt sige, at mange af dem er utrolig velfungerende. Man skal huske på, at det er ganske få, der er på den såkaldte ghettoliste. De fungerer hver eneste dag og skaber hjem og bolig for os mennesker, som ikke har råd til at købe os en ejerbolig. Og der vil jeg gerne sige, at havde vi ikke den almene sektor i Danmark, er jeg helt overbevist om, at så måtte vi opfinde den. Den dækker over 20 pct. af vores boliger i Danmark, og jeg vil godt sige, at folk virkelig valfarter til Danmark for at se, hvordan vi har opbygget en almen sektor med selvbestemmelse og demokrati, og hvor man faktisk ejer den afdeling, man bor i. Så jeg synes, at det var en underlig argumentation, men det er jo Liberal Alliances frie holdninger, der her gives udtryk for. Men det er bestemt ikke noget, jeg er enig i.

Så vil jeg sige, at forslaget er en del af kommuneaftalen, og jeg tager den brede tilslutning, der er – minus Liberal Alliance – som et udtryk for, at der også er bred enighed om den overordnede strategi bag forslaget, nemlig det at understøtte den kommunale boligpolitik. Og det gør vi ved at gøre det billigere for kommunerne at sætte gang i nybyggeriet og dermed også gang i beskæftigelse og vækst. Jeg ved, at bl.a. Aalborg Kommune har sat rigtig, rigtig meget byggeri i gang, efter at det her er kommet, og jeg har op til finanslovaftalen været opsøgt af flere borgmestre, som gerne så det kommunale grundtilskud sat ned.

I stedet for den her stop and go-politik, vi har haft, og som flere ordførere redegjorde for, med 7 pct. og 14 pct., og det, at man hamstrer undervejs, således at man er sikker på at få nok tilsagn, er det nu lagt fast, at det i 4 år er 10 pct., og det er jeg rigtig glad for at Folketinget bakker op om.

Det vil sige, at man på en eller anden måde har delt i porten her, sådan at man sikrer, at det nu bliver billigere at opføre ikke alene ældreboliger og ungdomsboliger, men også almindelige almene boliger. Det giver planlægningssikkerhed og en mere stabil byggerytme.

Jeg ser frem til et hurtigt udvalgsarbejde, så der kan skabes fuldstændig sikkerhed om vilkårene for de almene boliger. Tak for opbakningen. Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til By- og Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om ændring af lov om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB S-tog A/S samt fusionsskatteloven. (Fremgangsmåde ved anskaffelse af rullende materiel, generel garantistillelse, bestyrelsessammensætning, mulighed for DSB og Naviair til at fusionere skattefrit med helejede datterselskaber, konsekvensændringer som følge af selskabsloven m.v.).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsættelse 03.10.2012. (Omtrykt)).

Kl. 18:06

Forhandling

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Forhandlingen er åbnet. Første ordfører er hr. Martin Geertsen fra Venstre, værsgo.

Kl. 18:07

(Ordfører)

Martin Geertsen (V):

Tak for det. Her tror jeg desværre, at den udbredte enighed, der er blandt Folketingets partier, ophører, i hvert fald for en stund.

Vi synes sådan set, at der er det, vi vel kan kalde acceptable ingredienser i det her lovforslag. Det gælder f.eks. det forhold, at ministeren nu, om jeg så må sige, nærmest indsætter sig selv som hovedansvarlig for materielindkøb i DSB.

Når nu konstruktionen er, som den er, nemlig at det er DSB og det politiske niveau, som står for togindkøb her i landet, er det sådan set også udmærket, at ministeren påtager sig et langt større ansvar og i virkeligheden det endelige ansvar for både de gode og dårlige eksempler.

Man kunne så godt ønske sig, at ministeren i den forbindelse måske gik skridtet videre og spurgte sig selv, om DSB virkelig grundlæggende har bevist sit værd som togindkøber, eller om det måske i realiteten burde være nogle helt andre, som burde stå for de dele.

Men der er andre dele, som vi er langt, langt mere skeptiske over for i det her lovforslag. Lad mig fremhæve tre punkter.

For det første er vi noget bekymrede over, at ministeren og regeringen tilsyneladende vil give DSB carte blanche til at insource DSB S-tog. Det kan efter vores opfattelse have mindst to uheldige konsekvenser. Det bliver langt vanskeligere at afhænde DSB S-tog, hvis man måtte have de politiske ambitioner. Men hvad der måske kunne samle lidt mere bred opbakning, kunne være det forhold, at det bliver endnu mere uoverskueligt for offentligheden at finde rundt i pengestrømmene i DSB. Det er sandt at sige vanskeligt nok i forvejen. Samtidig giver det her endnu større mulighed for DSB for at jonglere mellem de rentable og de mindre rentable dele af DSB, uden at

andre end DSB vil være i stand til at følge med i, hvad i alverden der foregår.

For det andet er vi bekymrede over, at DSB nu skal følge bestemmelserne i selskabsloven. Det er på det foreliggende grundlag og i forhold til det, der indtil nu er beskrevet, temmelig uoverskueligt at gennemskue, hvorvidt lige præcis det her er et politisk greb for at mindske offentlighedens krav om at få og DSB's pligt til at give tilbundsgående oplysninger om virksomhedens sande tilstand.

Man kunne i virkeligheden spørge, om det nu skal være muligt med udgangspunkt i det her koncernbetragtningsbegreb at kunne lægge en eller anden form for røgslør ud over både gynger og karruseller i DSB.

For det tredje – og det er der, vi virkelig er bekymrede – vil regeringen nu via transportministeren udstyre DSB med en ret til at kunne låne penge til drift. Jeg mener grundlæggende, at det er et nærmest historisk skråplan at sende en offentlig virksomhed ud på.

Her tænker jeg ikke så meget på den diskussion, som både har været der, og som formentlig fortsat vil være der, om, hvorvidt der kan blive tale om konkurrenceforvridning med hensyn til især de konkurrenceudsatte aktiviteter. Det, jeg i virkeligheden tænker mest på, er, at regeringen her sætter sin lid til, at DSB når i mål med sine bestræbelser på at spare 1 mia. kr. ved udgangen af år 2014. Jeg synes, at transportministeren er en meget modig mand, når han sætter sin lid til, at DSB klarer skærene. For hvad er det, regeringen her er i gang med? Det er reelt at øge DSB's i forvejen 18 mia. kr. store gæld og 600 mio. kr. i årlige renteomkostninger.

Med det her forslag ser det desværre ud til, at regeringen nu er i gang med dels at lukke yderligere ned – sådan må jeg læse det – for den offentlige indsigt i DSB, som årligt modtager 3 ½ mia. kr. i skatteyderpenge, dels de facto er i gang med at øge DSB's gæld.

Efter min opfattelse er der faktisk ikke brug for mere røgslør og tilknappethed i DSB. Der er faktisk brug for, at dansk jernbanedrift på alle leder og kanter åbner sig for omverdenen. Der er i særlig grad ikke brug for mere gældsætning. Der er tværtimod brug for, at DSB's gæld afvikles. Derfor ser vi mere end normalt frem til en god og grundig udvalgsbehandling, hvor vi har en lang række spørgsmål, som vi ønsker besvaret.

Kl. 18:11

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Godt, tak til ordføreren. Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger, og derfor går vi videre til næste ordfører i talerrækken, og det er fru Karin Gaardsted fra Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 18:11

(Ordfører)

Karin Gaardsted (S):

Tak for det. Jeg står her i dag på vegne af ordfører hr. Rasmus Prehn.

Mere tidssvarende og knap så bureaukratiske regler for administrationen af DSB og investeringen i nyt, rullende materiel er målsætningen med det lovforslag, vi står med nu.

Lovforslaget øger sikkerheden for, at beslutninger om fremtidige anskaffelser af rullende materiel er saglige og velfunderede, og at der er politisk opbakning til dem. Derudover kan det bl.a. nævnes, at det bliver lettere at sikre godkendelse af nye investeringer. I dag er reglerne unødigt komplicerede og bureaukratiske.

Ligeledes kan det nævnes, at bestemmelserne for DSB S-tog gøres mere tidssvarende. Konkret gives der hjemmel til at beslutte, at DSB S-tog a/s ophører som aktieselskab for at blive integreret i DSB. DSB's ledelse har selv ønsket denne mulighed for om nødvendigt at kunne integrere DSB S-tog i den samlede koncern som led i sit arbejde med at forenkle og effektivisere DSB's organisatoriske struktur. Og det er en målsætning, vi fra socialdemokratisk side bakker varmt op om.

Endelig får de selvstændige offentlige virksomheder DSB og Naviair med lovforslaget her mulighed for en omstrukturering uden beskatning i form af skattefri fusion med helejede datterselskaber, hvilket fuldstændig svarer til reglerne for almindelige aktieselskaber.

Kort fortalt bliver rammer og regler for investeringer i og administrationen af DSB med lovforslaget her betydelig bedre.

Fra Socialdemokratiets side takker vi ministeren for den tekniske gennemgang, vi har fået, og villigheden til at svare hurtigt og beredvilligt på Transportudvalgets mange spørgsmål. Vi håber på en god og konstruktiv lovgivningsproces omkring dette nødvendige og meget nyttige lovforslag. Tak.

Kl. 18:14

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Vi går videre til den næste ordfører i talerrækken, og det er hr. Morten Marinus fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:14

(Ordfører)

Morten Marinus (DF):

Tak for det. Jeg skal starte med at gøre opmærksom på, at jeg står her på vegne af Dansk Folkepartis trafikordfører, hr. Kim Christiansen, som ikke kunne være til stede i dag, og derfor skal jeg læse følgende op:

Der er gode ting i det her lovforslag, men der er også elementer, som trænger til at blive set nærmere på under lup her i forbindelse med udvalgsarbejdet inden anden og tredje behandling. Derfor har Dansk Folkepartis trafikordfører også stillet 13 konkrete spørgsmål til det her lovforslag, og vi forventer selvfølgelig, at svarene på dem vil indgå i udvalgsarbejdet.

Vi er alle enige om, at det kun kan blive bedre, når det gælder anskaffelse af nyt materiel. Vi skal ikke have flere IC4-togkatastrofer. Derfor kunne det også være en god idé at inddrage erfaringer fra andre togoperatører, som jo også sidder inde med en masse viden, når der nu skal anskaffes nyt elmateriel mellem København og Esbjerg. De første indkøb af de her eltog vil jo også bestemme fremtidens køb af yderligere eltog.

Når det gælder om at forenkle processen for godkendelse af investeringer, er det ganske fornuftigt.

Det gælder også de mere fleksible regler om bestyrelsens sammensætning og udlugning af overflødige bestemmelser.

Så er der de udvidelser af statsgarantien, som også allerede er blevet omtalt af Venstres ordfører her, altså at de også skal til at omfatte driften. Vi går i Dansk Folkeparti ud fra, at det, når man vil udvide statsgarantien til generelt både at gælde investeringer og løbende drift, er fordi, bankerne har smækket låget i.

I dag har DSB allerede en gæld på knap 18 mia. kr. Dertil hører rentebetaling, som nærmer sig 600 mio. kr., og en voksende gæld er vel næppe det, der styrker DSB.

Nu er der så sat en effektiviseringsplan i gang, som skal reducere omkostningerne i DSB med omkring 1 mia. kr., og når økonomien ikke har det godt, er det vel også bedre at trimme omkostningerne end at øge gælden yderligere. I sidste ende skal gælden jo tilbagebetales

Så må vi jo have svar på, om den udvidede statsgaranti betyder, at DSB's gæld vokser yderligere, eller om det drejer sig om, at bankerne f.eks. nu kræver, at staten skal til at dække mere af DSB's gæld.

Lovforslaget vil også ophæve bestemmelser omkring DSB S-tog, så S-togene så at sige kan opsluges af DSB-koncernen. I dag lever S-togene jo i deres eget lukkede system, og der er også særskilt kontrakt med Transportministeriet. S-tog a/s er et selskab, der giver overskud, og det vil kunne sælges eller sættes i udbud, men dette gøres vel ikke muligt, hvis det infusioneres i DSB.

Til sidst er der de færre regnskabsoplysninger, som DSB fremover skal afgive om sine datterselskaber. Det skyldes vist den nye selskabslov. Selvfølgelig kan man argumentere for, at DSB fremover som koncern ikke behøver at udarbejde regnskaber for datterselskaberne, men det drejer sig jo om at give de relevante oplysninger i koncernregnskabet, noget, der også gælder for andre koncerner. Men der er bare den forskel, at når det handler om DSB, er det skatteyderne, der i sidste ende kommer til at hænge på regningen, og i forhold til DSB's underskud de sidste år og gældens størrelse kan man altså vælge at sige, at det nok fortsat er klogt at få regnskaber for datterselskaberne udarbejdet for DSB, således at regnskaberne ikke bare bliver mere og mere lukkede og informationerne færre.

Med disse bemærkninger ser vi i Dansk Folkeparti frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 18:18

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak for det. Næste ordfører i talerrækken er hr. Andreas Steenberg fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 18:18

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Jeg tror, alle kan blive enige om, at indkøbene af IC4-togene har været en af de største politiske og indkøbsmæssige skandaler, der har været i nyere tid. Man burde have satset på eltog i stedet for dieseltog. Eltog er bedre, de virker, de er billigere i drift, de forurener meget mindre, og så er det det, andre lande har valgt at gøre. Og Danmark har altså i stedet for valgt at gøre noget som et af de eneste lande i hele verden, nemlig at købe dieseltog.

Ud over at man skulle have satset på el frem for diesel, er der jo sket alle mulige fejl i indkøbene af de her tog. Det er jo derfor, at Rigsrevisionen har kritiseret ministeriet, har kritiseret DSB, har kritiseret styringen af de her indkøb. Og det her lovforslag er en imødekommelse af den kritik, der har været fra Rigsrevisionen, for med det her lovforslag laver vi en ny procedure for, hvordan vi køber tog i Danmark.

Sagen er nemlig den, at den nye regering har prioriteret at bruge over 1 mia. kr. til at begynde at sætte køreledninger op mellem Fredericia og Esbjerg, så vi kan komme til at køre med eltog mellem Esbjerg og København i 2015. Vi ønsker også at prioritere at få køreledninger op mellem Esbjerg og Aarhus, så vi kan begynde at køre eltog mellem Aarhus og København.

Sagen er nemlig, at man har fået elektrificeret, som det hedder, halvdelen af Danmark – men man har ikke tage det sidste med. Når vi så skal ud at købe eltog til de her strækninger, er der altså den her nye procedure, hvor ministeriet skal godkende hvert enkelt køb. Man skal indhente en ekstern kvalitetsvurdering, og på den måde får vi et bedre grundlag for fremtidige nyindkøb.

Jeg er rigtig stolt af at være med i en regering, der vælger at lytte til Rigsrevisionens kritik i stedet for bare at sidde den overhørig. Derfor er jeg rigtig glad for, at vi strammer de her procedurer for indkøb af tog i fremtiden.

Så har vi haft en debat i dag om nogle andre delforslag i den her lov. Det omhandler bl.a., at DSB får øget mulighed for at optage lån med statsgaranti, og det har bl.a. Venstre problematiseret, fordi DSB ikke skal optage flere lån og have mere gæld. Det kan man jo kun være enig i, og i øvrigt er den gæld, DSB har på 17-18 mia. kr., jo opbygget over de sidste 10 år, hvor Venstre havde magten.

Nu sidder de så med den her gæld, og DSB skal betale renter, og det går jo så ud over togdriften. Det betyder også, at DSB har sværere ved at komme ud af krisen, som de er havnet i, og det er derfor, vi vil give dem mulighed for at låne med statsgaranti, for så bliver lånene billigere, og så kan de komme ud af krisen og få betalt deres gæld af. Så det er ikke, fordi vi ønsker, at de skal gældsætte sig me-

re, det er, fordi vi ønsker, at de skal ud af den gæld, de har fået de sidste 10 år i Venstres regeringstid.

Jeg tror, det kommer bag på mange danskere, at DSB S-tog og DSB er to forskellige selskaber. Og jeg synes, det er helt logisk, at vi nu giver DSB mulighed for at lægge dem sammen og få nogle stordriftsfordele, i stedet for at man skal have to styrelser siddende. Så ved jeg godt, at partiet Venstre har et forslag om at privatisere DSB, og det er jo, undskyld mig, helt ude i skoven, når vi har at gøre med en virksomhed, som har en kæmpe gæld, og som har nogle tog, der ikke kan køre, og som der er store problemer med. Så at privatisere den virksomhed vil jo bare betyde, at man ikke får nogen penge for det, eller i hvert fald ikke særlig mange penge, og det vil betyde, at statskassen skal tage sig af den gæld, der er stiftet.

Så derfor ser vi kun én vej ud af DSB's krise, og den er, at de får tilbagebetalt deres gæld. Det kræver, at de får lov til at lægge DSB og DSB S-tog sammen, og det kræver også, at de får lov til at optage nogle lån med statsgaranti, så det kan blive lidt billigere, så de kan komme ud af den gæld, de har.

Med de ord kan vi støtte lovforslaget.

Kl. 18:22

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerrækken er hr. Jonas Dahl fra SF, værsgo.

Kl. 18:22

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Tak for det. Det er første gang, tror jeg, i hvert fald i nogle år, at jeg taler i regi af trafikordfører. Det er jo altid en fornøjelse at vende tilbage til noget, man tidligere har arbejdet en lille smule med.

Som flere allerede har været inde på, indebærer lovforslaget for det første en ændring, således at fremgangsmåden, hvorved DSB anskaffer sig rullende materiel, ændres, således at anskaffelse nu skal godkendes af transportministeren, der fører tilsynet med DSB, inden man kan indgå den endelige kontrakt.

Der er det jo selvfølgelig vurderingen, at ministeren skal sikre den eksterne kvalitetsvurdering af det beslutningsforslag, som ligger hos DSB. Og som den tidligere ordfører også var inde på, kan man jo sige, at når vi ser på IC4-historien, er der måske behov for en yderligere kvalitetssikring, i hvert fald af de køb, man har foretaget.

Når der så senere hen har været en række beslutninger, som også kunne have været kønnere, ikke mindst under den tidligere regering, kan man selvfølgelig med al tydelighed understrege, at der måske faktisk er behov for at sikre nogle bedre procedurer for anskaffelse af materiel til DSB.

For det andet vil procedurerne for godkendelsen af investeringerne, herunder finansieringen, blive forenklet, således at bestyrelsen i DSB får et selvstændigt ansvar, som skal sikre, at deres kapitalgrundlag er i orden.

Endelig sikrer man også en mulighed for en udvidet statsgaranti til DSB, så det ikke længere kun angår investeringer, men dog således, at Finansudvalget til enhver tid skal godkende det foreliggende. På den måde sikrer man jo også ikke bare kontrollen fra ministeren, men også den parlamentariske kontrol fra Folketingets side, så der trods alt bliver hånd i hanke med det.

Det bed jeg mærke i at bl.a. Venstres ordfører var lidt kritisk over for, og der synes jeg da at det er vigtigt at understrege, at Finansudvalget selvfølgelig bliver inddraget også i den proces, ligesom det i øvrigt altid vil blive i forbindelse med andre aktstykker.

Endelig er der en ændring i sammensætningen af DSB's bestyrelse, som bliver mere fleksibel, hvilket gør, at transportministeren kan udpege alt mellem fem og otte i stedet for et fast antal, og det er klart, at det jo i sidste ende skal være et spørgsmål om, at man sikrer de nødvendige kompetencer i DSB's bestyrelse også fremadrettet, så

vi også sikrer os, at vi får et godt drevet statsligt transportselskab, som rent faktisk er i stand til at sikre service til borgerne. Det, vi i sidste ende alle sammen er optaget af, er jo rent faktisk, om vi alle sammen kan have en fornuftig transport med vores kollektive trafik.

Yderligere er der to mindre ting i forhold til DSB's S-togsdivisioner, og så er der afsnittet i forhold til Naviair.

Med de ord vil jeg sige på SF's vegne, at vi varmt støtter forslaget. Jeg synes, at det er meget fornuftigt, at man nu langt om længe sikrer en yderligere kvalitetssikring af de indkøb, der i givet fald foretages fremadrettet af DSB.

KL 18:25

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerrækken er hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 18:25

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Det her er et rigtig godt forslag, som Enhedslisten støtter. Vi tillader os endda at se forslaget som et begyndende opgør med den politik, som jo har præget forholdene omkring DSB igennem rigtig mange år under den gamle regering, hvor man jo i virkeligheden gjorde DSB klar til salg i småbidder. Det tages der højde for i forslaget og der påbegyndes så at sige en tilbagerulning. Sådan opfatter vi det i hvert fald.

Det bliver også et opgør – begyndende, små skridt – med de udbud og udenlandske aktiviteter, som jo i den grad har været med til at skabe de problemer, som DSB i dag har, og som jo også er det, forslaget forsøger at gøre op med. Så vi er rigtig godt tilfredse. Vi anser virkelig lovforslaget som et udtryk for, at vi her kan se, at der trods alt er kommet en ny regering, og det er vi selvfølgelig glade for i Enhedslisten.

Nu skulle jeg være et skarn, hvis jeg så ikke alligevel havde nogle bemærkninger til lovforslaget, også nogle kritiske bemærkninger, men det er jo i virkeligheden sådan bare for at kvalificere det.

Som andre ordførere har været inde på, er det et centralt element, at man nu skal have en ekstern vurdering af indkøb af det rullende materiel, og det støtter vi; det synes vi er rigtig godt. Sporene fra IC4 skræmmer, som også andre har været inde på, og der burde i virkeligheden have været skredet ind meget tidligere, men skiftende transportministre før den nuværende sad på hænderne og lod DSB skalte og valte ukvalificeret – ja, måske var der ligefrem en aftale om, at de fik lov til at skalte og valte, hvad ved jeg. Det har vi jo i virkeligheden aldrig fået kastet lys over.

Jeg har lige et par kritiske bemærkninger her. Selv et konsulentfirma kan jo tage fejl. Jeg synes jo f.eks. ikke, at det, Atkins præsterede i forbindelse med IC4, var særlig kvalificeret, og jeg synes, at det var godt, at der var nogle vakse transportordførere, som efterfølgende kunne gøre opmærksom på, at man sgu ikke – undskyld, det må man ikke sige – kan udråbe et tog til at være godt og sundt, hvis det har 600 fejl. Det er bare for at sige, at selv et konsulentfirma altså kan tage fejl.

Man kunne jo også, hvis det nu lige nøjagtig drejer sig om togkøb, forestille sig, at der kunne tages en snak med dem, der allerede kører de pågældende tog. Jeg har forstået – og synes, det er en rigtig god idé – at det, man nu går efter, trods alt er at indkøbe hyldevarer: tog, der kører i forvejen et eller andet sted. Så kunne man jo sende et par lokoførere af sted for at prøve at køre togene og lade dem snakke med nogle lokoførere hos de pågældende jernbaneselskaber. Man får så, kan man næsten sige, en helt gratis tredje opinion på det her og endda fra folk med forstand på det.

Jeg kan og vil spørge: Hvor er Transportudvalget henne i hele den her procedure? Jeg kunne også være fræk at spørge: Hvad ved Finansudvalget om jernbaner og tog? De ved noget om penge og bevillingslove.

Vi vil faktisk foreslå, og det vil vi så bruge udvalgsarbejdet til, at der på en eller anden måde gives plads til Transportudvalget i processen, således at indstillingen fra ministeren og den eksterne vurdering forelægges Transportudvalget til orientering og til udtalelse, og hvad ved jeg, måske i form af en beretning. Der er efter min mening ingen grund til at sætte sit lys under en skæppe. Vi tror faktisk, at Transportudvalget vil kunne kvalificere beslutningen.

Jeg lagde godt mærke til, at ministeren havde nogle bemærkninger på det transportudvalgsmøde, hvor vi fik den tekniske gennemgang af lovforslaget. Jeg tror, at formuleringen var – og man må rette mig, hvis jeg tager fejl – at det da ville være en idiot af en minister, der ikke ville tage Transportudvalget med på råd. Var det sådan? vil jeg spørge ministeren. Ja. Men det er ikke helt nok for os, for den sidste idiot er altså ikke født endnu, og der kommer trods alt andre ministre efter den nuværende, så vi vil have Transportudvalget på banen på den ene eller den anden måde.

Der er også spørgsmålet om hele gråzonen omkring det med dårlig rådgivning. Det er jo nemt at være konsulentfirma og komme med mange gode råd til højre og til venstre, og man er ikke ansvarlig for noget som helst. Jeg henviser igen til Atkins og IC4.

Der er så hele spørgsmålet om statsgaranti og statsstøtte. Vi støtter faktisk, at man nu også giver mulighed for, at DSB kan stille garanti for driften. Det er selvfølgelig lidt usædvanligt, men vi synes, det er fornuftigt. Den økonomiske situation i DSB tilsiger det jo. Det morads, som DSB er havnet i efter 10 års mishandling, tilsiger, at man er nødt til at gøre noget, og jeg kan forstå, at en del af de lån, man vil give til driften, trods alt går til refinansiering af nogle af lånene.

Derved bidrager man jo alt andet lige til en bedre økonomi i DSB, og jeg kan ikke forstå, at der er nogen, der kan have så meget imod det, medmindre de da ikke ønsker DSB det godt.

Jeg synes også, at man vel egentlig skylder DSB at hjælpe med på vejen, når nu DSB er ude i en effektiviseringsrunde på 1 mia. kr. Det støtter vi slet ikke. Det er vi faktisk bekymrede for, for man forringer servicen så meget, at vi er lidt bange for, at man skyder sig selv i foden. Men Quartz+Co-rapporten var jo bestilt af den tidligere regering og minister, og der er ingen grund til at leve op til den.

Vi mener, at det fortsat er nødvendigt, at garantistillelsen er i overensstemmelse med statsstøttereglerne – det er også det, der bliver gjort opmærksom på – men vi vil godt lige sige, at en nidkær og liberalistisk indstillet EU-Kommission, og det er den jo, meget vel kunne forsøge at stille hindringer i vejen for en sådan statslig garantistillelse.

Jeg er opmærksom på, at der flere steder i almindelige bemærkninger og i bemærkningerne til de enkelte dele står, ja, det står nærmest som en besværgelse, at alt skal være i overensstemmelse med statsstøttereglerne. Ja da! Men er der foretaget forhåndssonderinger hos EU-Kommissionen? Det kunne vi godt tænke os at vide lidt om, og det vil jeg gerne bede ministeren om at komme ind på.

Jeg har slet ikke nået at omtale DSB S-tog a/s. Det vil jeg så gøre i den fortsatte proces omkring det her lovforslag.

Kl. 18:31

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Det er ikke, fordi jeg ikke under ordføreren, at han omtaler DSB S-tog som a/s, men ordføreren har 5 minutters taletid, og hvis vi overskrider den, bliver det noget slinger, så det får man ikke lov til.

Den næste ordfører i rækken er hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 18:32

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Man kan vel sige, at noget skulle der ske.

Lad mig så indledningsvis sige, at der er grund til at rose ministeren og ministeriet for forarbejdet til det her lovforslag; der har været en grundig indføring og meget åbenhed omkring det, og det er godt.

Der er en række elementer i det her lovforslag, som er tiltrængte, og som derfor umiddelbart kan støttes. Det er der jo flere der har været inde på, og derfor er der ingen grund til, at jeg gentager det.

Derimod er spørgsmålet, om den meget vanskelige situation, DSB er i, kan reddes med de her værktøjer. Den radikale ordfører var meget præcis, da han pegede på den voldsomme gældsætning og på, at det var nødvendigt med en statsgaranti for at komme ud af det, hvis det overhovedet kan lade sig gøre. Driftsresultaterne fra de senere år indikerer jo ikke, at man står i den situation, at det skulle blive meget bedre.

Spørgsmålet er, om de her løsninger overhovedet er de rigtige, er det den rigtige vej at gå? Den åbenhed, der har været, har jo påkaldt vi andres interesse for at grave lidt dybere ned i tingene.

Virkeligheden er jo den, at man sagtens kunne gøre sig en anden overvejelse, nemlig om det ikke var klogere at udlicitere flere dele af togdriften, end vi gør i dag. For virkeligheden er jo den, at der er udliciteringer, som kører fremragende.

Går man ind i tallene, som DSB selv offentliggør, ja, så kan man se, at lokoførernes forbrug af tid til transport af personer ligger utrolig lavt i DSB; det er helt nede på et tal, som gør, at man undrer sig over, hvordan det kan komme dertil. Hvordan kan man nøjes med at bruge 1 time og 45 minutter til fremførsel af personnel pr. arbejdsdag, når man er lokofører? Det kan man undre sig over.

Når man så kigger på det, der *er* udliciteret, kan man, uden at jeg dog har det præcise tal for, hvordan det er sammenligneligt, se, at der er en 7-timers arbejdsdag, og langt hovedparten bliver brugt til fremførsel af personer.

Spørgsmålet er, om DSB overhovedet er gearet til selv at hjælpe til med at løse det her, eller om der skal vælges andre veje. Og vi har jo eksempler i Danmark på, at en udlicitering rent faktisk har ført til en særdeles effektiv togdrift, en tilfredshed hos kunderne og et selskab, der fungerede. Når nu DSB er i den vanskelige situation, som jeg er enig i at de er i – man kan knap se lyset for enden af tunnelen med det DSB, vi har kendt i en årrække – skulle vi så ikke gøre os andre overvejelser?

Det siger jeg ikke for at kaste det her lovforslag på gulvet, for der er en række af tingene, der er nødvendige, både for at få en minister tættere ind over indkøbene i fremtiden, og for at få fleksibilitet i forbindelse med bestyrelsessammensætningen osv. – det har jeg ingen problemer med, jeg synes bare, at det er ærgerligt at tage det her skridt nu, som ligesom cementerer det, og som inddrager S-togs-divisionen i DSB og dermed vanskeliggør andre løsninger end dem, der ligger i det her lovforslag.

Så jeg vil bede om, at vi i udvalgsarbejdet får kastet mere lys over det. Jeg håber sådan set, at ministeren vil være positiv over for at vurdere alle de muligheder, der er. For ellers tror jeg faktisk nemt vi kan risikere, at ministeren en dag bliver nødt til at komme til Folketinget med et stort problem, der handler om DSB, altså at det er gået den forkerte vej.

Det ville faktisk være ærgerligt, så jeg synes, at man mere seriøst skulle overveje alle andre muligheder end lige præcis den løsning at samle det hele i et selskab, som indtil nu ikke har evnet at vise vejen.

Uanset at man kan beskylde tidligere regeringer for alle mulige ting og vanskeligheder, må jeg jo sige, at det har været DSB, der har været operatør og har leveret de resultater eller mangel på samme. Så jeg synes, at der er grund til at nære den betænkelighed, inden vi bare lige siger go til det her lovforslag.

Umiddelbart er der elementer, vi kan støtte, og så er der en betydelig portion betænkelighed. Tak.

KL 18:36

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Jeg skal bede ordføreren blive stående. Der er en enkelt, der har bedt om en kort bemærkning, og det er hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten.

Kl. 18:36

Henning Hyllested (EL):

Jeg skal bare lige høre hr. Leif Mikkelsen, om jeg fik rigtigt fat i det. Er det Liberal Alliances opfattelse, at problemerne i DSB – der selvfølgelig er mangeartede – i stor udstrækning kan tilskrives personalet? Når man henviser sådan meget hårdnakket til Quartz+Co-rapportens snak om, at personalet kun kører tog 1,4 time per dag eller noget i den stil og det i øvrigt er tal, som bestrides af personalet selv, vil jeg godt høre, om det virkelig er opfattelsen hos Liberal Alliance, at det er personalet, der er skyld i alle DSB's problemer i dag.

I samme hug vil jeg også spørge: Er ordføreren opmærksom på, at der jo mellem DSB og – hvad hedder det? – Dansk Jernbaneforbund er truffet aftaler på baggrund af Quartz+Co-rapporten, som skal prøve at rette op på nogle af tingene, men jo da slet ikke i det omfang, som man tilskriver at togpersonalet skulle være skyld i DSB's problemer?

Kl. 18:37

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 18:37

Leif Mikkelsen (LA):

Vi er vidende om, at der er blevet skiftet ledelse jævnligt i DSB, så det kunne jo være, at der ligger et alvorligt ansvar der.

Jeg konstaterer sådan set bare, hvad jeg kan trække ud af DSB's egne tal vedrørende tidsforbruget. Det er sådan set præcis deres egne tal og deres egne skemaer, som får mig til at nævne 1 time og 45 minutter. Det fremgår præcis af DSB's egne tal, og det er da dybt betænkeligt, at man ikke kan få mere ud af personalet.

Det med at få noget ud af personalet er et ledelsesansvar, det drejer sig om tilrettelæggelse af arbejdet, så det er ikke den enkelte medarbejder, jeg skælder ud på – overhovedet ikke. Der kan ske at være mange syndere, spørgsmålet er bare, om man er sunket så dybt i det med en gæld, der er så voldsom stor, og et betydeligt antal tog, der stort set ikke duer. Hr. Henning Hyllested har påpeget alle fejlene fra denne talerstol.

Hvis det er vilkårene, må man jo finde på noget andet end bare at tro på, at man måske kan løse det ved at slå det sammen i en større pulje. Der vil jeg bare sige, at der er rig erfaring for, at så kan ulykkerne også blive større. Det er sådan set kun det, jeg peger på.

Kl. 18:38

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Mike Legarth for Konservative Folkeparti, værsgo.

Kl. 18:38

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Jeg vil starte med at tilkendegive, at vi har én målsætning i Det Konservative Folkeparti, og det er at få et velfungerende DSB, et driftssikkert selskab, der kan tage sig af den kollektive trafik til alles ve og vel, så vi igen får et respekteret og anerkendt DSB.

Hovedindholdet i lovforslaget synes jeg er positivt og konstruktivt. Det bærer præg af, at man vil stramme styringen, og at ministeren vil påtage sig et ekstra ansvar og en ekstra kontrol med køb af rullende materiel. Når vi nu kigger tilbage på IC4, kan vi se, at det er tiltrængt. Det er der mange der har været rundt om, og jeg vil da også lige benytte lejligheden til at sige, at Det Konservative Folkeparti var et af de meget få partier, der stemte imod køb af dieseltogene, dengang man gjorde det.

Set i bakspejlet var det en forkert beslutning, men lad det ligge. Vi synes selvfølgelig, det vil være hensigtsmæssigt, at man får købt eltog, så strækningen Esbjerg-Kolding-Aarhus bliver elektrificeret. Det er vi meget optaget af.

Elementet med, at DSB S-tog kan indsluses i firmaet DSB, ser vi ikke nogen problemer med, hvis det bliver på de rigtige præmisser, hvis betingelserne er passende og balancen er i orden. Jeg forventer også, at man vil have et særskilt regnskab for det i koncernen. DSB skal selvfølgelig følge selskabsloven, så jeg ser ikke nogen problemer i de ændringer, der er lagt op til.

Så vil ministeren påtage sig at tage lån med statsgaranti eller bede om det. Det kan jo give god mening, hvis der samtidig foretages andre tilsvarende besparelser, sådan at vi samlet set får nedbragt gælden i DSB og kan få finansieret lånene billigere. Så vi vil ikke sætte os imod det, men igen skal balancen være i orden og konsekvenserne og præmisserne skal passe i forhold til de forventninger, vi har til det.

Vi synes selvfølgelig, at det vil være en god idé, at man får eksterne øjne til at se på indkøb af det rullende materiel – eksterne erfaringer, råd og anbefalinger – ja, tak, det tager vi gerne imod.

Omvendt vil det virke noget underligt, hvis det skulle være alle mulige andre end DSB selv, der skulle tage ansvaret for, hvilket materiel der skal købes og anvendes, eftersom det jo er DSB, der har ansvaret og foretager den daglige drift og håndtering af DSB og alt materiel. Så selvfølgelig skal de være med inde over, men at der er flest mulige parter med til at træffe den rigtige beslutning, kan vi kun bakke op om.

Med de tilkendegivelser og i afventning af svar på ting, der er udestående, støtter vi lovforslaget så langt.

Kl. 18:41

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Det kan være, der kommer nogle svar, for den næste på talerstolen er transportministeren. Værsgo.

Kl. 18:41

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Tak til de fleste ordførere. Jeg skal vende tilbage til hr. Martin Geertsen. Der var gode spørgsmål; nogle af dem kan vi tage her i dag, andre egner sig måske mere til, at vi går lidt mere i dybden med dem igennem udvalgsarbejdet.

Jeg må først sige til den diskussion, der har været om indkøb af nyt materiel – og det var måske specielt hr. Henning Hyllested, som var inde på det – at jeg synes, at der er en række forudsætninger, som er vigtige at få opfyldt her set i lyset af det, vi har været ude for, jeg havde nær sagt de lidelser, vi har gennemgået.

Det, der skal satses på i fremtiden, er, punkt 1, materiel, vi har set fungere andre steder i Europa, og, punkt 2, at det kommer herop og vi også får det gennemprøvet under danske forhold. Og her, vil jeg sige til hr. Henning Hyllested, skal vi selvfølgelig bede om en vurdering også fra andre, som har forstand på det; det kan være konsulentfirmaer, det kan være andre.

Men vi nøjes jo ikke med det. Vi sørger også for, at de, der arbejder med det her i hverdagen – det er lokoførere, det er teknikere, det er andre – også er med til at vurdere det.

Som noget helt unikt i realiteten beder vi også passagererne om at være med, for det er jo faktisk en ret vigtig del af at købe noget

nyt materiel. Synes passagererne også, at det er fornuftigt? Så det tror jeg godt vi kan få lavet en fornuftig proces i forhold til.

Det andet er så åbenhed omkring det. Jeg tror, det var hr. Martin Geertsen, der sagde, at jeg var modig. Jah, det ved jeg såmænd ikke. Jeg synes sådan set bare, at vi skal have åbenhed omkring det her, det vil jeg gerne sikre.

Hvordan får man egentlig bedst åbenhed om indkøb af materiel? Det gør man vel ved, at det i højere grad kommer til at ligge på Folketingets bord med den åbenhed, der ligger i det.

Der vil jeg gerne citere hr. Henning Hyllested:

Hvis det ikke er præcist nok, i forhold til at også fagudvalget skal ind over det, så lad os finde ud af, hvordan vi gør det, for for mig er det helt naturligt, at det også er fagudvalget, som er en del af det her.

Det tror jeg sådan set nok at vi kan finde ud af.

Så var der spørgsmålet, specielt fra hr. Martin Geertsen, om DSB S-tog – at de nu skulle integreres i DSB SOV. Spørgsmålet gik ud på, om offentligheden ikke vil miste indseende i den økonomiske situation, når det gælder DSB S-tog. Her er mit svar, at Folketinget og dermed offentligheden også stadig vil skulle kunne følge økonomien i DSB S-tog.

Det er således min agt at sikre, at DSB's årsrapporter fremover indeholder et delregnskab for S-togs-aktiviteterne. Samtidig skal en integration af DSB S-tog tjene til at muliggøre en forenkling og en effektivisering, som virksomhedens nye ledelse rent faktisk er i færd med at gennemføre.

Det andet, som nogle også har været inde på, de fleste med positive ord, men ikke hr. Martin Geertsen, var muligheden for statsgarantimodellen. Og lad mig bare sige, at det her i bund og grund handler om at sikre, at DSB i den vanskelige situation, de er i i øjeblikket, også kan operere med at få lånt nogle penge på nogle mere fornuftige vilkår. Den økonomiske situation, som DSB har, betyder, at hvis de selv skal ud på det private marked, vil det blive til relativt dyre penge, og derfor synes jeg, der er god fornuft i at få en statsgarantimodel ind over her.

Det får mig så til at sige, at Venstres tale i dag selvfølgelig ikke kan overraske så meget. For Venstre er jo også kommet med et forslag til finanslov, og jeg læste selvfølgelig med stor interesse, hvad der stod her om transportområdet, og jeg blev lidt skuffet, for det eneste, der stort set stod, var, at Venstre vil have privatiseret DSB.

Det er selvfølgelig et ædelt formål, og det er så også den lidt mere ideologiske diskussion, vi tager her i dag, og det har jeg sådan set ikke nogen problemer med.

Lad mig bare lige starte med at sige, at når det gælder privatisering, hvad togdrift angår, så er her ikke et normalt marked, som vi i øvrigt kender det. Der er meget, meget få private togselskaber og togoperatører i Europa. Der findes nogle ganske få i England, og så er der enkelte andre steder, hvor der er nogle. Men der er ikke nogen store.

En privatisering ville betyde, at det var et andet statsejet selskab, eksempelvis Deutsche Bahn eller svenske Statens Järnvägar, som i givet fald ville komme til at køre tog. Jeg ved ikke, hvor charmerende det er.

Jeg vil sige til hr. Martin Geertsen, at det, jeg sådan set hellere vil tage fat på, er det, jeg godt vil kalde forsømmeligheder igennem de seneste år. For der er jo en grund til, at DSB er, hvor de er. Derfor synes jeg, der er rigtig god grund til at give god opbakning til en forholdsvis ny ledelse, både når det gælder selve koncernen, og når det gælder bestyrelsesniveauet, som sammen med medarbejderne allerede har sat sig ned og gennemført ret meget af den plan, som de har fremlagt for at forbedre DSB's økonomi med 1 mia. kr.

Jeg vil gerne være med til at understøtte det meget stærke og gode arbejde, som ledelse, bestyrelse og medarbejdere sammen er i gang med. Jeg synes, vi med lovforslaget her giver nogle yderligere instrumenter til det, og jeg vil gerne sige, at det er det, der er min opgave her.

Så jeg vil gerne sige til hr. Martin Geertsen, hvis tale meget handlede om, at nu skulle tingene skjules, og nu skulle der skjult driftsstøtte til og den slags ting: Det er ikke korrekt. Jeg tror faktisk, vi har været meget åbne, og det kvitterede hr. Leif Mikkelsen i øvrigt også for i forbindelse med lovforslaget her. Vi har både diskuteret undervejs og har haft en teknisk gennemgang af det.

Der er ikke noget fordækt under nogen omstændigheder i lovforslaget her. Der er et oprigtigt ønske om at give DSB nogle reelle muligheder for at kunne gøre det, som nogle også har efterlyst i debatten her, nemlig at være et DSB, som forstår at transportere danske passagerer på den allerbedste måde. Det er det, lovforslaget her skal være med til at understøtte.

Kl. 18:47

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ministeren. Der er to ordførere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er hr. Martin Geertsen fra Venstre, værsgo.

Kl. 18:47

Martin Geertsen (V):

Jeg har sådan set heller aldrig påstået, at selve processen eller lovforslagets udarbejdelse har været skjult eller fordækt. Der har været fuld åbenhed omkring det.

Det, der i virkeligheden bekymrer mig, er, at nogle af de greb, man tager her, vil kaste et yderligere røgslør – og jeg ved, hvad jeg taler om, for jeg har stillet mange spørgsmål om DSB's økonomi, og det er ikke alle svar, der er lige klare. Jeg kan være nervøs for, at det her er et greb, for at DSB er i stand til at kaste endnu mere røgslør ud over sine interne pengestrømme.

Så bliver jeg simpelt hen nødt til at spørge transportministeren, om ikke transportministeren er bekymret for DSB's 18 mia. kr. store gæld, uanset hvem den gæld så er opbygget under – herunder de 600 mio. kr., som DSB årligt betaler i renteudgifter. Det er jo faktisk 600 mio. kr. ud af en skatteyderfinansiering på 3,6 mia. kr. Det er en forholdsvis stor procentdel, man bruger til renteudgifter.

Jeg er nødt til at spørge, om det ikke bekymrer, at svaret på det er, at man ud over refinansiering så også skal optage lån til fornyede aktiviteter, som der rent faktisk står i et af bilagene fra Transportudvalget. Bekymrer det ikke transportministeren?

Kl. 18:48

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 18:48

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jo, det bekymrer mig, at man har tilladt, at det er kommet så langt ud, at DSB har en så alvorlig gæld, som hr. Martin Geertsen lige refererer til. Det er også derfor, som jeg gjorde lidt ud af at sige i min tale her, at jeg nu synes, det handler om at støtte de gode, positive kræfter bredt i DSB – ledelse, bestyrelse, men bestemt også medarbejdere – som er indstillet på, at nu skal det på ret kurs igen.

Netop en renteudgift på 600 mio. kr. fortæller jo med al ønskelig tydelighed, at der er brug for også at gøre noget på det økonomiske område her, og derfor er der muligheden for statsgaranterede lån og dermed mulighed for at få refinansieret noget, så det tal kan bringes ned. Det er jo det, det hele i realiteten handler om – eller det er en væsentlig del af det.

Kl. 18:49

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Martin Geertsen for anden korte bemærkning.

Kl. 18:49

Martin Geertsen (V):

Så har transportministeren jo sådan set meget præcist tilkendegivet, hvad der er den principielle forskel her. For det, jeg læser transportministerens udsagn som, er, at man forsøger at redde DSB's økonomi ved at lave en garantistillelse for yderligere driftsudgifter, hvorimod jeg er meget enig med hr. Leif Mikkelsen i, at man jo bør tage mere strukturelt fat her.

Vi ved jo, at private operatører, uanset om de er drevet af den ene eller den anden del af statskassen, rent faktisk beviseligt har været i stand til at køre tog billigere og lige så godt som DSB.

Så der er et klart valg her, det er jeg sådan set enig med transportministeren i, nemlig om man vil finansiere DSB's fremtidige drift ved garantistillelse, eller om man vil tage mere strukturelt fat, herunder konkurrenceudsætte plus også i den forbindelse tage strukturelt fat på at nedbringe den voldsomme klods om benet på DSB's konkurrencedygtighed, som gæld og renteudgifter er.

Kl. 18:50

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 18:50

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det er jo befriende klar tale, og jeg synes sådan set, at det er dejligt, for så ved man også, hvad man har at gøre sådan i forhold til kompasset.

Jeg må bare sige til hr. Martin Geertsen, at det jo er helt forkert, når der bliver sagt, at vi ikke ønsker at tage grundlæggende fat. Det er rent faktisk det, jeg havde nær sagt alle, der er involveret i DSB, slider og slæber med for at rette op på, altså rette op på den alt for store gæld, der er; for at rette op på de for store driftsomkostninger, der er.

Der er faktisk allerede nået imponerende resultater, og jeg tror på, at man kommer i mål. Jeg tror i hvert fald på, at man kan få dem til at komme i mål, hvis man også er med til at holde hånden under det.

Så er det da rigtigt, at der er en forskel på hr. Martin Geertsen og mig. Jeg har sådan set et ønske, en ambition om, at DSB – som hr. Mike Legarth sagde indledningsvis – kan befordre danske kunder på en god og en fornuftig måde. Det fortjener de.

Jeg har ikke nogen stor ambition om, at det er Deutsche Bahn eller andre statsselskaber, der skal gøre det. Jeg vil gerne give mit bidrag til, at DSB igen bliver en velrenommeret og veldreven virksomhed.

Kl. 18:51

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 18:51

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil spørge lidt til noget i samme boldgade, som hr. Martin Geertsen spurgte i, nemlig om S-togene. Det var selvfølgelig også noget af det, jeg ikke nåede at sige i min ordførertale, så nu benytter jeg mig lige af lejligheden. Det er selvfølgelig, fordi vi også i Enhedslisten er lidt optaget af, at der er transparens omkring den økonomi, som DSB S-tog står for.

Det er klart, at når man med loven her forsøger at så at sige at hjemtage, eller hvad man skal kalde det, DSB S-tog og gøre det til en del af koncernen, så havde jeg forstået det sådan, at det ikke så tydeligt i hvert fald ville fremgå af sådan et koncernregnskab, hvad der var økonomien omkring DSB S-tog.

Som sagt er vi noget optaget af det, for vi vil gerne have garanti for, at vi rent faktisk har mulighed for stadig væk at spørge ind til det, måske ikke bare spørge ind til det, det skal måske også fremgå et eller andet sted. Og nu kan det godt være, at jeg lige sad og sov lidt, så jeg ikke fik helt fat på, hvad ministeren sagde om det, men jeg tror faktisk, at jeg hørte, at det egentlig også vil fremgå i fremtiden.

Det vil jeg så bare gerne have bekræftet, for vi havde tænkt os at stille spørgsmål om det for netop at få et svar, hvori garantien stilles. Kl. 18:52

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 18:52

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det er så heldigt, at lige præcis det har jeg på skrift, og jeg læser det gerne op igen, for det er vigtigt i forhold til de spørgsmål, som hr. Henning Hyllested stiller her.

Det, jeg sagde, var, at Folketinget og dermed offentligheden stadig kunne følge økonomien i DSB S-tog. Det er således min agt, at DSB's årsrapporter fremover indeholder et delregnskab for S-togsaktiviteterne. Det vil sige, at der jo også i fremtiden selvfølgelig skal være åbenhed og offentlighed omkring S-togs-aktiviteterne.

Kl. 18:53

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Henning Hyllested for anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 18:53

Henning Hyllested (EL):

Tak. Det synes jeg da for så vidt er klar tale. Jeg forstår det sådan, at økonomien i S-togs-aktiviteterne faktisk fremgår, og at man til enhver tid kan få de oplysninger.

Når jeg spørger og er interesseret, er det jo ikke bare for at få den transparens omkring økonomien – det er det også – men det er selvfølgelig også, og jeg spurgte faktisk om det på mødet i Transportudvalget, fordi vi i Enhedslisten forudser, og vi arbejder også for det og vil gerne være med til det, at S-togene på en eller anden måde engang i fremtiden og forhåbentlig ikke i en alt for fjern fremtid indgår i en eller anden hovedstadsordning sammen med metro og busser osv. Vi forestiller os ikke, at man der kan have en meget opsplittet organisation, tværtimod.

Vi forestiller os måske noget i retning af Transport for London. Så kunne det hedde Transport for Copenhagen eller noget i den stil. Det er klart, at DSB sagtens kan være operatør og sagtens kan køre S-togene, men de kommer jo til at slippe S-togene på det område, der handler om køreplaner, organisering i det hele taget osv. osv.

Jeg vil gerne høre ministeren, om der er noget i vejen for, at det kan forekomme. Det er vel ikke sådan, at man giver DSB udvidede muligheder for at modsætte sig, om jeg så må sige, at skulle slippe S-togene på den måde.

Kl. 18:54

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 18:54

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Tværtimod, i hvert fald ikke med det her lovforslag. Den debat, vil jeg sige til hr. Henning Hyllested, er jo en, vi allerede har taget hul på, dels i forligskredsen, dels med Trængselskommissionen. Og jeg tror ikke, at vi her på talerstolen med 1 minuts taletid skal aftale formen. Men at der skal være en bedre samordning imellem trafikudbydere i Storkøbenhavn, hvis vi skal løse trængselsproblemerne, er der

ingen tvivl om overhovedet. Præcis i hvilken form, og hvordan det kan komme til at ligge, tror jeg vi skal gemme til en anden god gang. Kl. 18:55

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Næste medlem, der har bedt om korte bemærkninger, er hr. Leif Mikkelsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 18:55

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Det her er jo en alvorlig sag, og der er ikke rigtig nogen garanti for, om den nu også lander rigtigt. Ministeren gik jo behændigt uden om at kommentere de tal, som jeg udtrykte at have en vis betænkelighed over. For DSB's tal lyser åbenbart for meget, og det kunne tyde på, at der er tale om en vis grad af ineffektivitet, og det ved jeg ikke om det kan kaldes, men når tallene er af en sådan karakter, at effektivitetsgraden er helt nede på 1 time og 45 minutter til fremføring af tog for lokoførere, så er der jo efter min bedste overbevisning tale om, at der er noget, der er ravruskende galt, når andre kan levere nogle andre tal.

Er ministeren ikke bekymret for det? Det her lovforslag ændrer jo ikke noget ved den form for drift. Men hvis det fortsætter, hvordan kan man så tro på, at de dårlige driftsresultater, der er akilleshælen, skulle blive bedre fremadrettet? Deler ministeren bekymringen, eller tager jeg fejl?

Kl. 18:56

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 18:56

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Nej. Ministeren deler bestemt bekymringen. Det er også derfor, jeg er fortrøstningsfuld. Jeg tror, at de fleste af os, der er til stede i salen, var med ude, da DSB for ikke så forfærdelig lang tid siden inviterede til en gennemgang af, hvor langt man var kommet i forhold til at få styr på nogle af tingene og noget mere effektivitet. Så vidt jeg husker tallet, var man allerede var nået op på noget, der lignede 40 pct. af målsætningen.

Jeg lyttede også meget interesseret til den ordveksling, der var imellem hr. Henning Hyllested og her Leif Mikkelsen for et øjeblik siden. Der må jeg sige at jeg sådan set er meget enig med hr. Leif Mikkelsen, når han siger, at når det kommer til sådan nogle tal, er der i høj grad tale om et ledelsesproblem. Altså, DSB-lokoførere har også en 37-timers-arbejdsuge, ligesom alle mulige andre har, og jeg tror ikke, de modsætter sig at få lov til at køre med passagerer. Jeg tror faktisk, de rigtig gerne vil have lov at køre med passagerer.

Derfor er der nogle arbejdsmetoder her, som formodentlig skal laves om, det skal jeg ikke gøre mig klog på, men det er lige præcis det, som man i det samarbejde, der er mellem både den daglige ledelse, direktionen og medarbejderne i DSB, øver sig på nu og allerede er kommet med resultater fra.

Det er da helt klart, at noget af det, som jeg tror alle i DSB er optaget af, er at indføre mere effektivitet der, hvor man kan gøre det. Men jeg er enig med hr. Leif Mikkelsen, som jeg hørte i sit svar til hr. Henning Hyllested sagde, at det her altså også er et ledelsesproblem.

Kl. 18:57

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Leif Mikkelsen for anden korte bemærkning.

Kl. 18:57

Leif Mikkelsen (LA):

Nu skal ministeren jo ifølge det her lovforslag fremadrettet blande sig i togindkøb, og det er jo godt. Kunne det tænkes, at ministeren i forlængelse af statsgarantien også stillede krav om en plan for, hvordan man vil effektivisere på det her område, en plan for, hvordan man når frem til de tal, og at det skulle forelægges ministeren, når det nu er staten, der skal garantere det, blot for at det her ikke kører af sporet. For jeg er enig i, at vi har oplevet at få en redegørelse fra DSB's side, og det har vi alle sammen sat pris på, men man skal også være klar over, at en sådan ledelse, det ville også være tåbeligt andet, ikke sætter sit lys under en skæppe, altså, tallene bliver jo ikke gjort dårligere, end de er, i en sådan sammenhæng.

Det er en stor skude at vende, det er stadigvæk 18 mia. kr., det er meget voldsomt, og jeg synes, der skal bruges alle parametre. Så er det et led i forsøget på at følge op på det her, at man beder om at få en meget præcis plan for, hvordan driften kan blive anderledes, så heller ikke ministeren på sigt kommer galt af sted på grund af den her sag?

Kl. 18:58

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 18:58

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg er meget glad for bekymringen om min person. Jeg skal gøre, hvad jeg kan for ikke at komme galt af sted, men må sige, at togdrift er en svær størrelse at styre. Det tror jeg mange har oplevet. Men til det, hr. Leif Mikkelsen spørger om, kan jeg sige, at det jo sådan set er sat i gang.

Hele konstruktionen her handler om, at DSB's drift skal forbedres med 1 mia. kr. Det, jeg prøvede på at sige før med min ros, var, at det, jeg oplever, hvor hen jeg end kommer i DSB, om det er hos medarbejdere, direktionen eller bestyrelsen, er en stålsat vilje til, at det skal ske. Jeg synes faktisk allerede, og det er udvalget jo blevet præsenteret for, at der er sket relativt store fremskridt. Jeg tror faktisk, hvis jeg skal være helt ærlig, at der skal man som politiker passe på med at blande sig i noget med detailting, for der er andre, der har mere forstand på det. Men målsætningen om en effektivisering står jo lysende klar. Det er jo sådan set det, meget af det her er bundet op på.

Kl. 18:59

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ministeren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Jo, undskyld, må jeg bede ministeren komme tilbage igen? Jeg beklager dybt. Hr. Mike Legarth nåede lige at trykke, så vi giver ordet til hr. Mike Legarth. Værsgo.

Kl. 18:59

Mike Legarth (KF):

Det var ikke formandens skyld – jeg trykkede i de sidste sekunder. Når nu vi har den her debat, vil jeg pege på, at der jo i weekenden opstod meget store forsinkelser hos DSB på grund af en personpåkørsel i nærheden af Odense. Der sidder masser af mennesker rundtom i landet, som er blevet voldsomt berørt af en enkelt personpåkørsel, som betød, at 100 passagerer måtte stå af i Kolding, selv om de ellers skulle have været med toget mod syd – alle vogne blev omdirigeret til at køre til Esbjerg. Ingen forstår noget som helst, DSB's renommé lider skade.

Mit spørgsmål, som jeg anerkender er lidt uden for dagsordenen, skal så være, om ministeren vil være med til at sætte fokus på, at der bliver givet nogle fyldestgørende forklaringer på, hvorfor det går så galt ved enkeltepisoder som denne.

K1 19:00

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 19:00

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg kender ikke godt nok til den pågældende episode til at kunne gå direkte ind i den her, men der kan selvfølgelig spørges ind til den, og så skal jeg gerne levere nogle svar.

Mere generelt må jeg sige, at en personpåkørsel jo er en tragisk situation på alle måder, for lokoføreren, for passagererne, men bestemt også for den, som har valgt den udvej. Der skal i sådan en situation bl.a. foregå et samarbejde med politiet, som skal afklare den slags ting, så der er også nogle elementer, som man nok ikke kan springe over, og som er nødvendige for, at man kan være sikker på, hvad der er sket.

Mere generelt vil jeg gerne sige, at vi i den kollektive trafik – det gælder ikke kun DSB, det gælder bredt – skal være meget bedre til at informere kunderne, for hvis man er informeret om, hvorfor, hvordan og hvornår man kan forvente igen at komme videre, er det lidt nemmere at håndtere, end hvis man bliver mødt med tavshed. Så jeg synes, at den der generelle vinkel med at informere er vigtig.

Jeg havde i øvrigt fornøjelsen af at være til den store togmesse i Berlin for ikke så forfærdelig lang tid siden, og lige præcis det der med at informere hurtigt og direkte var et af de områder, hvor ret mange virksomheder kunne præsentere spændende eksempler på nyskabelser. Jeg synes, det er vigtigt, at vi i Danmark også bruger så meget af det, som vi kan.

Kl. 19:01

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Mike Legarth for anden korte bemærkning.

Kl. 19:01

Mike Legarth (KF):

Tak for bekræftelsen og imødekommelsen af det.

Så vil jeg bare slutte af med en opfordring til, at der, i takt med at der bliver skaffet de her driftsforbedringer, også bliver meldt ud og forklaret om dem, sådan at der bliver skabt et mere positivt billede af de gode resultater, vi forventer der opstår med ministeren i spidsen for DSB.

Kl. 19:02

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 19:02

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jo, men det er sådan, at det nogle gange nemmere at sælge de lidt mere negative historier end de positive historier. Jeg er engang blevet fortalt, at det er svært at sælge historien om, at postbuddet bliver bidt af hunden, det er meget nemmere at sælge historien om, at postbuddet bed hunden. Den synes folk er mere interessant.

Det er meget svært at fortælle historien om, at DSB faktisk kører meget regulært. De er oppe på noget, der ligner 96, 97 pct., de ligger faktisk over det, der ligger i kontrakten, men det er ikke den oplevelse, som folk sådan viderebringer, når DSB kommer til tiden; de viderebringer den om, at det desværre mislykkes en gang imellem.

Jeg synes, at det er vigtigt, at også de positive historier bliver fortalt. Jeg gør, hvad jeg kan, men det er ikke altid, det er nemt at få det ud over rampen.

Kl. 19:02

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Godt. Så er der ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til ministeren.

I det hele taget er der ikke flere, der har bedt om ordet, og derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 19:03

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Så er der ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 24. oktober 2012, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 19:03).